

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 21 (2308) 1994 GEGUŽĖ-MAY 24

LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS — LITHUANIAN WEEKLY

2185 STAVEBANK RD., MISSISSAUGA, ONT. L5C 1T3, CANADA

NUMERIO KAINA — \$1

Vertikali politika

Lietuva kaip vėtrungė, iškelta geografiniame Europos centre. Iš visų pusių ir nevienodo stiprumo vėjai į ją atsimuša. Reikia gana ramaus budėjimo, kad išvados neklaidintų, bet rodytų tikrąją kryptį. Tarpais, žinoma, sunku laikytis ramiai, kai keičiasi valdžios — piliečiai nuo bet kokių pokyčių per penkiasdešimt okupacinių metų buvo atpratinti.

RYŠKIAUSIOS kryptys rodyklės ir toliau pasilieka dvi: Rytai ir Vakariai. Kokie laikai Lietuvai bebuvę, niekas nesikeitė, žvilgsniai tie patys. Ir reikšmė ta pati: Rytai — nelaisvė, Vakariai — laisvė. Nuo carų kariuomenės, trėmimų, katorgų, ieškodami laisvės žmonės bėgo į Vakarus. Tas pats atsitiko ir 1944-aisiais. Nerimas ir netikrumas nesibaigia nė dabar — atgauta nepriklausomybė dar negali užtikrinti saugumo, jei iš viso apie jį galima kalbėti. Rytuose, kai anieks reikia, vis pasirodo grūmojantis pirštas, ir tas mūsų siūlymas — gyvenime geruoju, ne visada ką reiškia. O Vakarių kaimynas net ir po Žalgirio mūšio mūsų atžvilgiu niekada nebuvo pasikeitęs. Tai patvirtino okupacijos trimetis, istorijon įrašęs daug ką pasakantį "Ostland" vardą. Tiesa, kalbėdami apie Vakarus, mes buvome įpratę persokti artimiausią kaimyną ir draugų ieškoti kur kas toliau, ypač už tolimojo Atlanto, kur pro Laisvės statulą metų metais plaukė įvairių tautybių išeiviai, jų tarpe ir tūkstančiai lietuvių. Gal dėl to, kad tame naujajame pasaulyje visi sutilpo, galėjo laisvai kurtis ir verstis kaip kas išmano, per ilgesnį laiką susidarė iliuzija, kad Amerika globoja visas tautas. Iš tikrųjų ji globoja įvairių tautybių ateivius, būsimuosius savo piliečius. O tų tautų kamienai su labai mažom išimtim daugiau priklauso nuo įvairių politinių vingių, kuriuos, kaip patyrėme, globėjams ne sykį teko toleruoti, nusileisti jėgai ir mainikauti pažadais, smunkantį vardą gelbėti deklaracijomis ir aplamai verstis kaip geriausiai jiems patiems išeina. Tai tikrovė. Jos smerkimas būtų naivumas, ir to reikėtų vengti.

VERTIKALINĖS kryptys kitokios. Šiaurės kaimynas pagal kilmę broliška tauta, skirtingų kultūrų paveikta, gyveno savitą, lyg ir uždaresnį gyvenimą, kiek atokiau nuo pagrindinio Rytus ir Vakarus jungiančio tako. Pietuose — kažkas tartum istoriškai sava, bet dar problematiška. Po Liublino unijos daugelis lenkų priprato į Lietuvą žiūrėti kaip į valstybės provinciją. Smarkesni to požiūrio tęsėjai nenorėjo suprasti 1918 metų Lietuvos apsisprendimo tapti visiškai nepriklausoma valstybe. Kilo nemalonūs konfliktas, kurio padariniai dar net iki šių dienų savo ryškumo neprarado. Toji apgailėtina būklė šiuo metu lyg ir bandoma taisyti tarpvalstybinėmis sutartimis. Šį pavasarį Lietuvos ir Lenkijos prezidentų pasirašyta "Draugiškų santykių ir gero kaimyninio bendradarbiavimo" sutartis, išdėstyta 27-iais straipsniais, sudaryta 15-kos metų laikotarpiui, nėra abejonės, yra vertinama kaip pirmas bandymas pasukti kita linkme, kuri neleidžia statyti kliūčių ateiviai dėl praeities klaidų. Skaudų patirtis mums jau ne kartą parodė, kad politinės sutartys nėra absoliutus pastovumo užtikrinimas. Mažesniems, dargi neutraliems, tarp grumtynėms pasiruošusių milžinų nėra lengva laikytis. Užpuolikas į sutarties parašą nebežiūri, kai jam reikia pajudėti. Tačiau sutarčių lauzymas tarptautinėje plotmėje ir istorijos perspektyvoje yra smerkiamas, ir nuskriaustasis tampa moraliniu laimėtoju. Bet gal jau atėjo laikas statyti kietesnę užtvaną nuo Helsinkio iki Varšuvos ir tikėtis ramesnių laikų? Č.S.

KANADOS ĮVYKIAI

Liberalų partijos suvažiavimas

Diskusinis Kanados liberalų partijos atstovų suvažiavimas, rengiamas kas dveji metai, įvyko Otavoje gegužės 12-15 d. Šį kartą jame dalyvavo apie 2.500 entuziastiškai nusiteikusių atstovų, sumokėjusių po 425 dolerius pirmėms Kanados parlamento rinkiminio vajaus išlaidoms padengti. Suvažiavimo dalyviai džiaugėsi savo partijos po daugelio metų laimėtais rinkimais ir ministerio pirm. J. Chretienovo vis dar nekrintančių populiarumu.

Kanadiečiai kažkodėl užmiršo jo drąsų pažadą parūpinti 6 milijonus dolerių skubiam bedarbių skaičiaus sumažinimui ir kartu siekti valdžios skolas didinančių deficitų pašalinimo. Tai buvo J. Chretienovo reakcija į konservatorių vadovės K. Campbell pareiškimą, kad didelio nedarbo sumažėjimo neįmanoma pasiekti šiame šimtmetyje. Esą pirmiausia reikia sustabdyti visų ligšiolinių Kanados vyriausybių deficitinį išsiskolinimą, priartėjusį prie pusės trilijono (500 milijonų) dolerių. Juk jo metinėms palūkanoms padengti dabar jau reikia trečdaliao biudžetinių pajamų.

Kanados ministeris pirm. J. Chretienas rinkiminiame vaizuje viešiesiems darbams pa-

žadėtus šešis milijonus dolerių dabar sumažino iki dviejų. Pasak jo, tokių darbų bendriems projektams po du milijonus dolerių turi parūpinti Kanados ir provincijų vyriausybės bei didžiųjų miestų savivaldybės. Tie bendri skubieji viešųjų darbų projektai ligšiol dar beveik neįpradėti. Kanados parlamente liberalų vyriausybė neturi nė vienos pajėgios opozicinės partijos, rinkimuose beveik visiškai sugriuvus progresyviems konservatoriams ir NDP socialistams.

Šiltai sutiktas savo partijos atstovų suvažiavime, ministeris pirm. J. Chretienas teigė, kad pirmajame valdymo pusmetyje jis jau spėjo įgyvendinti daug rinkiminių pažadų. Vadovaudamasis automobilijų pavadinimais, savo vyriausybės sakėsi laiką ne kadilaki (Cadillac), o tik ševroletine (Chevrolet). Tai aiški raktas būvusiam konservatorių ministeriui pirm. B. Mulroniui dėl jo vyriausybės įsigyto brangaus keleivinio lėktuvo, aprūpinto net ir maudymosi dušų turėjusia prausykla. Tą lėktuvą rado valdžion sugrįžę liberalai. Spaudos atstovai betgi nustatė, kad tas brangus lėktuvas buvo pirktas iš valstybinės

(Nukelta į 9-tą psl.)

Karininkų ramovėje Venezueloje. Iš kairės: min. dr. POVILAS GYLYS, Ekvadoro ambasadorė XIMENA MARTINEZ DE PEREZ, diplomatinio korpuso dekanas nuncijus ORIANO QUILICI

Pas Lietuvos ambasadorių Venezueloje dr. Vytautą Dambrauską. Iš kairės: LEOPOLDO LOPEZ GIL, valstybės stipendijų fondo pirmininkas, buv. Venezuelos prezidentas dr. LUIS HERRERA CAMPINS ir Lietuvos užsienio reikalų ministeris POVILAS GYLYS

Lietuva stiprina ryšius su Pietų Amerika II

JULIUS VAISIŪNAS, Venezuela

Lietuvos užsienio reikalų ministerio dr. Povilo Gylis skrydis iš Caracas į Sao Paulo dėl Venezuelos valstybės protokolo klaidos negalėjo pasinaudoti brazilų "Varig" linija, ir jis turėjo skristi Bolivijos lėktuvu, kuris nusileido trijose vietovėse — Manaus Brazilijoje, La Paz ir Santa Cruz Bolivijoje.

Ilgas skrydis vargino, tačiau buvo reta proga ministeriui ir jo delegacijos nariams — ambasadoriui Vytautui Dambrauskui, o ypač URM Amerikos šalių skyriaus vedėjui dr. Stasiui Sakalauskui porą valandų praleisti keturių su viršum kilometrų esančiame "aukščiausiam pasaulio aerodrome" ir "lamų bei alpų" pasaulyje.

Brazilijoje

Keliautojai Sao Paulo pasiekė po pietų. Orauostyje laukė Lietuvos garbės generalinis konsulas Vincentas Tūbelis. Bendruomenės pirmininkė Vera Tatarūnienė, lietuvių sąjungos pirm. Algimantas Saldys ir verslininkas Jonas Valavičius.

Po kelių valandų ministerio Gylis ir jo palydos laukė gražus priėmimas Lietuvių sąjungos namuose. Dalyvavo apie 80 Sao Paulo lietuvių, išklausiusių Sąjungos pirmininko Saldžio, min. Povilo Gylis ir ambasadoriaus Dambrauskos žodžius. Ministeris atsakė į visą eilę klausimų ir pastabų, kurių svarbiausios lietuvių skubėnį atstatymą pilietybės Brazi-

lijoje gyvenantiems Lietuvos piliečiams ir jos suteikimą vaikams. Nors įstatymas yra atitinkamai pakeistas, tačiau dar nėra paskelbta procedūrinė pasų išdavimo tvarka. Taisai delsimas erzina tautiečius. Ministeris pažadėjo grįžęs klausimą naujai kelti seime išseivijos lietuviams palankia prasme.

Sekmadienio rytą Lietuvos delegacija dalyvavo lietuviškose pamaldose, kurias laikė Tėvas salezietis Petras Rukšys. Jis redaguoja "Mūsų Lietuvą" ir vadovauja korespondencinio lietuvių kalbos mokymo programai. Pamaldose organizuotai dalyvavo tautiniais drabužiais pasipuošę jaunimas ir skautai. Po Mišių min. Gylis padėjo vainiką prie Lietuvos Laisvės paminklo ir aplankė kapines, kur yra palaidoti jo giminės. Vėliau pravažiavo lietuvių apgyvendintą Villa Zelina. Ten yra trys lietuvių sąjungos administruojami mokyklų pastatai, Lietuvos vyriausybės nupirkti anais nepriklausomybės laikais. Viename jų yra įsikūrusi lietuvių sąjunga, kiti yra nuomojami.

Pas konsulą

Po ištaigingų pietų, į kuriuos svečius ir būrelį tautiečių pakvietė Jonas Valavičius, ministeris vyko į Vinco Kudirkos gatvę — gen. garbės konsulo namus ir ten aptarė konsulinis reikalus. Gen. konsulas yra advokatas ir darbo bei socialinių reikalų specialistas. Pasisakė šiuo metu turįs svarbių valstybinių darbų ir norėtų, kad artimoje ateityje jis būtų

pakeistas, nes jam trūksta laiko lietuvių reikalams. Po to ministerio ir sukvietusių svečių laukė puiki vakarienė. Pirmadienio rytą ministeris ir delegacijos nariai buvo Sao Paulo gubernatoriaus vardu priimti jo patarėjo tarptautiniams reikalams prof. Luiz Gonzaga de Mello Belluzzo. Pasitarimuose aptartos kultūrinio ir komercinio bendradarbiavimo galimybės.

Su valstybės pareigūnais

Balandžio 18-os popietę delegacija Brazilijos sostinėje iškilmingai sutiko valstybės protokolo ir iškilnių vadovybės, apgyvendino svečius "Carlinton" viešbutyje ir įteikė spausdintą vizito programą Portugalijai ir anglų kalbomis. Visur buvo pabrėžiamas valstybinis vizito charakteris: automobiliai papuošti Lietuvos trispalvėmis, prie URM rūmų plevėsavo aukštai ant stiebo iškeltos didelės Brazilijos ir Lietuvos vėliavos, patiestas platus raudonas kilimas, ginklu pagarbą reikiant uniformuota garbės sargyba.

Pirmieji vizitai buvo padaryti kongreso atstovų rūmų pirmininkui Inocencio Olivei- ra ir federacinio senato pirmininkui Humberto Lucena. Po to svečias buvo pakviestas į atstovų rūmų sesiją, kuri, atvykus ministeriui, buvo nutraukta, kad oficialiai pasveikintų Lietuvos užsienio reikalų ministerį. Buvo pabrėžta vizito svarba ir iškeltas lietuvių tautos ryžtingas

(Nukelta į 2-ą psl.)

Savaitė Lietuvoje

Saugumo derybos su JAV

Vilniuje gegužės 16 d. prasidėjo derybos dėl bendradarbiavimo gynybos srityje tarp JAV gynybos departamento delegacijos ir Lietuvos krašto apsaugos ministerijos atstovų. Buvo padaryti pranešimai apie NATO "Bendradarbiavimo taikos labui" programą, JAV požiūrį į Europos saugumo problemas, taip pat išdėstyta Lietuvos saugumo problemos, Lietuvos karinė doktrina bei struktūra. Pagrindinis dėmesys buvo skirtas Baltijos taikos palaikymo bataliono sukūrimo problemoms. Dalyviai nagrinėjo JAV pagalbos galimybes saugumo klausimais ir bendradarbiavimo tarp karinių žinybų problemas.

JAV delegacijos nariai pažadėjo teikti bent moralinę pagalbą sprendžiant tranzito į Karaliaučius problemą. Buvo pasakyta, kad "į JAV nacionalinius interesus įeina ir nedidelių valstybių gyvybingumo ir nepriklausomybės išsaugojimas", nes, kaip moko istorija, kritus mažoms valstybėms, agresijos aukomis tampa ir vidutinės, ir pagaliau didžiosios valstybės". Susitarta dėl tolimesnių derybų, kurios įvyks periodiškai.

Spaudos konferencijoje ambasadorius Ch. Freeman, JAV gynybos sekretoriaus padėjėjas tarptautinio saugumo klausimais, teigė, kad į JAV kongresas sutiks skirti lėšų taikos palaikymui, Baltijos valstybės paties galės spręsti, kaip jas panaudoti. Jos jau dabar turi teisę pirkti karinę įrangą iš JAV, bet nepataria, kol nenustatyta tinkama struktūra. Jis pasakė, kad JAV derybos nevykdomos su NVS valstybėmis, ir tai rodo, kad JAV žiūri skirtingai į Baltijos valstybes, ir tai atitinka JAV vykdytą Baltijos valstybių prievartinės inkorporacijos į SSRS nepripažinimo politiką.

Pridėtinės vertės mokestis

Gegužės 1 d. Lietuvoje įsigaliojo pridėtinės vertės mokestis įstatymas, pakeičiantis buv. bendrąjį akcizą. Naujasis 18% mokestis mokamas kiekvienoje gamybos, prekybos ir paslaugų teikimo grandyje, rašo "Lietuvos rytas" (gegužės 3). Jo tikslas yra suvienodinti sąlygas Lietuvos gamintojams ir importuotojams, t.y., pakelti importuotų prekių kainas. Lig šiol importuotojai mokėjo 18% mokestį tik nuo pelno. Dabar kai kurios prekės gali pabrangti iki 15-20%, nes po mokesčio įvedimo pakils kainos, sumažės apyvarta ir pelnas, o dėl to pabrangti gali kreditai ir padidėjusios išlaidos reikės įskaiciuoti ir produkcijos ir paslaugų kainas. Gegužės 12 d. "LR" aiški-

nama, jog 16 rūšių prekės ir maždaug 90 rūšių paslaugos neapmokestinamos PVM, o dar 15 grupių maisto produktai, pagaminti Lietuvoje, nebus apmokestinami iki 1995 sausio 1 d. Tame sąraše yra vaistai, medicinos technika, cukrus, prekės užsienio diplomatinėms tarnyboms, knygos, laikraščiai ir žurnalai.

Lankėsi Švedijos ministerė

ELTOS pranešimu, gegužės 18 d. Lietuvon buvo atvykusi Švedijos užsienio reikalų ministerė Margareta af Ugglas svarstyti su prezidentu Algirdu Brazausku Baltijos regiono plėtros perspektyvas. Ji patvirtino Švedijos nuostata, kad Rusijos kariuomenė turi palikti Baltijos valstybes iki 1994 m. rugpjūčio 31 d. ir pabrėžė jos krašto norą matyti Karaliaučiaus demilitarizavimą, net siūlydama paramą šios srities ekonominei plėtojei pritraukiant užsienio investicijas. Dėl karinio tranzito ji pareiškė, jog problema turi būti sprendžiama pagal tarptautinius reikalavimus.

Posėdžiavo Baltijos visuotinis susirinkimas (asamblėja)

Gegužės 13-15 d.d. vyko Baltijos visuotinio susirinkimo ketvirtoji sesija. Buvo padaryti švietimo, mokslo ir kultūros, socialinių ir ekonominių reikalų, aplinkosaugos ir energetikos komitetų pranešimai. Latvijos ministeris pirmininkas V. Birkavs apžvelgė Baltijos kraštų bendradarbiavimo kelią, konstatuodamas, kad iš visų pastangų likusi tik ši asamblėja. Dabar reikia rūpintis Baltijos ministerių tarybos įkūrimu.

Delegacijų vadovai pasirašė vienuolika rezoliucijų, memorandumų ir pareiškimų, kurių svarbiausias buvo dėl Rusijos spaudimo Baltijos valstybėms. Jame pabrėžtas padidėjęs Rusijos spaudimas Estijai ir tvirtinta, "jog dabar ir ateityje bet kokie grasinimai ir spaudimai kiekvienai iš Baltijos valstybių bus traktuojama kaip grasinimas visoms Baltijos valstybėms".

"Signalų" demonstracija

"Lietuvos rytas" praneša, kad balandžio 22 d., 1 v.p.p. prie seimo, vyriausybės ir savivaldybės rūmų Vilniuje ir kituose miestuose vairuotojai suvažiavę signalizavo sirenomis, pareiškdami savo nepasitenkinimą netvarkomais krašto keliais. Demonstraciją suorganizavo "Lietuvos rytas" ir nepriklausoma radijo stotis "M-1". Nors aukščiausiųjų valdžios pareigūnų tuo metu rūmose nebuvo, vyriausybės patarėjas transporto ir ryšių klausimais V. Mačiulis tegalėjo pasakyti, kad biudžetas yra tuščias. RSJ

Šiame numeryje:

Vertikali politika

Ar reikėtų statyti stipresnę užtvaną tarp Rytų ir Vakarų?

Lietuva stiprina ryšius su Pietų Amerika II

Daugelio valstybių vyriausybės domisi Lietuva

Nepatiko prezidento kalba

Lenkai rašo apie "karingą" Lietuvos prezidento kalbą

Kai atskleidžiama kita pusė

Ne apie visus karo nusikaltėlius rodomi filmai

Pagalbai tiesiamas motiniškos rankos

Kanados lietuvių katalikų moterų dr. Jono suvažiavimas Toronte

Kad išseivijos veikla nesilpnėtų

Kanados lietuvių fondas ir toliau remia išseivijos veiklą

"Palangos Juzė" Toronte

[domus, žaismingas ir naujas gintaričių pasirodymas

Gyvenimo ir kūrybos juostos

Dail. Palmyros Damijonaitienės darbai Anapilio parodoje

Statybos mokslo raida Lietuvoje

Persitvarkyme svarbus vaidmuo — aukštosios mokykloms

TEVIŠKES ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ontario L5C 1T3, Canada.
Tel. (905) 275-4672. FAX (905) 275-1336.

Canada Post Canadian Publications Mail Sales Product Agreement nr.1001760
LEIDEJAS: Kanados lietuvių katalikų kultūros draugija "Žiburiai"
REDAGUOJA: kun. dr. Pr. Gaida, Vyt. Kastytis, R. Sakalaitė-Jonaitienė,
 Vyt. Balčiūnas, Č. Senkevičius. Metinė prenumerata – \$38, pusmetinė – \$20,
 rėmėjo – \$50, garbės – \$60 (Amerikoj – JAV dol.) oro paštu – \$115. Pavieniai
 nr. – 1 doleris. Adresų keitimo reikalu kreiptis į "TŽ" administraciją.
 Skelbimai ruošiamam nr. priimami iki ketvirtadienio. Už skelbimų turinį
 redakcija neatsako. Rankraščiai taisomi redakcijos nuožūra. Bendra-
 darbių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.

Tėviškes žiburiai (The Lights of Homeland, USPS 740-550)
 is published weekly, except 1st a. 2nd week in August and 4th week in
 December by Lithuanian Canadian R.C. Cultural Soc. "Žiburiai", Inc.,
 2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ont. L5C 1T3. Phone: (416) 275-4672.
 U.S. office of publication, Lewiston, NY 14092. Subscriptions: regular
 \$80.00, supporter \$50.00, honorary \$60.00 per year. Second Class Postage
 paid at Lewiston, NY. US POSTMASTER: send address changes to: "Tėviškes
 žiburiai", P. O. Box 1195 Lewiston, NY 14092. CANADA POST: send
 address changes to 2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ontario L5C 1T3.
 Printed in Canada.

RELIGINIAME GYVENIME

Su Panevėžio ateitininkais pabendraavo vokiečių katalikų jaunimo grupė, vadovaujama kun. A. Boltano, avykus balandžio pradžioje iš Vechto, atvežusi maisto, medikamentų ir padėvėtų drabužių. Per "Caritas" labdara buvo išdalinta socialiai remtiniems asmenims. Ateitininkai svečiams aprodė įdomesnes krašto vietas, paskui visi Varniuose dalyvavo Moksleivių ateitininkų sąjungos Pavasario akademijoje.

Varniuose MAS akademija įvyko balandžio 4-10 d.d. Gvil-dentema "Bažnyčia moderniam pasaulyje". Paskaitas skaitė ses. A. Pajarskaitė, kun. J. Kauneckas, kun. R. Repšys, kun. A. Tamošaitis, SJ, iš Čikagos. Akademijoje dalyvavo būreliai jaunimo iš Latvijos ir Vokietijos. Diskusijose įžvelgta, kad katalikai nesijaučia esą išganytoja, o labiau prisitaikytą prie netikintų ir tik tada pradėtų juos kelti. Įžvelgtas ir prisitaikymo pavojus – veidmainystė. Bet pabrėžtas būtinis tikėjimas slypinti gėrių visuose žmonėse. Akademiją aplankė Kiolo arkivyskupas kardinolas J. Meisneris, lydimas Telsių vyskupo A. Vaičiaus.

"Blaivioji Lietuva" 3 nr. paskelbė Vysk. Motiejau Valančiaus blaivystės sąjūdžio pirmininko Juozo Kančio, vicepirm. Jono Kvedaraičio ir Lietuvos sveikatos ministerio pav. Ant. Vinkaus pasirašytą pareiškimą, besiruošiant trečiajam sąjūdžio suvažiavimui. Pareiškime kviečiama į suvažiavimą iš didžiųjų Lietuvos miestų deleguoti po 5 atstovus, o iš kiekvienos parapijos – bent po vieną. Suvažiavimas numatomas rugpjūčio mėn. Kreipimėsi nurodoma, kad šiuo metu Lietuvoje esama apie 100.000 alkoholių ir dar daugiau artėjančių prie jų. Raginama visur rengti susirinkimus ir atnaujinti blaivystės sąjūdžio struktūras.

Tarptautinis religinės muzikos festivalis, trukęs visą savaitę, prasidėjo balandžio 4 d. Šiaulių Šv. Petro ir Povilo šventovėje. Muz. P. Bingelio vadovaujamas choras giedojė komp. Juozo Naujalo "Švenčiausius Kristaus žaidžius" Mišias. Muzikams atstovavo G. Rinkevičiaus vadovaujamas Lietuvos valstybinis simfoninis orkestras, valstybinis choras "Vilnius", Šiaulių "Polifonija" bei solistai. Programoje taipgi dalyvavo Šv. Salvatorijaus choras iš Vokietijos ir pavieniai muzikai iš Latvijos. Šiaulių Šv. Ignaco parapijos kamerinis choras, vadovaujamas M. Žibūdienės, chorų festivalyje Italijoje savo grupėje laimėjo aukso medalį.

Vokietijos lietuvių katalikų atstovo prel. A. Bungos lydimas,

Turner & Porter
 laidotuvių namai
 436 Roncesvalles Ave,
 Toronto 3, Ont.
 Tel. 533-7954

TEL. CHAPL. 3180 Hurontario St. 370-7648

RONCESVALLES CHAPEL 436 Roncesvalles Ave. 533-7954

YORK CHAPEL 2337 Bloor St. W. 747-3153

Turner & Porter

balandžio 4-12 d.d. Lietuvoje lankėsi Kiolo arkivyskupas kardinolas Joachim Meisneris. Susitiko su kard. V. Sladkevičiumi, katalikų organizacijų bei K. Bendrijos įstaičių darbuotojais. Pasidžiaugė gausiu pasauliečių įsijungimu į religinę veiklą. Aplankė atstatomą Kristaus Prisikėlimo šventovę Kaune ir visas Lietuvos vyskupijas, Kaišiadoryse pašventino A. Jakšto katalikų spaustuve.

Mokinių dorinio ugdymo klausimams panagrinioti balandžio 13 d. Kauno rajono savivaldybėje įvyko pedagogų konferencija, kurioje dalyvavo vysk. S. Tamkevičius, jėzuitų gimnazijos direktorius kun. Gintaras Vitkus, Šeimos centro vadovė gdn. Nijolė Liobikienė, tikybos bei etikos mokytojai. Kalbėtojų pabrėžta žmogaus dvasią žalojantis okupacijos paveldas, tikėjimo ir vilties galia, psichologų trūkumas, K. Bendrijos vaidmuo formuojant dorovinius pagrindus.

Kauno Tarpdieceziniam katechetikos centre balandžio 14-15 d.d. paskaitas skaitė svečiai iš Prancūzijos, remdamesi Šv. Tėvo Jono Pauliaus II mintimis, kad tik patirdami meilę, vaikai gali atrasti kelią į Dievą. Pagrindinis uždavinys esąs parodyti vaikams visiškaip paprastą tiesą, trykštančią "iš Dievo širdies ir Viespaties lūpų".

Lietuvos vyriausybė paskyrė du milijonus litų 14 tradicinių religinių bendrijų vadovybėms. Tai buvo numatyta 1994 metų biudžete. Kat. Bendrijai skirti pinigai padalyti taip: Vilniaus arkivyskupijos kurijai – 300,000, Kaišiadorių, Panevėžio, Telsių ir Vilkaviškio vyskupijų bei Kauno arkivyskupijos kurijoms – po 296,000. Taipgi vyriausybė nutarė gražinti Varnių Šv. Aleksandro šventovės pastoraicinei tarybai priklausantį pastatą, kuriame buvo įsikūrusi akcinė bendrovė "Asrega".

Vaikų kaimo kurtinis akmuo pašventintas Vilniuje balandžio 19 d. Iškilnėje dalyvavo Vilniaus vyskupas augziliaras J. Tunaitis, socialinės apsaugos ministeris L. M. Stankevičius, projekto direktorius T. Malvetas, "SOS Kinderdorf International" organizacijos direktorius Wolfgang Krug von Nidda, Vokietijos ambasadorius Krausas ir kiti svečiai. SOS vaikų kaimų dr-jos Lietuvoje valdybos pirm. mons. Vytautas Kazlauskas pranešė, kad iki šių metų pabaigos turėtų būti pastatyta 12 namų, kuriuose gyvens po vieną šeimą, sudarytą iš konkurso būdu išrinktos motinos, bei 6-8 vaikų. Kaimo direktoriumi paskirtas gyd. Daugvydas Rimantas Druskis. Organizacija šiuo metu vienija daugiau kaip 300 panašių kaimų įvairiuose pasaulio kraštuose. Baltijos kraštuose nutarta pastatyti po vieną kaimą.

Socialinis centras "Vaiko tėviškes namai" panašų vaikų kaimą stato Avikliuose, netoli Marijampolės, kur šiuo metu tėra sudaryta viena šeima, auginanti 4 vaikus. Mons. V. Kazlauskas pareiškė, kad tikimasi birželio mėn. užbaigti 8 namus iš 15 statomų.

Lietuvos vyskupai balandžio 20 d. Vilniaus arkivyskupijos kurijoje susitiko su prez. A. Brazausku. Aptarti valstybės ir Kat. Bendrijos santykiai, svarstyty bendradarbiavimo galimybės visuomenės srityje. Tuo reikalu vyskupai išdėstė savo pažiūras ir išsakė susirūpinimą dėl moralinių tautos ir šeimų problemų, pabrėždami plintantį alkoholizmą.

(Žinios iš leidinio "Katalikų Bažnyčia Lietuvoje").

Lietuva stiprina ryšius su Pietų Amerika II

(Atkelta iš 1-mo psl.)

nepriklausomybės kova ir demokratijos laimėjimas.

Vidudienį min. Gylis susitiko su Brazilijos ambasadorium Celso L.N. Amorim. Pasitarimuose dalyvavo ir artimiausi ministerio bendradarbiai. Buvo kalbama apie kultūrą, švietimą, ekonominių ryšių plėtimą ir prekybą. Sutarata pasikeisti prekybos delegacijomis konkrečioms projektams aptarti. Brazilija sutiko duoti stipendijas lietuviams studijuoti diplomatinėje Brazilijos mokykloje.

Pirmą valandą Itamaraty URM rūmuose įvyko iškilmingi pietūs, kuriuose dalyvavo 24 parinkti asmenys, jų tarpe Lenkijos, Vengrijos, Rumunijos ambasadoriai ir Latvijos garbės konsulas. Brazilijos užsienio reikalų min. Amorim dėkojo dr. Gylui už šį vizitą, keldamas tosta už ministerį, už Lietuvą ir kas kart patenį bei glaudesni abiejų draugiškų šalių bendradarbiavimą.

Po pietų min. Gylis padarė vizitą Pramonės, prekybos ir turizmo ministeriui, kur buvo patvirtintas nutarimas siųsti brazilų prekybos delegaciją į Lietuvą. Galiausiai delegacija buvo priimta Aukščiausio federacinio teismo pirminko Luiz Octavio Pires e Albuquerque Gallotti. Pasikalbėjimas buvo itin šiltas ir draugiškas. Aukščiausio teismo pirminką domino viskas apie Lietuvą, ir klausimai nesibaigė. Jis buvo dėkingas min. Gylui už dovaną – knygą, kuri įgalins jį daugiau susipažinti su Lietuva.

Balandžio 20 d. delegacija išskrido į Rio de Janeiro (visi skrydžiai iš Brazilijos į Urugvajų eina per Rio de Janeiro). Ten svečius sutiko URM protokolo atstovus ir juos apgyvendino "Le Meridien" viešbutyje. Delegacija turėjo progos kiek pailsėti, aplankyti Corcovado, Pao de Azucar, pasiimaudyti vandenyną, aplankyti neseniai operuotą advokatą Antaną Gauliū ir jo šeimą, kur sveikstantis lignonis svečiams parodė savo darbus, kurių tikslas – supažindinti Braziliją su Lietuvos istorija ir kultūra.

Urugvajuje

Ankstyvas IV. 22 skrydis į Montevideo vėlavo penkis su puse valandų, todėl Urugvajaus URM planuotoji darbo programa turėjo būti pakeista iš pagrindų. Rytą numatyti susitikimai už užsienio reikalų ministeriu, viceprezidentu bei iškilmingai pietūs turėjo būti atšaukti.

Svečius sutiko valstybės protokolo atstovai. Iš "Victoria" viešbučio buvo vykstama į kongresą pas senato tarptautinių ryšių komisijos pirmininką Alvaro Alonso. Po to parodytas istorinis kongreso pastatas ir imponuojanti biblioteka, vėliau – vizitas pas Urugvajaus užsienio reikalų ministerio pareigas einantį dr. Jose M. Gamio. Apgailestavo, kad lėktuvo vėlavimas ir programos pertvarkymas neleido svečių priimti kaip buvo planuota, ir atsiprašė, kad numatytas pasimatymas su viceprezidentu Gonzalo Aguirre Remirez, jam išvykus, negalėjo įvykti.

Su lietuviais

Vakare min. Gylis vyko į parapiją, kur lietuvių nepaprastai mėgstamas Tėvas jėzuitas Jonas Giedrys sukvietė kelis asmenis aptarti turto atgavimo galimybes Lietuvoje. Ta proga ministeris davė Tėvo Giedrio vadovaujamai lietuvių radijo valandėlei pasikalbėjimą.

Iš ten nuvyko į Lietuvų centrą, kur energinga Bendruomenės pirmininkė Lida Petrauskas de Oliveira surengė puikią vakariene (asadą), o jaunimas pasirodė su tautiniais šokiais. Ministeris džiaugėsi gyva lietuviška dvasia ir noriai jungėsi į ilgą laiką netilusias lietuvių liaudies dainas.

Šeštadienio (IV. 23) rytą min. Gylis, padedamas ambasadoriaus Dambravos, Lietuvos vardu padėjo vainiką prie laisvės kovų vado gen. Artigas paminklo. Iškilnėse dalyvavo garbės sargyba, URM pareigūnai ir gan didelis lietuvių būrys. Prieš išvykstant, URM

pageidavimu, buvo surengti ministeriui ir delegacijos nariams atsisveikinimo pietūs. Pažymėtina, kad 200 dolerių vertės vainiką apmokėjo Urugvajaus vyriausybė, nors ambasadorius Dambrava pakartotinai prašė leisti tai padaryti ministerio delegacijai.

Argentinoje

Nemažiau iškilmingas ministerio sutikimas buvo Buenos Aires, kur ministerį ir delegacijos narius sutiko protokolo vadovybė, pasveikino svečius ir su mototiklų palyda nuvežė į "Alvear Palace" viešbutį. Orauostyje sutiko ir lietuvių atstovai: Julius Mičiūdas ir Juozas Brazaitis. Buenos Aires buvo vienintelė vieta, kur delegacijos nariai, išskyrus ministerį, turėjo patys mokėti už brangų viešbutį. Tokia yra Argentinos tvarka.

Su tautiečiais

Vakare svečiai dalyvavo Argentinos lietuvių organizacijų ir spaudos tarybos (Bendruomenės) surengtame priėmime. Prieš tai ministeris aplankė Tėvo Marijono Augustino Steigvilo vadovaujamą lietuvių parapijos šventovę. Oficialioje dalyje svečius sveikino garbės konsulas Algimantas Rastauskas, ALOS pirm. Julius Mičiūdas ir Lietuvos informacijos biuro direktorius Artūras Mičiūdas. Po to kalbėjo min. Gylis. Ši dalis buvo baigta lietuvių centro ir lietuvių susivienijimo tautinių šokių grupių pasirodymais. Po to – priėmimas.

Sekmadienį min. Gylis ir delegacijos nariai aplankė lietuvių susivienijimą, Lietuvių centrą, Informacijos biurą ir dalyvavo pietuose pas buv. Buenos Aires provincijos senatorių Ivoškų.

Su argentiniečiais

Pirmadienį, balandžio 25, ministeris ir delegacijos nariai nuvyko į Argentinos tarptautinių ryšių tarybos (CARI) pusryčius, kur ministeriui buvo įteiktas garbės nario diplomatas.

Savo kalboje apie Lietuvos užsienio politiką, ministeris nušvietė užsienio politikos principus, santykius su Baltijos valstybėmis, Skandinavijos kraštais ir Rusijos federacija, palietė mažumų problemą, nagrinėjo ateities perspektyvas. Buvo daug klausimų. Ta proga ministeris davė pasikalbėjimą Argentinos televizijai, kuris dalimis buvo perduotas Buenos Aires mieste. San Martin rūmuose įvyko dar du susitikimai: su

Rytų Europos direktorium min. Vicente Espeche Gil ir su tarptautinių ryšių viceministeriu dr. Carlos Eduardo Zaballa. Pasitarimai buvo praktiški. Daug kalbėta apie iškilusią Lietuvos žvejų problematiką.

Pasitarimai

Min. Gylis su ambasadorium dr. Dambrava padėjo vainiką prie Jose de San Martin paminklo, o iš ten nuvyko pas valstybės kanclerį Guido de Tella pasitarimams, kuriuose dalyvavo Užsienio reikalų ir P. Amerikos reikalų įgaliotasis min. Fernando Petrella, tarptautinės politikos vicemin. Rogelio Pflirter ir Vidurio bei Rytų Europos direktorius įgaliotasis min. Vicente Espeche Gil. Pasitarimai buvo draugiški ir dalykiški. Užsienio reikalų min. Guido de Tella didžiavosi Lietuvos rezistencija, vieningomis tautų pastangomis siekti nepriklausomybės, protinga užsienio politika, kurios dėka Lietuva nebeturinti svetimos kariuomenės savo teritorijoje. Daug kalbėta apie kultūrinio ir prekybinio bendradarbiavimo galimybes. Argentina užtikrino galinti priimti ekspertus įvairiam apmokymui, pabrėžė reikala pasikeisti prekybos delegacijomis, bendradarbiavimo svarbą kultūros ir švietimo srityse. Plačiai paliestas žuvininkystės klausimas.

Po pokalbių visi rinkosi į sutarčių salę, kur Lietuva ir Argentina pasirašė bendrą deklaraciją dėl bendradarbiavimo mokslo, kultūros ir technologijos srityse. Ir čia min. Guido de Tella negailėjo pripažinimo žodžių lietuvių tautai.

Pietuose, kuriuos suruošė Guido de Tella Lietuvos užsienio reikalų ministeriui pagerbti, dalyvavo 22 asmenys, jų tarpe Latvijos, Estijos bei kitų valstybių atstovai ir delegacijon įjungtas Lietuvos garbės konsulas Algimantas Rastauskas.

Popiet buvo dar keli pasitarimai, kuriuose lietuvių delegacijai atstovavo dr. Stasys Sakalauskas, kai min. Gylis turėjo kelis pasimatymus su Lietuvos žvejybos ir lietuvių organizacijų atstovais.

Vėly vakarą min. Gylis ir dr. Sakalauskas išskubėjo į JAV. Vizitas P. Amerikoje buvo baigtas. Jis buvo visais atžvilgiais sėkmingas – stipriau įplietino Lietuvą P. Amerikoje ir labiau sujungė tėvynėje bei išeivijoje gyvenančius lietuvius.

A+ ANTANUI MASIONIUI

mirus,

jo žmonai AUGUSTAI, sūnui SAULIUI ir šeimai
 reiškiamo nuoširdžią užuojautą –

Stefa ir Petras Jauniai

Didžiajam aukotojui, paskyrusiam lėšas
 skleisti jaunųjų Lietuvos kartų tarpe
 Vinco Kudirkos idėjas,

A+
A

inž. ANTANUI MASIONIUI

mirus,

žmoną AUGUSTĄ, sūnų ir artimuosius nuoširdžiai
 užjaučiame –

Antano Masionio vardo Varpininkų
 stipendijų fondas

A+
A

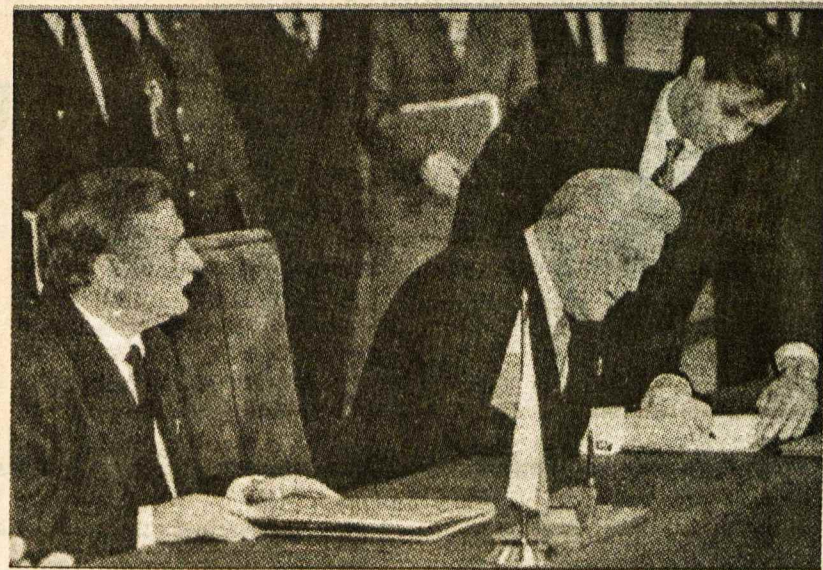
ALBINAI GREITAITIENEI

Lietuvoje mirus,

seserį REGINĄ BERŽINIENĘ, jos šeimą, kitas
 seseris, brolius ir jų šeimas Kanadoje, Lietuvoje ir
 Anglijoje nuoširdžiai užjaučiame –

A. Aleliūnas
 N. Ivanauskienė
 J. Jurėnas
 J. Baronienė

M. Mickevičienė
 A. J. Vieračiai
 L. J. Vitai
 V. B. Cvirkos

Lenkijos prez. L. WALEŠA ir su juo draugiškumo sutartį pasirašantis Lietuvos prez. A. BRAZAUSKAS
 Nuotr. P. Lileiko iš "Lietuvos ryto"

Nepatiko prezidento kalba

Lietuvos-Lenkijos sutartis lenkų spaudoje

Nepaisant to, kad Lietuvos-Lenkijos draugiškų santykių ir gero kaimyninio bendradarbiavimo sutartis yra abiem kraštams svarbus istorinis įvykis, lenkų spaudoje ji buvo mažai komentuojama. To priežastimi buvo pasirašymo metu vykę Lenkijoje dideli streikai, kurie užgožė visus kitus įvykius. Lenkų kraštutiniai – dešinioji spauda, kuri paprastai dėl menkiausių priežasčių smarkiai puola Lietuvą, šį kartą savo geluonį nukreipė prieš S. Spielbergo filmą "Sindlerio sąrašas", kuriam tariamai yra įžeisti lenkai. Tačiau trumpi komentarai kai kuriuose laikraščiuose buvo.

Savaitraštis "Solidarnosc" 1994 m. gegužės 8 d. laidoje rašo: "Reikalas, dėl kurio mes labiausiai baiminomės, buvo Lietuvos lenkų mažumos garantijos. Sutarties straipsniai yra kompromisiniai, bet duoda galimybę ginti lenkų teises. Nėra kalbos apie lenkų kultūrinę autonomiją, kurios troško Vilniaus lenkai, bet yra tautinės tapatybės, kultūros, kalbos ir visokio lygio mokyklų steigimo garantijos. Pagal sutartį lietuviai neturi teisės nesutikti su Vilniaus lenkų universiteto registracija, ko lenkai jau treči metai nesėkmingai bando pasiekti".

Savaitraštis "Tygodnik Powszechny" 1994 m. balandžio 24 d. laidoje rašo, kad dėl jokios kitos sutarties, netgi sutarties su Vokietija, nebuvo taip ilgai deramasi, kaip dėl sutarties su Lietuva. Lietuviai norėjo, kad būtų pasmerktas Želigovskio smurtas. Lietuviai taip pat jautėsi pažeminti 1938 m. ultimatumu, o 1990 m. Lietuvai paskelbus savo nepriklausomybę, Lenkija ilgai, ligi 1991 m. rugsėjo mėn., dėsė su Lietuva pripažinimu "de jure". "TP" galvoja, kad po sutarties pasirašymo abiejų tautų nusistatymai palaipsniui pasikeis.

Savaitraštis "Lad" 1994 m. gegužės 8 d. laidoje rašo: "Dar ir šiandien Lietuva laikosi nusistatymo, kad Vilnius ir jo sritis tarpkario metais Lenkijai neteisėtai priklausė, kaip praėjusią savaitę Lietuvos seime kalbėjo prezidentas Brazauskas. Tai nieko naujo iš Lietuvos politikos lūpų. Nauja buvo tik tai, kad vienas iš klausytojų buvo Lenkijos respublikos prezidentas, kuriam buvo mestas kaltinimas, kad Lenki-

ja buvo okupantė. Nei daugiau, nei mažiau. Kaip į šį antausį reagavo mūsų prezidentas? Nieko. Tylėjo. Maršalas Pilsudskis vartosi savo karste. (...) Šiandien Lenkijos lenkai ir Lietuvos lenkai laukia, kol lietuviai pribrės prie taikingesnių kalbų. Lenkai gali laukti".

Lietuvos lenkų vadas Maciejkianiec Lenkijos dienraščio "Slowo" skiltyse palygino Lietuvos-Lenkijos sutartį su Molotovo-Ribbentropo paktu. Toronto lenkų dienraštis "Gazeta", Varšuvos dienraščiai "Życie Warszawy" ir "Gazeta Wyborcza" pasitenkino pakartodami Lietuvos spaudos komentarus.

Lietuvos lenkų diktatorius

Toronto lenkų dienraštis "Gazeta" 1994 m. gegužės 6-8 d.d. laidoje rašo: "Lietuvos lenkų bendruomenėje kalbama, kad Lietuvos lenkų sąjungos naujas pirmininkas R. Maciejkianiec monopolizuoja valdžią. Padaręs sau pavaldžią keturių asmenų lenkų frakciją (Lietuvos) seime, kaip vienintelis kandidatas be problemų laimėjo rinkimus į LLS centro valdybos pirmininko vietą, o dabar bando vyrąti rajono savivaldybėje, brukdamas į Vykdomosios tarybos pirmininko vietą savo kandidatą. Tuo pačiu metu jis nusprendė padaryti sau paklusnią ir 'ketvirtą valdžią' pašalindamas ligšiolinį 'Nasza Gazeta' (LLS organas) redaktorių Z. Żdanowicz, kuris ne visada sutikdavo su LLS sefo linija ir 'ketvirtą valdžią' renkant LLS pirmininką viešu balsavimu už jį nebalsovo".

1980 m. Lietuvos komunistų partijos Centro komitetas nusiuntė R. Maciejkianiecą į Leningrado aukštesniąją dvejų metų partinę mokyklą prie TSKP CK, kurią 1982 m. baigęs buvo instruktoriumi LKP partinėje komisijoje. 1988 m. jis tapo LKP partinės kontrolės komisijos nariu, kurioje tyrinėjo LKP narių "frakcinius nukrypimus nuo partijos linijos". Į Lietuvos seimą per 1992 m. rinkimus jis pateko A. Brazausko dėka, kurio tada vadovaujama LDDP neišstatė savo kandidato 57-toje rinkimų apygardoje, kurioje kandidatavo R. M., o jis pats lenkų spaudoje ir lietuviškai atspausdintuose atsišaukimuose ragino balsuoti už savo bendrapartietį J.B.

P A D Ė K A

A+
A

ANTANAS OBCARSKAS

mirė 1994 m. balandžio 9 d., palaidotas balandžio 13 d.
 Sv. Jono lietuvių kapinėse Mississaugoje.

Iškeliavus amžinybėn, nuoširdžiai dėkoju klebonui kun. J. Liaubai, OFM, už maldas laidotuvių namuose, šventovėje ir kapinėse. Labai dėkoju vargonininkei ir choristams.

Nuoširdžiai dėkoju visiems, dalyvavusiems maldose, kapinėse ir pusryčiuose. Labai ačiū Antano draugams karsto nešėjams. Dėkoju už aukas Mišioms ir Vaikų namams Lietuvoje, o B. Stanulienėi už pusryčių paruošimą.

Brolis Stasys,
 Anglija

Knygų rišykla
 "SAMOGITIA"
 meniškai įriša
 knygas bei žurnalus.
A. Plenys
 3333 Grassfire Cres., Mississauga,
 Ont. L4Y 3J8. Tel.(905) 625-2412

KBR
AWNINGS & ROOFING
 Sarmyriiniai išskleidžiamieji stogeliai -
 Pastogėlės-krepšeliai "Stogu dengimai"
 625A The Queensway, Toronto, Ont. M8Y 1K4
 Tel.: 416-252-4081 FAX: 416-252-2972

LAISVOJE TĖVYNĖJE

PIRMOJI JURGINIŲ ŠVENTĖ

Jurginės pirmą kartą šiemet tapo beveik oficialia Marijampolės miesto švente. Ją marijampolietis paskatino pasirinkti miesto herbe ant žirgo jojantis šv. Jurgis. Dr. J. Basanavičius aikštėje koncertą surengė Marijampolės choreografinės ir etnografinės grupės, pasirodusios dalyvauti šią vasarą įvyksiančioje Pasaulio lietuvių dainų šventėje. Tokių saviveiklinių grupių Marijampolėje yra apie dešimtį. Aikštėje taip pat grojo dūdų orkestras, kaimiška kapela, linksminosi mugės dalyviai. Aukštesniojo pedagoginio mokykloje koncertinę programą atliko šios mokyklos bei kiti marijampolietiški chorai, iš Latvijos Bauskės rajono atvykęs mišrus choras "Kamerdi". Šventę papildė rež. Vytauto Dapšio paruošta J. Cocteau pjesės "Baisūs tėvai" premjera.

GUSTAITIS IR JO ANBO

Lietuvos karo aviacijai prieš karo laikotarpį vadovavo brigados gen. Antanas Gustaitis (1898-1941). Jis buvo ne tik lakūnas, bet ir ANBO lėktuvų konstruktorius, juos statęs karo aviacijos dirbtuvėse. Su trijų savo ANBO IV lėktuvų grandimi jis 1934 m. aplankė beveik visas Europos sostines. Jis ir kiti Lietuvos karo aviacijos lakūnai tada atliko sėkmingą beveik 10.000 km skrydį, lietuviškos konstrukcijos ANBO IV lėktuvais nusileisdami Stockholme, Kopenhagoje, Amsterdame, Briuselyje, Londone, Paryžiuje, Marselyje, Romoje, Vienoje, Prahoje, Budapešte, Bukarešte, Kijeje, Maskvoje ir Kaune, iš kurio buvo pradėję šį istorinį skrydį. A. Gustaitis buvo sumistas 1941 m. kovo mėnesį ir išvežtas Sovietų Sąjungon. Ten jis dingio, nepalikęs savo pėdsakų. Skrydžio aplink Europą šešiasdešimtmečio sukaktis liepos 16 d. bus paminėta aviacijos šventė A. Gustaičio tėviškėje Obelinėje, Marijampolės rajone. Ten planuojama atidengti paminklinį akmenį, o vėliau atstatyti ir A. Gustaičio gimtąją sodybą, kurioje įsikurs Marijampolės kraštotyros muziejus skrydus. Lietuvoje buvo plačiai kalbama, kad A. Gustaitis savo ANBO lėktuvams pasirinko pirmąsias keturių žodžių raides — Antanas Nori Būti Ore.

BANKININKAS ČEKUOLIS

"Tiesa" paskelbė pasikalbėjimą su veteranu žurnalistu Algimantu Čekuoliu, dabar tapusiu "Apus" banko valdybos pirmininku. Paklaustas, kaip jis tapo banko valdybos pirmininku, A. Čekuolis atsakė: "Vilniaus universitete dėstau derybų meną, buvau 'Apus' banko konsultantas, matyt, juos patenkino mano darbas ir sugebėjimai..." Apie tą prieš penkis

mėnesius įsteigtą "Apus" banką, A. Čekuolis pasakojo: "Banką įkūrė 60 asmenų. Pirmuoju smuiku jame groja žmonės, valdantys korporaciją 'Apus'. Tai didmeninėje prekyboje besispecializuojančios firmos. Jos valdo prekių sandėlius Vilniuje, Kaune, Klaipėdoje, Sankt Peterburge, Kaliningrade. Vilniečiai, tikieusi, žino korporacijos restoraną 'Fosilija'. Bankas turi privalomą 5 mln. litų įstatinį kapitalą, gavo licenciją valiutinėms operacijoms. Jos klientai — žinomos firmos 'Sirijus 3', 'Olita', 'Ekoras', 'Birvidis' ir kitos. Mėnesio apyvarta siekia 2 mln. litų. Turim 1,5 mln. JAV dolerių indelių už kuriuos mokame nuo 3,5% iki 4% palūkanų per mėnesį..."

RUSIJOS PILIEČIAI

Rusiškiausiu miestu Lietuvoje buvo tapęs dabar jau Visaginu pavadintas Sniečkus, įsteigtas iš Sovietų Sąjungos atvažiavusiems Ignalinos atominės jėgainės statytojams ir jos aptarnavimo specialistams. Spaudoje dabar rašoma, kad tik apie 750 Visagino gyventojų gavo Rusijos piliečių pasus ten atidarytoje Rusijos konsulate atstovybėje. Dokumentus jiems sutvarkė Visagino invalidų draugijos pirmininkė Irina Averkina. Jos pranešimu, Rusijos piliečių labiausiai sudomėjo pastaraisiais metais darbo netekę visaginiečiai. Yra ir piliečių norinčių gauti rusų patriotų. Rusijos piliečių kartais pasirenka mišrios šeimos, kai vienas iš sutuoktinių yra lietuvis. Tokios šeimos — susirūpinusios vaikų ateitimi. Nuogaustaujama, kad vaikai, blogai kalbantys lietuviškai, gali likti be išsilavinimo. Enciklopedijoje teigiama, kad Sniečkus 1985 m. turėjo 22.000 gyventojų. Tad jame, dabar tapusiame Visaginu, nepilnas tūkstantis Rusijos piliečių yra ryškus liudijimas, kad tikrai didelė gyventojų dalis pasirinko Lietuvą.

ĄŽUOLYNAS OŽKABALIUSE

Š. m. pirmąjį balandžio šeštadienį sukako penkeri metai, kai dr. Jono Basanavičiaus gimtinėje Ožkabaliuose, Vilniaus rajone, buvo įsteigtas ir pradėtas sodinti Tautinio atgimimo ąžuolynas. Tą 1989 m. balandžio pirmąjį šeštadienį, vėjui blaškant šaltą sniegą, į būsimąjį Tautinio atgimimo ąžuolyną suvažiojo daug lietuvių iš visos Lietuvos. Pirmas buvo pasodintas seniausio Lietuvoje Stelmuzės ąžuolo gilės ąžuoliukas. ąžuolyną globoja ir jo priežiūrą tautos organizuoja specialus komitetas, kurį sudarė statybininkas inž. Vitalius Stepulis, docentas Algimantas Kepelėnas, Vyngantas Čaplikas ir Rimantas Krupnickas, parkotylininkas Kęstutis Labanauškas, žemėtvarkininkai Romas Survilas ir Vladas Markauskas. "Lietuvos aidas" atstovė Aurelija Akstinienė primena skaitytojams, kad prie atstatytų tautos patriarcho dr. J. Basanavičiaus gimtųjų namų svečius pasitinka didžiuliai plačiašakiai kaštonai. Tautinio atgimimo ąžuolynui buvo numatyti 27 hektarai. Dabar tas plotas padidintas iki 30 hektarų. Jame jau pasodinta apie 7.000 ąžuoliukų. Jiems betgi reikia liepų, eglių, beržų, ievų pomiškio. Mat ąžuolams nepatinka vienvietė. Įspūdingai atrodys Tautinio atgimimo ąžuolyno aukuro pavadinta kalva, kurios pašlaitėje išaugs ąžuolai, skirti 1991 m. kruvinojo sekmdienio Vilniuje aukuro ir Medininkuose nužudytų muitininkų atminimui.

V. Kst.

Punsko lietuvių kultūros namų mišrus choras "Dzūkija", dalyvausiantis Pasaulio lietuvių dainų šventėje Vilniuje

Punsko choras "Dzūkija"

Punsko lietuvių kultūros namų choras "Dzūkija" savo pradžią siekia 1956-57 metus. Tuometinis energingas ūkininkas, savamokslis chorvedys Vincas Valinčius iš Valinčių kaimo, subūrė gausų dainininkų būrį, kuris padėjo pamatus šiandieninės "Dzūkijos" tradicijoms. Anų metų choro atliekamos dainos skambėjo Varšuvoje, Balstogėje ir kituose Lenkijos miestuose Lietuvos kultūros dienos progomis. Vėliau choro vadovavimą perėmė mokytoja Vlada Pajaujienė ir dirbo kelerius metus. Ypatiną dėmesį skyrė moterų choro dainoms.

Daugiausia laiko ir širdies chorui skyrė mokytojas Kostas Sidaris. Jo vadovavimo metais choras aplankė gudų bei ukrainiečių tautines mažumas, gyvenančias Lenkijoje. Kasmet dalyvavo Punsko-Seinu krašto ansamblių saskrydžiuose prie Galadusio ežero. Labai daug koncertavo aplinkiniuose kaimuose. Choras "Dzūkija" bendradarbiavo su mokytojų vokaline grupe, Vaitakiemo kaimo vyrų vokaline grupe, šokėjų grupe. Didžiausią džiaugsmą ir laimę choras išgyveno 1972 m., kai išvyko koncertuoti į taip artimą, kartu ir tolimą Lietuvą. Tai buvo pirmas mūsų krašto ansamblių, aplankęs ir koncertavęs tėvynėje.

Po pertraukos, 1993 m. vėl

Hamilton, Ontario

VYSK. M. VALANČIAUS MOKYKLOJE kovo 5 įvyko nuo III iki VIII sk. mokinių kalbų konkursas, kuriame dalyvavo: L. Sullivan, K. Dzemonaitė, R. Apanavičiūtė, E. Enskaitė, R. Keliaciūnas, D. Tirilytė, M. Sullivan, G. Nekrašaitė, N. Incretolli, P. Slavicakas, R. Valaitytė, A. Incretolli. Jie sunkiai dirbo, surašydami ir išmokdami savo kalbas. Visi labai gražiai atliko šį uždavinį. Vedėja Onutė Stanevičiūtė pasveikino juos ir pagyrė už jų gerą darbą. Tikimės, kad sekančiais metais mokiniai vėl galės taip gražiai paruošti savo kalbas.

VYSK. M. VALANČIAUS MOKYKLOS mokytojos / mokytojai dalyvavo mokytojų susirinkime kovo 26 d. Anapilyje.

PO VELYKŲ ATOSTOGŲ mokiniai sugrįžo į mokyklą pilni entuziazmo užbaigti mokslo metus. Kovo 9 d. jie kartu su tėveliais ir svečiais dalyvavo mokyklos Velykų šventėje / Tėvelių dienoje. Ačiū Rūtai Kamaitytei, mokyklos išdininkei P. Erickson ir visiems tėveliams, kurie šią šventę paruošė ir joje dalyvavo.

MOKYKLOS CHORAS gegužės 8 d. dalyvavo Motinos dienos minėjime Jaunimo centre. Dėkojame dainavimo mokytojos P. Čerskienės ir P. Valaitienės.

VYSKUPO VALANČIAUS MOKYKLOS mokiniai, tėvai ir mokytojai renka aukas padėti įrengti atgautą Priskėlimo šventovę Kaune.

"VAIKO TĖVIŠKĖS NAMAMS" per KLM moterų dr. J. Stasės Pyragienės 2-ųjų mirties metinį prisiminimui vyraus Iz. Pyragius; \$25 — a. Onos Kačinskienės atminimui Iz. Pyragius; \$20 — a. Vlodo Vindašiaus atminimui S. S. Rakščiai; \$25 — Z. J. Rickai M.K.

HAMILTONO PENŠININKŲ KLUBO tradicinis pavasario pobūvis, įvykęs 1994 m. gegužės 7 d. Jau-

nimo centro salėje, praėjo sėkmingai. Visuomenė gausiai lanko pensininkų renginius, kurie būna du kartus per metus. Hamiltoniečiai pakviečia savo gimnainčius ir draugus iš tolimesių vietovių. Šiame renginyje dalyvavo miesto tarybos narė M. Kiss ir G. Copps. Vakaro pranešėja L. Stungevičienė pristatė publikai garbės vėsnias. Pensininkų choras, vadovaujamas A. Matulicz, su gerai paruošta programa ir atlikimu buvo šiltai sutiktas publikos nuoširdžiais plojimais.

Programoje: L. Stungevičienė meniškai paskaitė Lietuvos pensininkės skundą ir vėliau kupletais pasveikino svečius. Sekė choro dainos, oktetas, sekstetas ir duetas. H. Verneckienė ir K. Keparutis, nors nėra pensininkai, bet mielai įsijungė į programą ir pritardami gintara (K. Keparutis) gražiai padainavo 3 dainas. Jautriai skambėjo B. Parešienės ir A. Matulicz duetas. Loterijai vadovavęs A. Mikaluskas padėkojo visiems rengėjams už prisidėjimą prie sėkmingo pobūvio, E. Bajoraitienės ir R. Pakalniškienės dėka, salė ir stalai atrodė puošniai.

Klubo valdyba nuoširdžiai dėkoja vakaro šeiminkėms už įdėtą darbą, triušą, skoningai pagaminčius valgius ir pyragus. Taip pat dėkoja visiems svečiams gausiai atsilankiusiems į šį renginį. M.B.

HAMILTON TRAVEL BUREAU, 7614 Barton St. E., Hamilton, Ont. Reg. 1035989. Tel. 549-4149 arba 549-4140. Sutvarkome keliones ir Lietuvą ir iš Lietuvos. Besilankančiams Kanadoje duodame sveikatos draudimą. Pristatome jūsų pačių sudarytus siuntinius į Lietuvą. Pervėžame autobusų keleivius į Montrealį ir iš Montrealio.

Vienintelis lietuvių bankelis Kanadoje, įsikūręs nuosavuose namuose —

"TALKA" LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS

830 Main Street East, Hamilton, Ontario L8M 1L6
Tel. 544-7125

Darbo valandos: pirmadieniais, antradieniais ir ketvirtadieniais — nuo 9 v. ryto iki 5 v.p.p., trečiadieniais — nuo 9 v. ryto iki 1 v.p.p., penktadieniais — nuo 9 v. ryto iki 7 valandos vakaro, šeštadieniais — nuo 9 v. ryto iki 12 v. ryto.

AKTYVAI PER 37 MILIJONUS DOLERIŲ

MOKAME UŽ:

kasd. pal. čekių sąsk. iki 3.00%
santaukas 2.00%
kasd. pal. taupymo s-ta 1.50%
90 dienų indėlius 5.00%
1 m. term. indėlius 6.25%
1 m. term. ind. mėn. pal. 5.75%
3 m. term. indėlius 6.75%
5 m. term. indėlius 7.75%
RRSP ir RRIF (pensijos) 2.50%
RRSP ir RRIF 1 m. 6.25%
RRSP ir RRIF ind. 3 m. 6.75%
RRSP ir RRIF ind. 5 m. 7.75%

IMAME UŽ:

asmenines paskolas .. nuo 10.75%
nekl. turto pask. 1 m. 7.75%
nekl. turto pask. 3 m. 7.75%

Nemokamas čekių ir sąskaitų apmokėjimo patarnavimas.
Nemokama narių gyvybės drauda pagal santaukų dydį iki \$2.000 ir asmeninių paskolų drauda iki \$25.000.

Sekite kasdieninę informaciją apie procentus "Talkoje"

LIETUVIAI PASAULYJE

JA Valstybės

Tautos fondo narių suvažiavimas balandžio 23 d. buvo surengtas Niujorko Bruklne esančiame Kultūros židinyje. Pluoštą žinių apie ten įvykusį posėdį pateikia "Drauge" paskelbtas P. Palio pranešimas. Suvažiavimas buvo pradėtas koplyčioje kun. dr. L. Andriekaus, OFM, atnašautomis Mišiomis. Posėdžiui salėje invokaciją sukalbėjo vysk. P. Baltakis, OFM. Jame dalyvavo 52 TF nariai, turintys 7.730 balsų. Juos sveikino Lietuvos ambasadorius Jungtinėse Tautose A. Simutis, dėkodamas už Tautos fondo suteiktą 100.000 dolerių paramą. Sveikinimus pranešė JAV LB krašto valdybos pirm. V. Maciūnas, ALTOs vardu kalbėjęs V. Naudžius, Amerikos lietuvių tautinės sąjungos vardu — dr. L. Kriaučiūnas. Kiti sveikinimai buvo gauti raštu. Pagrindinius pranešimus padarė TF tarybos pirm. J. Giedraitis ir valdybos pirm. A. Vakselis. Iš jų paaiškėjo, kad TF nuo 1973 m. buvo sutelkęs beveik šešis milijonus dolerių. Didžioji šios sumos dalis panaudota VLKO informacijos reikalsams. Dabar savo žinioje TF dar turi pus-trėčio milijono dolerių. Jais remiama spauda Lietuvoje, lietuviškos mokyklos Lietuvoje pasieniuose ir už jų ribų.

Persitvarkęs TF dabar turi dešimtį stipriau ar silpniau veikiančių atstovybių. Apie TF atstovybę Vilniuje kalbėjo iš ten atvykęs jos vadovas Antanas Skaisgiris. Jis pabrėžė, kad Lietuvai labai reikia TF paramos. A. Skaisgiris iš Lietuvos atvežė Sv. Tėvo apsilankymo nuotraukų albumus įteikė vysk. P. Baltakiui, OFM, TF tarybos pirm. J. Giedraičiui ir valdybos pirm. A. Vakseliui. Dalyvauti šiame suvažiavime kviečiantys laiškai buvo išsiųsti 2.064 asmenims ir 120 organizacijų. Statistiniai duomenys liudija, kad veiklą tęsiantis TF turi apie 7.000 rėmėjų, iš kurių buvo gauta aukų. Didelis dėmesys darba tenka testamentiniams palikimams. Jų šiuo metu yra trylika. Suvažiavimo dalyviai su mažomis pataisomis priėmė Tautos fondo įstatų pakeitimo projektą. Penkis kadenciją baigusius TF tarybos narius pakeitė jon išrinkti dr. L. Kriaučiūnas, P. Povilaitis, R. Razgaitytė, V. Steponis ir V. Vėbraitytė-Gust. Kontrolės komisiją papildė G. Žemaitaitis.

Australija

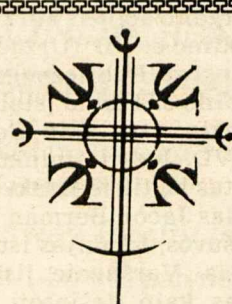
"Kovo" sporto klubo metinis narių susirinkimas kovo 27 d. įvyko Sidnio lietuvių klube. Susirinkimui vadovavo "Kovo" garbės narys J. Dambrauskas. Apie žvalginį veiklos pranešimą padarė valdybos pirm. E. Lašaitis, finansinį pranešimą — išd. P. Šumskas. Iš pranešimų paaiškėjo, kad Sidnio "Kovo" sportininkams labai reikėtų sporto salės. Dabar visi mato padarytą klaidą. Tokią salę reikėjo pastatyti prie Sidnio lietuvių klubo. Tačiau niekas tada nebuvo nu-

matęs jos reikalingumą. Dabar šio sumanymo jau neįmanoma įgyvendinti. "Kovo" sportininkai turi samdyti treniruotojų salę, už valandą mokėdami 20 dolerių. Tad džiaugiamasi iš kooperatinio "Talkos" bankelio gaunama parama. Jos laukiama ir iš Sidnio lietuvių klubo. Naujon "Kovo" valdybon dvejų metų laikotarpiui išrinkti: pirmininku — E. Lašaitis, vicepirmininku — P. Andriejūnas, kitais pareigūnais ir nariais — P. Gustafson, P. Burokas, R. Kasperaitytė, Gr. Newman ir J. Masiokienė.

Vokietija

Muzikantas Vilis Draugelis, kadais aukas pragyvenimui rinkęsis dūdos pūtimu Vilniaus gatvėse, dabar šiuo amatu verčiasi Vokietijos sostinėje Bonnoje. "Lietuvos ryto" skaitytojus su V. Draugelio persikėlimu Vokietijon supažindina jį Bonnos gatvelėse netikėtai sutikęs Artūras Baulys. Kalbėdamas lietuviškai, V. Draugelis nusiskundė, kad ir markii šalies sostinėje jam gyvenimasis nėra geresnis. Prisipažino, kad verčiasi sunkiai, negaudamas kompensacijos ir neturėdamas pascos. Vilniun grįžti neplanuoja, nes ir ten neturi vietos kur gyventi.

Vasario šešioliktosios gimnazijos finansiniai reikalais rūpinasi jos kuratorija. Ją sudaro penki VLB atstovai, vienas BALFo atstovas, lietuvių katalikų ir evangelikų sielovados vadovai, gimnazijos tėvų komiteto pirmininkas ir jos direktorius. Metiniame kuratorijos posėdyje kovo 19 d. dalyvavo septyni nariai. Pagrindinius pranešimus padarė kuratorijos valdybos pirm. V. J. Damjanaitis, vicepirmininkas ir gimnazijos direktorius A. Šmitas, išd. J. K. Valiūnas. Iš tų pranešimų sužinojome, kad šiais mokslo metais gimnazija turi 98 moksleivius, 14 mokytojų. Katalikų kapelioną kun. E. Putrimą pakeitė iš Lietuvos atvykęs kun. G. Tamoliūnas. Pasitraukė ir sunkiai susirgęs evangelikų kapelionas kun. Fr. Skėrys, gimnazijoje dirbęs beveik 40 metų, organizavęs daug renginių ir jiems vadovavęs. Tikyba evangelikams dabar dėsto Hutenfeldo ev. kun. H. J. Sartorius. Šį pavasarį net devyni moksleiviai lankys abitūros egzaminus. Finansines problemas sustiprino su Lietuvos atgimimo sumąžėjusi Vokietijos vyriausybės parama gimnazijai. Jai dabar reikia daugiau lėšų iš pačių lietuvių. Kuratorijos narių posėdyje su dideliu dėkingumu buvo prisimintas a.a. Juozas Babilius ir jo pernyktę 100.000 JAV dolerių auka gimnazijai. Apie jūrininką J. Babilį ir jo auką šiame "TŽ" skryriuje jau esame išsamiai rašę 1993 m. gruodžio 21 d. laidoje.

"Dievas teikia mums meilę, kad mylėtume tą, kurį Jis mums duoda"

Loughheed's Limited šeima ir tarnautojai

"Žmonės, kurie atjaucia kitus"

Sudbury Ontario

Century 21 OFFORD REALTY LTD.
Member Broker, 38 Hurontario St., Collingwood, Ontario L9Y 2L6
Parduodant, perkant ar tik dėl informacijos apie namus, vasarnamus, ukius, žemes Wasagos, Staynerio ir Collingwoodo apylinkėse kreipkitės į
Angele Salvaitytė, B.A.,
pirkimo ir pardavimo atstovė.
Ji mielai jums patarnaus.
Darbo tel. (705) 429-2121 ar (705) 445-5640
namų tel. (705) 429-6428

DR. VAIDOTAS KVEDARAS
Dantų gydytojas
Naujas adresas:
44 Sanford Ave. South, Hamilton, Ont.
(tarp Main ir King gatvių)
Telefonas 905-529-4911

DĖMESIO PENŠININKAMS
Alina Žilvytienė, FICB, turėdama 35 metų finansinę patirtį su Bank of Montreal, išėjusi pensijon, paskirta konsultante (Retirement Services Representative — atstovė pensininkų aptarnavimui). JI NEMOKAMA! atliks patarnavimus kaip investuoti RRSP indėlius. Sulaukus 71 metus indėliai iš RRSP turi būti išimti tolimesniam investavimui (RRIF. Su malonumu pagal susitarimą patarnausiu jūsų namuose. Skambinti **Alinai Žilvytienėi** tel. (905) 679-4578 Hamiltone.

Įvedu šildymo ir vėsinimo sistemą, atlieku visus taisymo ir skardos darbus
(Esu "Union Gas" atstovas)
Jurgis Jurgutis
Tel. 383-9026
154 Darlington Dr.
Hamilton, Ontario L9C 2M3

Optical Studio
OPTIKAS R. SCHMID
1586 Bloor Street West,
Toronto, Ont. M6P 1A7
(Prieš Lietuvių namus)
Telefonas 535-6252
Greitas patarnavimas, neaukštos kainos. Gaunami kontakto lėšiai (contact lenses).

Pirmoji lietuviška siuntimo bendrovė Kanadoje
KAIRYS BALTIC EXPEDITING, INC.
Žemos kainos, garantuotas pristatymas į namus.
Laivu siunčiant — tik \$1.20 kg arba \$7.00 už kubinę pėdą.
Pristatymas vienam adresatui (gali būti 2-4 dėžės) iki 50 kg tik \$14.
* Siuntiniai apdrausti \$100.00. * Iš toliau siųsti per U.P.S.
* Skambinkite dėl mūsų * Galime siuntinius paimti iš kubinių dėžių * jūsų namų
* Patarnaujame pristatydami standartinius maisto siuntinius jūsų artimiesiems. Pristatymas per dvi savaites. Skambinkite arba rašykite dėl kainoraščio.

Prieš atvažiuojant ar dėl smulkesnių informacijų skambinkite: Montrealyje Leonas ir Genė Balašiai 514-366-8259
Hamiltono rajone Bernardas ar Danutė Mačiai 905-632-4558
Mississaugos ir Toronto Algis ir Milda Trumpickai 905-822-1827
Delhi, Londono Andrius ir Gertrūda Usvaitai 519-773-8007
Fort Erie Danguolė ir Don French 905-871-1799
GENĖ ir VYTAS KAIRIAI,
517 Fruitland Road, Stoney Creek, Ontario L8E 5A6
Tel. 905-643-3334 FAX 905-643-8980

Kanados lietuvių katalikų moterų draugijos šešioliktojo suvažiavimo dalyvės su svečiais 1994 m. balandžio 16 d. Toronto Prisikėlimo parapijos patalpose. Penktas iš kairės dr. J. Stasas, penktas iš dešinės KLB krašto valdybos pirm. ALGIRDAS VAIČIŪNAS; pirmoji iš dešinės dr. J. Stasas, penktas iš dešinės KLB krašto valdybos pirm. ANGELIKA SUNGAILIENE

Pagalbai tiesiamos motiniškos rankos

Peržiūrėta veikla • Nustatytos gairės • Dabartis psichologiniu žvilgsniu

KLK moterų draugijos 16-sis skyrių atstovų suvažiavimas, skirtas peržiūrėti draugijos veiklą, atnaujinti prieš keturiasdešimt metų išleistus draugijos įstatus ir pasitarti dėl tolimesnių veiklos planų, įvyko 1994 m. balandžio 16-17 d. d. Toronto, Prisikėlimo parapijos patalpose. Dalyvavo 36 atstovės ir būrelis svečių.

Sveikinimai

Invokaciją sukalbėjo centro valdybos dvasios vadas, Lietuvos kankinių parapijos klebonas kun. J. Stasas. Žodžių sveikino Prisikėlimo parapijos klebonas kun. Aug. Simanavičius, OFM, liuteronų Išganytojo parapijos klebonas kun. P. Dilys, Lietuvos gen. konsulas H. Lapas, KLB krašto valdybos pirm. V. Vaičiūnas ir liuteronų Išganytojo parapijos moterų draugijos pirm. V. Steponienė.

Raštu turiningus sveikinimus ir padėrašius linkėjimus atsiuntė Vilniaus arkivyskupas metropolitas A. J. Bačkis, Kauno arkivyskupas augaliaras vysk. S. Tamkevičius, Lietuvos vyskupų konferencijos informacinės tarybos pirm. vysk. J. Matulaitis, išeivijos lietuvių vysk. Paulius Baltakis, OFM, "Tėviškės žiburių" vyr. redaktorius prel. dr. P. Gaida, Pagalbos fondo "Vaiko tėviškės namai" Lietuvoje direktorius mons. V. Kazlauskas, "Tremtinių grįžimo" fondo Vilniuje pirm. rašytojas V. Cinauskas, "Caritas" federacijos gen. sekretorė seselė A. Pajarskaitė. Pasaulio LKO s-gos pirm. dr. A. Janaičienė ir Kanados lietuvių katalikų centro valdybos pirm. V. Taseckas.

Pranešimai

KLK moterų dr. J. Stasas valdybos pirm. A. Sungailienė savo pranešime paminėjo įprastinius darbus: skyrių apilankymą, 1992 metų kelionę į Lietuvą ir ryšį su Lietuvos moterų organizacijomis. Kaip ir visą išeiviją, taip ir KLK moterų draugiją yra užtvindę prašymai iš Lietuvos padėti labdaros rityse. Šitie darbai atima beveik didžiausią dalį draugijos energijos ir laiko. Išskirtinai buvo paminėtas "Tremtinių grįžimo" fondo prašymas padėti iš Sibiro grįžtantiems tremtiniams, kuriuos Lietuvoje pasitinka ypatingai skurdus likimas: jokios pagalbos iš dabartinės valdžios, bado lygio pensijos, visiškai nuosavybės praradimas. Geriausia, ką jie gauna, tai rusų kariuomenės paliktus barakus, kurie normaliai tikėtų tik gyvuliams laikyti.

Draugija globoja "Vaiko tėviškės namų" projektą Lietuvoje. Kanados lietuvių aukotojų dosnumas rodo, kad jie tokiu būdu benamių auklėjimo būdui pritaria – statyti atskirų šeimų namelius, sugrupuotus kaimeliuose. Pirmininkė padėjo visiems aukotojams ir rinkėjoms už rūpestį ir dosnumą šiai skaudžiai Lietuvos problemai spręsti. Skyriai ir centro valdyba yra iš viso surinkę daugiau kaip \$110,000, kurie artimiausiu laiku bus persiųsti Lietuvon.

Iždininkė B. Biretienė, rūpestingai tvarkiusi knygas, pateikė kasos būklę – \$6,280.70. "Caritas" šalpos būrelio pirm. dr. O. Gustainienės pranešimu, į Lietuvą įvairiems projektams jau yra išsiųsta \$32,000. Centro valdybos revizijos pranešimą padarė I. Vadauskienė.

• Lietuviškas žodis vaikui yra kaip sėkla dirvon, kuri su laiku prazyta gėlių žiedais

Garbės narės

Pietu metu suvažiavimas primė centro valdybos ir skyrių pasiūlytą sąrašą devynių narių, kurios buvo pakeltos draugijos garbės narėmis: A. Augaitienė, J. Baltuonienė, dr. O. Gustainienė, E. Kybartienė, Z. Rickienė, B. Rupšienė, D. Staškevičienė, M. Vaitonienė ir F. Venckevičienė.

Atstovų pranešimai parodė, kaip stipriai skiriasi yra išsvytę savo veiklą ir pagalbą Lietuvai: per parapijas, Kanados katalikų centrą, visuomenės organizacijas ir tiesiog per savo draugiją. Rengiami minėjimai, šalpos popietės, susikaupimo savaitgaliai. Telkiamos aukos, siunčiami siuntiniai. Kiekvieno skyriaus iniciatyva išsiųstos į Lietuvą nemažos piniginės aukos įvairiems tikslams. Katalikės moterys jau keturiasdešimt metų pastoviai dirba ir tiesia savo motiniškas rankas visiems, kuriems jų pagalba yra reikalinga. Turėdama tokias stiprias šaknis, kaip katalikų moterų draugijos narių, lietuviškoji visuomenė išliks stipri ir gyvastinga.

Veiklos pranešimus padarė skyrių pirmininkės: Montrelio – Genovaitė Kudžmienė, Delhi – Birutė Vytienė, Hamiltono – Zosė Rickienė, Mississaugos Lietuvos kankinių parapijos – Albina Augaitienė ir Toronto Prisikėlimo parapijos – Irena Vibrienė. Be jokios abejonės, skyrių pirmininkės priklauso didžiausia dalis visos draugijos nuopelnų už nuveiktus darbus.

Ištatai ir rinkimai

Centro valdybos vicepirm. G. Trinkienė supažindino su specialios komisijos parengtais ištatais, kurie su tam tikrais pataisymais buvo priimti ir patvirtinti. Komisijos sekretorė yra L. Senkevičienė. Centro valdyboje sekančiai kadencijai sutiko pasilikti ir buvo patvirtinta tokia sudėtis: B. Biretienė, M. Povilaitienė, B. Sapijonienė, A. Sungailienė ir G. Trinkienė. Į revizijos komisiją išrinktos: D. Baziliauskienė, D. Bražienė ir I. Vadauskienė.

Suvažiavime buvo priimtas nutarimas, kad visi fondai ar

šalpos grupės, dirbantys draugijos rėmuose, būtų patikrinami skyrių ar centro valdybos revizijos komisijų. Suvažiavimui pirmininkavo Montrelio skyriaus pirm. G. Kudžmienė. Sekretorės darbą rūpestingai atliko hamiltonietė M. Vaitonienė. Registracija rūpinosi M. Povilaitienė.

Vertybių apžvalga

Balandžio 27, sekmadienį, Prisikėlimo parapijos šventovėje suvažiavimo atstovės, pasipuošusios tautiniais drabužiais ir skyrių vėliavomis, dalyvavo Mišiose. Užbaigiamasis posėdis Parodų salėje buvo glojamas Prisikėlimo parapijos skyriaus narių.

Iđomiausia užbaigimo dalis buvo psichologo dr. Rimanto Petrausko paskaita "Šeima ir vertybės". Paskaitininkas torentiškiams žinomas kaip katalikiškų ir tautinių organizacijų aktyvus dalyvis, iš profesijos yra vaikų klinikinės neuropsichologijos specialistas, jau daug metų dirbęs institucijose, pvz. garsioje Hugh MacMillan centre, ir mokyklose su paaukliais vaikais ir jų problemomis.

Savo paskaitoje jis iškėlė būdingą šių laikų reiškinį: diskutuojant apie žmogų, šeimą ar vaikų auklėjimą, visi kalba apie vertybes, lyg kokią abstrakciją, izoliuotą sąvoką, neturintį nieko bendro su žmogumi, jo pasaulėžiūra ar morale, nesurištą su jo vidiu gyvenimu. Žodis "dorybė" jau baigia išnykti iš moderniškojo žodyno. Kodėl? Didelės įtakos turėjo Ch. R. Darwin paskelbta evoliucijos teorija, kurioje skelbiama, kad žmogus, pamažu išsivystęs iš mažiausio gyvio, yra tik atsitiktina šio proceso išdava.

K. Marx teigia, kad žmogus yra tik jį supančių ekonominių sąlygų produktas. Psichologas B. F. Skinner išvedžioja, kad žmogus yra suformuotas savo aplinkos ir kultūrinių apraiškų: jis yra toks, koks yra veikiamas kitų, ir jo už nieką negalima kaltinti. Tuo būdu žmogus pats sau nusistato elgesio lygį. Jis savarankiškas, laisvas, atsakingas tik sau. Morale ar dorybė yra tik kultūrinių papročių reikalas, todėl ir

modernioji psichologija, formuojanti šių dienų žmogaus galvą ir sampratą, šių klausimų nekelia. Ji kalba tik apie vystymosi procesus.

Tačiau juk yra universali moralė – gėris ir blogis, kurie visame pasaulyje vienodai suprantami: panašiai vertinami arba panašiai smerkiami. Ir moksliniai tyrimai, ir sveikas galvojimas rodo, kad vaikas turi savyje įgimtą dorumo jausmą, teisingumo pajautimą, natūralų polinkį į gėrį ir grožį. Šeimoje prasideda šių pagrindinių asmenybės subrendimo bruožų ugdymas: aiškus gėrio ir blogio atskyrimas, vidinė kontrolė-susivaldymas, pareigingumas, užuojauta. Visa tai turėtų būti parodoma su meile, nes be jos šios vertybės nepatrauklios. Vaikas mokosi stebėdamas: kokį pavyzdį rodyti, tokį elgesį ir gausi. Kaip bebūtų svarbios, šios vertybės turi būti sudvasintos, turėti aukštesnį vidinį lygį, moralinį motyvavimą – tik tuomet jos virsta dorybėmis, kurios teikia žmogaus gyvenimui humaniškumą ir grožį.

Šeimos auklėjimą turi tęsti mokykla, nes praktika rodo, kad mokykla ir draugai turi nepaprastai svarbios įtakos jaunuolio gyvenime. Dažnai tėvai nereikalauja, kad auklėjimas mokyklose būtų pagrįstas krikščioniška pasaulėžiūra, ar nesistengia leisti vaikų į katalikiškas mokyklas. Jie laikosi pasyviai ir nekovoja, kad šeimoje pradėtas rūpestingas moralinis auklėjimas būtų tęsiamas mokyklose. Paskaitininkui už įdomią paskaitą buvo nuoširdžiai padėkota.

Suvažiavimą malda užbaigė klebonas kun. Augustinas Simanavičius, OFM. **Dalyvė**

Dail. Kestutis Keparutis – MOČUTĖ (medis-klevas). Jo darbu paroda – gegužės 29, sekmadienį muziejaus archyvo patalpose, Anapilio sodyboje

Kanados lietuvių fondo metinio susirinkimo, įvykusio 1994 m. gegužės 14 d., prezidiumas. Iš kairės: JONAS STAN-KUS – buvęs valdybos pirmininkas, PAULIUS KURAS – buv. tarybos pirmininkas ir RAMŪNĖ SAKALAITĖ-JONAITIENĖ – buv. sekretorė

Kad išeivijos veikla nesilpnėtų

Kanados lietuvių fondo metinio susirinkimo pranešimai ir svarstymai

Kanados lietuvių fondo 30 metų sukaktuvinis susirinkimas įvyko Toronto Lietuvių namuose gegužės 14, 10.30 v.r. Susirinko 63 nariai su 277 balsais. Invokaciją sukalbėjo Prisikėlimo parapijos klebonas kun. Augustinas Simanavičius, OFM. Raštu sveikino Lietuvos gen. konsulas Kanadoje inž. Haris Lapas, sveikino KLB valdybos pirm. Algirdas Vaičiūnas ir skautų veikėjas Feliksas Mockus.

KLF tarybos pirm. Paulius Kuras padėkojo Anapiliui, Lietuvių namams ir kredito kooperatyvams bei tarybai ir valdybai už darnią praėjusios kadencijos veiklą. Šį pavasarį pravesto vajuos deka įjungti 166 nauji nariai ir sukelta daugiau kaip \$16,000 įnašų fondui. Padėką pareiškė administratoriui Alfonsui Juozapavičiui, kuris atliko visą kasdieninį KLF darbą, išdininkui V. Vaičiūnui, pasitraukus iš valdybos. KLF aukų šiais metais išeivijos kultūriniam ir labdaros reikalams paskirta mažiau, nes pagal nustatytą sąmatą Lietuvos humanitarinei pagalbai skirta 25% pajamų.

Valdybos pirm. Jonas Stančius pranešė, kad valdyba šiais metais turėjusi 10 posėdžių, išdininkui pasitraukus, likę 4 jos nariai. Dauguma sprendimų dėl išlaidų buvo perduoti tarybai.

P. Kuras padarė išdą pranešimą, paaiškindamas sumas, atspausdintas apyskaitoje. Bendrame fonde dabar yra arti \$1,959,000, atskirai laikomame Koyelaičių fonde turima \$125,186, iš viso daugiau, nei

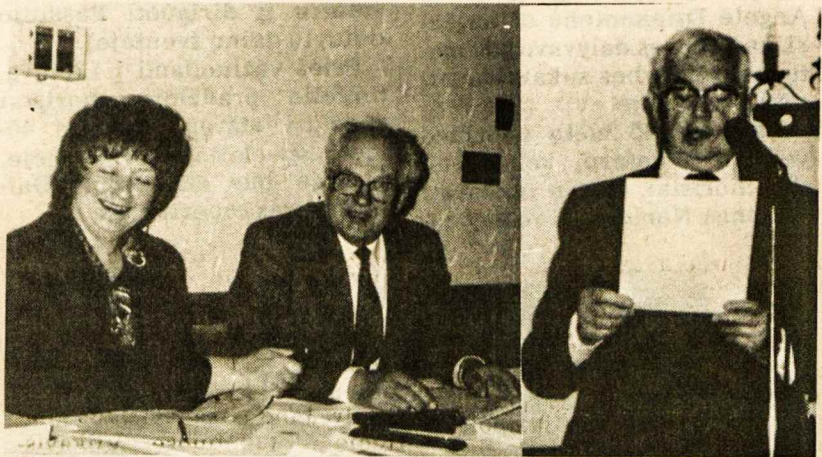
gu du milijonai dolerių. Nors balansas stiprus, palūkanos sumažėjusios dėl nuosimčių nukritimo. Investicijų komisija savo pranešime pristatė kitus savo narius – G. Skaistį ir A. Nausėdą ir paaiškino, kur kapitalas investuotas. Revizijos komisijos pirm. Vyt. Skrinkas perskaitė revizijos aktą, kuriuo patvirtino, kad knygos tvarkingai vedamos. Sekė revizoriaus B. Nayman pranešimas. Aklamacijos būdu revizoriumi jis paliktas sekantiems metams.

Diskusijose buvo iškeltas klausimas dėl didesnės paramos Lietuvai, tačiau pagal dabar galiojantį nutarimą parama galima padidinti tik reikalui esant; dėl to pasisakyta nieko nekeisti. Buvo pasiūlyta atkreipti dėmesį į Gudių bei Lenkijos lietuvių teikiant jiems humanitarinę pagalbą. Kiti pasisakė, kad reikia daugiau remti išeivijos

organizacijas. Yra tokių, kuriuos be KLF paramos jau būtų baigusios savo veiklą.

Nominacijų komisijai (dr. P. Lukoševičius, B. Čepaitienė, V. Matulaitis) pristatė 15 kandidatų, slapto balsavimu buvo praversti rinkimai į naująją tarybą. Revizijos komisijon pasiūlyti V. Skrinkas, M. Povilaitienė ir F. Mockus be rinkimų paskelbti komisijos nariais susirinkimo pritarimu. Mandatų komisija (J. Adamonytė, V. Zubrickienė ir L. Kulavičienė), suskaičiavus balsus, pranešė, kad naujon tarybon išrinkti: G. Ignaitytė, P. Kuras, R. Sakalaite-Jonaitienė, K. Deksnys, B. Saplys, J. Krištolaite, A. Pabedinskas, E. Čuplinskis, V. Aušrotas, J. Gustainis, A. Nausėdas, V. Sendžikas, Vyt. Bireta, Gabija Petrauskienė ir dr. M. Uleckienė liko kandidatais.

Susirinkimas baigtas tautos himnu. Dlv.

Kairėje: Kanados lietuvių fondo metinio susirinkimo, įvykusio gegužės 14 d. Toronto Lietuvių namuose, registraciją tvarkė LAIMA DĄMBRAUSKAITE ir administratorius ALF. JUOZAPAVIČIUS. Dešinėje: Kanados lietuvių fondo revizijos komisijos pirm. VYT. SKRINKAS skaito pranešimą metiniame fondo susirinkime 1994 m. gegužės 14 d. Nuotr. T. Stanulio

Kanados lietuvių bendruomenės žinios

Kanados lietuvių bendruomenės valdybai aukoję: Toronto apylinkėje \$40 – Z. A. Pušinskai; Delhi-Tillsonburg apylinkėje: \$100 – J. Viesaitis; \$50 – V. Galeckas, K. A. Ratavičius, P. Z. Augailai, A. Klemka; \$40 – V. B. Vytai, B. A. Stonkai; \$30 – J. L. Vitai, V. M. Miceikos; \$25 – P. Vėzauskas, A. Martinkevičius, J. B. Lukšiai; \$22 – E. Vindasius; \$20 – A. Kairys, P. T. Pargauskai, O. Šiurna, S. R. Beržiniai, P. V. Lapieniai, V. A. Čiuprinskai, V. D. Vindasiai, J. Jocas, A. Aleliūnas, B. Lukošius, Ant. Aleliūnas, B. V. Cvirks, J. Gudinskis, K. Šimutis, J. Jurenas, S. Vilimas, V. Jakubickas; \$10 – P. Pekarskas, S. Augustine, J. Rimkus, G. E. Rugienai.

Oakvillės apylinkėje: \$300 – R. V. Dementavičius, A. Vale; \$200 – J. R. Žiuraitis; \$100 – F. Arnold, A. Kupitis, L. Moorby, A. Z. Vaičė-

liūnas, H. Vaičeliūnas; \$70 – P. Z. Linkevičius; \$50 – V. E. Grabauskas, M. N. Jonušaitis, S. A. Kazlauskas, A. Kuolas, B. E. Liškauskas, V. O. Pulkauninkas, E. Sargautis; \$40 – M. O. Krivickas, I. McKenna, J. P. Vegelis, M. Žemeckas; \$20 – B. Bagdonas, L. O. Radzevičius; \$10 – K. Juodviršis.

Kuras apylinkėje: \$100 – P. Kuras; \$50 – J. Butkus, R. Mitalkas, A. Petrašiūnas; \$40 – P. Judickas; \$30 – St. Navickas; \$25 – E. Petrauskas; \$20 – J. Bendoraitis, Z. Didžbalis, A. Dragunevičius, P. Genčius, St. Keras, Pr. Kisielis, Gr. Macys, J. Misius, L. Ramonas, J. Valaitis, R. Vilembrekas, S. Žulpa; \$10 – J. Aušrotas, K. Barauskas, E. Keburis, J. Mulevičius, St. Narkevičius, A. Šiaučūnas.

KLB krašto valdyba taria nuoširdų acių už aukotojų paramą.

Vilniaus universiteto lituanistinių studijų katedra siūlo jums mokytis lietuvių kalbos, susipažinti su Lietuvos literatūra, kultūra bei istorija. Vasaros kursai vyks nuo birželio 29 iki liepos 27 d. Anketoje bei smulkesnė informacija teikiama KLB raštiniėje: 1011 College St., Toronto, Ont. M6H 1A8. Tel. 416-533-3292 ir Lietuvos respublikos konsulate, 235 Yorkland Blvd., nr. 502, Willowdale, Ont. M2J 4Y8. Tel. 416-494-8313.

KLB Toronto apylinkės valdybos posėdyje gegužės 18 d., dalyvaujant KLB valdybos pirm. A. Vaičiūnui, priimtas Toronto apylinkės valdybos pirmininkės Aldonos Barysaitės-Oleinikienės atstatajdinimas ir sudaryta komisija KLB Toronto apylinkės tarybos rinkimams. Laikina Toronto apylinkės valdybos pirmininkės pareigas eis Danutė Garbaliuskienė.

NORDLAND EXPRESS

Nemokamas siuntinių paėmimas

Toronte ir apylinkėse susitarus tel. 535-5000

Hamiltone ir apylinkėse kiekvieną pirmadienį susitarus tel. 1-800-561-3113

(Tuščias dėžes galite nusipirkti "Talka" kredito kooperatyve, 830 Main St. East)

Wasagoje, Collingwoode, Barrie kiekvieną pirmąjį mėnesio sekmadienį, skambinti tel. 1-800-561-3113

Windsore, Londone, Delhi kiekvieną antrąjį mėnesio sekmadienį, skambinti tel. 1-800-561-3113

St. Catharines, Wellande, Niagaroje kiekvieną trečiąjį mėnesio sekmadienį skambinti tel. 1-800-561-3113

Už pietinės Ontario provincijos ribų

Mes jums siūlome naudotis greitu ir nebrangiu U.P.S. (United Parcel Service) patarnavimu siunčiant savo siuntinius į mūsų sandėlius.

Telefono Skambinkite apylinkių numeriai: U.P.S. 416, 519, 705 1-800-668-7100 613, 514 1-800-465-2876 403, 604 1-800-665-2781

Kainos

Laivu iš Toronto siuntiniai išvežami kas antrą trečiadienį. Siuntinio kainos yra \$7.50 už kubinę pėdą, plus \$15 pristatymas, bet kur Lietuvoje (iki 55 kg arba 120 svarų). Lėktuvu iš Toronto siuntiniai išvežami kiekvieną šeštadienį 10 v.r. Kaina už kg \$4.25 plus \$15 už pristatymą bet kur Lietuvoje.

Standartiniai maisto siuntiniai

Nordland Express siūlo jums įvairaus maisto siuntinius, pristatomus per dvi savaites. Skambinkite mums dėl kainoraščio.

Nordland Express 1650 Bloor Street West, Toronto, Canada M6P 4A8.

Darbo valandos: 8 val. ryto iki 8 val. vakaro visomis dienomis, išskyrus sekmadienius.

Skyrius: 164 Willowdale Avenue, North York, Ontario

(9 val. ryto iki 6 val. vak. nuo pirmadienio iki penktadienio).

DABAR perkelkite JAV ar Kanados dolerius į Lietuvą čekiu ar pinigine perlaida

Nordland Express perduoda pinigus – greitai ir saugiai – tiesiai gavėjui ir gauna iš jo perdavimo patvirtinimą. Perkėlimo mokestis – tik 4% plus \$15 už pristatymą.

	JAV dol.	Kan. dol.
Perkėlimo suma		
Perkėlimo mokestis - 4%		
Pristatymas	 12.00.	 15.00.
Viso		
Siuntėjas:	Gavėjas:	
.....		
.....		
Tel:	Tel:	

Išrašykite čekį ar piniginę perlaidą Nordland Express vardu ir siųskite:

Nordland Express, 1650 Bloor Street West, Toronto, Ontario M6P 4A8.

Daugiau informacijų gausite paskambinę tel. (416) 535-5000, FAX (416) 535-5001.

Prisimenant kitą Valių

Iš Vilniaus Kanadą pasiekė dailininko Vytauto Valiaus kūrybos apžvalga. Tai Lietuvoje puikiai atspausdintas 29 spalvotų tapybos ir grafikos atvaizdų leidinys su trumpa dailininko biografija dar anglų ir vokiečių kalbomis.

Dail. Telesforo Valiaus labai gerbtas, deja, nuo vaikystės nepažintu likęs sūnėnas, torontiečiams pažįstamas iš apsilankymo pas dėdienę Aldoną prieš šešerius metus. Prisikėlimo salėje suruoštoje parodoje, kaip po to ir Čikagoje, visi atsivežti bei viešnagėje sukurti darbai pateko į tėvynainių pastoges.

Abudu Valiai įkvėpimo ieškojo lietuvių liaudies mene, tikait kiekvienas savaip. Dailės tyrinėtojų laukia užduotis atpažinti ir bendrystę įvertinti visus Valius, įskaitant pačius jauniausius.

Vytautas Valius čia buvo pažintas kaip dailei visiškai atsidavęs, kuklus, nesigarsinantis asmuo, koks yra buvęs ir jo dėdė Telesforas. Tai paaiškina, jog leidinyje nėra įprasto, užsitarnautai ar ne, dailininko liaupsinančio straipsnio. Darbai patys tekalba už save! Iš tikrųjų, tai nėra monografija.

Gaila, kad tik 500 egz. tiražu Lietuvių dailininkų s-gos kartu su vokiečių firma išleistas albumas lyg teskirtas draugų bei dailininku susidomėjusių asmenų apdovanojimui. Betgi Vytauto Valiaus kūriniai, esantys Toronte, Čikagoje ar kitur, tebeiteikia ne tik estetinį pasigrožėjimą, bet ir byloja žemaitiškos Valių giminės meniškumą, pasikliaujantį savosios genties syvais.

G.P.

Ročesterio lietuvių choras

Šis dainos vienetas išaugo iš muz. Zenono Nomeikos vadovaujamo vyrų okteto, įsteigto

1949 m. Choras ne tik ruošiasi dalyvauti Pasaulio lietuvių dainų šventėje, bet kartu švenčia ir savo veiklos 45-metį. Nuo pat įsteigimo choras gieda Šv. Jurgio lietuvių šventovėje, koncertuoja kaimyniniuose lietuvių telkiniuose, dalyvavo visose dainų šventėse išeivijoje. Choro valdybos pirm. Angelė Dziakonienė džiaugiasi, kad choras dalyvavo 600 metų krikščionybės sukakties minėjime Romoje.

Per visą 45 metų chorinės veiklos laikotarpį keitėsi ne tik choristai, bet ir vadovai: Zenonas Nomeika, Jonas Ado-

maitis, Petras Armonas, Juozas Strolia, Stasys Neverdauskas. Nuo 1984 m. chorui vadovauja Raimundas Obalis.

Jis ne tik paruošė chorą dainų šventei, bet yra pakviestas ir diriguoti. Diriguoti Raimundas pasirinko B. Budriūno kūrinį "O, Nemune" (B. Brazdžio- nio žodž.). "Šis kūrinys buvo atliktas 1956 m. pirmoje Šiaurės Amerikos lietuvių dainų šventėje Čikagoje" – sako Raimundas. "Aš ten dalyvavau, ir šis veiklas paliko neužmirštamą įspūdį. Tada net ir svajoti nedrįsau, kad kada nors galėsiu jį diriguoti Pasaulio lietuvių dainų šventėje".

Prieš važiuodami į Lietuvą, birželio pradžioje choristai ruošiasi atšvęsti veiklos 45-metį specialioje vakaroneje, kurioje bus atliekamas Dainų šventės repertuaras.

Nijolė

Ročesterio lietuvių choras, šiemet švenčiantis 45 m. veiklos sukaktį ir pasirošęs vykti į Pasaulio lietuvių dainų šventę Vilniuje. Viduryje choro vadovas ir dirigentas muz. RAIMUNDAS OBALIS

Ir pensininkai turi rūpesčių

LIUDA ŠILEIKIENĖ

Toronte yra kelionių įstaigos, kurios rengia įvairias keliones: a. tolimas, įdomias istoriškai ir geografiškai, b. įvairias ir gana įdomias artimesnes. Taip pat teatrali, baletas, cirkai ir kito meno šakos turi kelias popietes per metus pensininkams. Sužinojus skaičių, norinčių dalyvauti meno renginiuose, galima iš anksto įsigyti papigintus bilietus; retkarčiais reikia nusisamdinti ir autobusą pavažiuoti iki teatro. Susidarius grupei 10 žmonių, norinčių dalyvauti kelionių įstaigų rengiamose kelionėse, jau galima įsijungti į tas keliones. Žmogui, pasiekus pensininko amžių, nebereikia būti suvaržytam darbo valandų, be rūpesčio gali tose kelionėse dalyvauti. O jos praplečia žmogaus akiratį, maloniai pajavirindamos monotoniškas dienas.

Iškyla ir keletas kliūčių, ypač tolimų kelionių atveju. Jos būna brangios, ir dėl to daugeliui pensininkų pasidaro neprieinamos. Prieš apsisprendžiant ilgai, sudėtingai kelionei, pensininkas turi pasitarti su gydytoju, gerai išsiaiškinti sveikatos draudimą. Kelionės lėktuvu yra lengvesnės, bet po to keliavimas autobusu iš vienos vietovės į kitą apžiūrėti įvairių gamtos, būna varginantis. Dėl pirmųjų dviejų priežasčių labai sumažėja pensininkų skaičius tolimom, sudėtingom kelionėm. Trumpesnės išvykos patogios autobusuose jau lengviau prieinamos, įmanomos.

Norėčiau čia pabrėžti, kad lietuviams pensininkams patiktų lankyti ir įvairias šventoves, lietuviškas parapijas ir t.t. Rei-

kalingas ne vienas, o keletas išvykų rengėjų, nes vienas yra per sunku. Vieni galėtų rūpintis tolimom kelionėm, kiti trumpom išvykom, tretieji – vietinėm (i. t. t. r. muziejus, kino teatrus, parodas...). Tada ne vienas vadovas nebūtų perkrautas.

Pagaliau pensininko gyvenimas kartais nenumatytai staigiai pasikeičia ir kelionės bei išvykos padaro nebeįmanomas. Tai įvyksta dažniausiai dėl attričio ar po operacijos palengva gjančio kaulo. Pavyzdžiui paimkim Toronte "Vilniaus" rūmų kai kuriuos gyventojus. Prisikėlimo šventovė netoli, Lietuvių namai dar arčiau, bet ne visiems lengva juos pasiekti. Prisikėlimo parapijoje yra įrengtas keltuvais, Lietuvių namai taip pat įrengia, bet kaip tais keltuvais pasinaudosi, jei iki jų negali nueiti, nuvažiuoti? Žiemos popietėm būtų įdomu ir labai naudinga pabuvoti koncertuose, susirinkimuose, paskaitose, bet ne visiems neįmanoma juos pasiekti. Daugelis didžiųjų pensininkų namų, pensininkų klubai turi ir susisiekti priemonės.

Kai per metinį susirinkimą buvo iškelta mintis, jog reikėtų daugiau susirinkimų, kad valdyba arčiau pažintų narius ir tapčiau "šiltesnė", draugiškesnė, išgirstų naujų sumanymų savo metinės veiklos darbiui, – vieno nario buvo duota pastaba: "Nėra reikalo rengti dažnesnius pensininkų susirinkimus, nes jie vis tiek susirinkimuose tyli, mažai ką pasako ar klausia". Gal tai ir teisybė, bet jau kai kurie pensininkai įpratę tylėti, o gal nemato tikslo išsireikšti?

Pensininkų klubas yra reikšminga senatvėje organizacija

Toronto lietuvių jaunimo ansamblis "Gintaras", pasirošęs vykti į Lietuvą ir dalyvauti Dainų ir tautinių šokių šventėje, 1994 m. gegužės 7 d. metiniame koncerte "Palangos Juzė" gausiems žiūrovams parodė, kaip šoks Vilniuje. Nuotraukos viršuje – vaikų grupė, apačioje – studentų grupė išpūdingo "Kupolino" sukuryje

Nuotr. R. Puterio

"Palangos Juzė" Toronte

RASA KURIENĖ

1994 m. gegužės 7 d. linksmai ir nuotaikingai praleidome porą valandų, dalyvaujame Toronto lietuvių jaunimo ansamblio "Gintaras" metiniame koncerte "Palangos Juzė". Mississaugos Port Credit gimnazijos auditorija prisipildė šimtais vaikų, tėvų, senelių ir ansamblio rėmėjų. Ansamblio vadovai įstengia pritraukti ne tik didelius skaičius lietuvių kilmės jaunimo, bet ir visas jį supančias kartas. Šalia lietuvių kultūros puoselėjimo išeivijoje "Gintaras", vadovaujamas Ritos ir Juozo Karasiečių, buria šeimą, kurios kartu šoka, groja, dainuoja ir kalba lietuviškai.

Jau kelinti metai "Gintaro" koncertai vis pasirenka temą. Šiemet šokius, dainas ir muziką rišo žemaitiškos Palangos pasakojimai ir išpūdziai keliaujant po Lietuvą. Laisvis Širvinskas – Juzė, vienas iš scenarijaus autorių, švaria tarse-na, gera intonacija bei taikliais žodžiais atskleidė humoristinius, jautrius ir nuosirdžius perėjimus ir sujungimus. Gal net per šviri lietuvių kalba, nes būtų "maluona" išgirsti jį daugiau žemaitiškai. Inga Pivoriūtė, šeimininkė ir kita scenarijaus autorė, didele dalimi puikiai atliko savo vaidmenį, ir turbūt ne vienam "žemaiteliui" suspaudė širdį.

Taigi keliaujant per Lietuvą, auditoriją džiugino vaikai, jaunieji ir studentai, šokdami daugiau kaip 20 tautinių šokių. Maloniai nustebino jauniausi gintariečiai, atlikdami šokius "Iš-ejo tėvelis į mišką" ir "Tai pievelė". Gražus ir taiklus buvo vienos iš vadovių – Vidos Tirilienės dalyvavimas paskutiniajame šokyje, pasipuošus nuometu. Jaunesniųjų vaikų grupė atliko "Mikučiuką", "Kanapėlę" ir "Malūnininkų" šokius. Pastarojo vaidyba buvo puiki. Aplamai šios grupės šokiai buvo labai įdomūs ir gražiai perduoti, gal dėl to, kad paprastai ir palidimi lietuvių liaudies dainų motyvais. Vyresnioji vaikų gru-

pė pasigėrėtinai sušoko sudėtingą "Uolenderį", "Polkutę" ir kartu su jauniaisiai "Kalatinį". Silpnesnį vaizdą paliko jaunių grupė gal dėl prastos šokių at-rankos. "Papiljonas" ir "Šalabanas" savo muzika ir sudėtimi nesudarė didelio įspūdžio, ir tai amžiaus grupei buvo per sunkūs ir neįkandami. Tikėkim, kad su laiku ir patyrimu jaunių grupė išsivystys į stiprų šokėjų vienetą.

Studentų grupė atliko visus antros dalies šokius. Šios grupės šokėjai, neseniai užėmę vyriausios grupės vietas, paliko labai gražų įspūdį. Rita Karasiejiene pajėgia išgauti ne tik puikų ir teisingą šokių atlikimą, bet paruošia ir šokio vaidybą, sceninį pristatymą, įėjimus ir išėjimus, nuotaiką ir ypatingai drausmingą derinį. Matai, kad kiekvienas šokėjas jaučia ir supranta atskirų šokių reikšmės ir choreografijas. Studentai šoko išeivijoje G. Breichmanienės sukurta "Putinėlių", "Pavasario valsa", kuriame gėlių lankai sudarė gražų vaizdą, ir sudėtingą bei puikios choreografijos "Dzūkiską kadrilį". Sekė žaisminga "Parovėjos suktinė", gražus, bet tikrai neautentiškas "Rolenderis", kuris dvelkia vokiškumu, ir "Agotėlė" su ypatinga vaidyba. Studentų grupė atliko gražų "Jurginio valsa", "Subatvakarį", labai įdomų "Rytagonį" su botagėliais bei visada išpūdingus – "Kupolinį" ir "Aštuonnyti".

Šokius pajavirino dainos ir kapelos atliktos lietuviškos melodijos. Dainininkai, paruošti muz. Dalios Viskontienės, nuotaikingai perdavė lie-

tuvių liaudies dainas ir sutartines pritardami kanklėmis ir skudučiais. Jautėsi jų žaismingumas ir nuosirdumas. Muzikantai, vadovaujami Teodoro Pabrėžos, pagrojo gražias melodijas ir net sudėtingesnius kūrinius. Nepamirštas paties vadovo ir Valdo Ramanausko birbinių duetas.

Aplamai koncerto programa buvo įdomi ir žaisminga. Smagu buvo truputį atsisototi pertraukos metu, pasivašinti, o svarbiausia susitikti su pažįstamais bei draugais. Tam buvo gera proga, nes dalyvavo daugiau kaip 600 svečių. Koncertą baigė "Gintaro" tėvų komiteto pirm. Dalia Valadkienė, pakviesdama KLF tarybos pirm. Paulių Kurą, kuris ansamblui įteikė \$2,000 auką. D. Valadkienė padėjo visiems vadovams, kuriems buvo įteiktos dovanos ir gėlės, taipgi ir kitiems, kurie prisidėjo prie šio ansamblio metinės veiklos ir paramos.

Šią vasarą studentų bei vėteranų grupės vyks į Lietuvą dalyvauti Tautinių šokių šventėje Vilniuje. Šios šventės išeivijos programos dalies vyriausia vadovė – Rita Karasiejiene. Sveikiname visus gintariečius ir didžiujamės jų pasiekimais. Linkime jiems laimingos kelionės ir tėvų žemę, gilių išgyvenimų ir gražaus Kanados lietuvių atstovavimo Lietuvoje. Visiems vadovams, Ritai ir Juozui Karasiejams reiškiamė nuosirdžią padėką. Tegul jie dar ilgai dirba su mūsų jaunimu, puoselėdami jame lietuvišką kultūrinį ir tautinį savitumą.

MARIJANA McKINNON

- Patarnavimas persikraustant privačiai arba per bendrovę
- Nemokamas namo įvertinimas
- Po to, kai man tarpininkaujant parduotė savo namą, gaunate nemokamą namo apžiūrėjimą (Home Inspection), atliekamą **Baltic Construction**
- Seminaras namų pirkėjams kas mėnesį
- Bendradarbiaujame su "Allied Moving" ir "TD" banku

Tel. 416-763-5161 2261 Bloor St. W.

BALTIC CONSTRUCTION

Remontas ir nauja statyba gyvenamųjų namų, parduotuvių, restoranų, įstaigų ir vasarnamių

- staliaus darbai • vidaus sienų įdėjimas • dažymas
- elektros įvedimai • vandentiekio sistemos įvedimas • stogai • įvairūs cemento darbai • kiemų sutvarkymas • prielaukos • garažai • tvoros • medžių pjovimas
- virtuvės, vonios remontas ir apdaila • rūšių įrengimas • šildymo ir vėsinimo sistemų įvedimas • plytelių įdėjimas • pataisymai ir pritaikymai pagal invalidų ir senelių poreikius • namo apžiūrėjimas
- 17 metų patirtis • Nemokamas įkainavimas

Skambinti Pauliui Stanevičiui tel. (416) 604-1871 Toronte.

Renginyje, kuriame dalyvavo Ann Jillian

"Women's Expo '94" paroda, skirta apibūdinti ir pagerinti moterų buitį Amerikoje, įvyko "Cleveland Convention Center" patalpose kovo 25-27 d.d. Dalyvavo daugiau kaip 180 verslų, bendrovių iš visos Amerikos su gaminiais, informacija ar patarimais.

Lietuvei moteriai ir aplamai lietuviams įdomiausia buvo, kad oficialioje programoje dalyvavo dvi lietuvės: visuomenininkė Gražina Kudukienė ir garsioji aktorė, filmų žvaigždė, dainininkė Ann Jillian-Jūratė Nausėdaitė. Jas jungė ne tik jų lietuviška kilmė, bet ir jų pokalbis tema: "Kaip moteriai bei medžiaginį gyvenimą ne-lauktos tragedijos momente?"

Gražina Kudukienė kalbėjo apie vyro netekimą, kaip tokiu atveju tęsti savo ir šeimos dvasinį bei medžiaginį gyvenimą. G. Kudukienės pozityvi nuotai-ka supažindinant klausytojus šiuo sunkiu klausimu suteikė pavyzdį, kaip įmanoma atlaikyti vieną iš sunkiausių gyvenimo momentų.

Ann Jillian su šypsena prisistatė: "My name is Ann Jillian and I'm Lithuanian". Maloniai nuteikus klausytojus su daina, Ann toliau papasakojo

savo pergyvenimus, susijusius su dvigubo krūties vėžio liga. Ji ragino moteris to išvengti pasitikrinant sveikatą reguliariai, dar prieš vėžio simptomų pasireiškimą. Viešo apklašinėjimo metu, teko klausyti, kaip ji sugebėjo išlaikyti šeimos pusiausvyrą tokioj krizėje. Ann atsakė, kad jos maldos ir jos vyro meilė, užuojauta ir rūpestingumas ją ištikino, jog ligos pasekmės jos pačios nenuvertino. Ann jaučia, kad Dievas juos palaimino tos tragedijos momentu su naujagimiu sūnum.

Po klausimų ir atsakymų Ann Jillian pakvietė šio straipsnio autorių ir jo sūnėną (Juliaus Stankaus sūnelį Andrių), Klivlando Šv. Kazimierio lituanistinės mokyklos mokinį, nusifotografuoti su ja. Ji paklausė vaiko vardo. Atsakiau: "Andrius, septynerių metų". Kaip nuostabu! Jos sūnelis to paties amžiaus ir jo vardas Andrius Juozapas. Jos žodžiai ir gera lietuvių kalba paliko gilų įspūdį lituanistinės mokyklos mokinukui ir mums visiems. Ann Jillian savo pavyzdžiu įrodė, kaip svarbi yra šeima, lietuvių kalba bei savita kilmė.

Dr. Viktoras Stankus

ANN JILLIAN-JURATĖ NAUSĖDAITĖ, iškilų filmų žvaigždė, dr. VIKTORAS STANKUS ir jo sūnėnas ANDRIUS, susitikę "Women's Expo '94" renginyje Klivlande 1994 m. kovo 26 d. (A.J. oficiali nuotrauka)

JUOZAS POLIKAITIS, Ateitininkų federacijos vadas, gegužės 15 d. kalbą Toronto ateitininkams Prisikėlimo parapijos patalpose apie šią vasarą įvykstantį Ateitininkų kongresą Lietuvoje

Nuotr. St. Kuliauo

Vykstantiems į ateitininkų kongresą

Ateitininkų kongreso metu Vilniuje liepos 14-17 d.d. įvyks labai svarbus Ateitininkų federacijos organizacinis posėdis, kuriame bus svarstomi ir priimti kai kurie organizacinės struktūros pakeitimai, bus Ateitininkų federacijos vyriausiųjų vadovybių rinkimai, daromi sprendimai ateities veiklai tvarkyti. Posėdyje balsavimo teisę turės viso pasaulio ateitininkai – sendraugiai, studentai ir moksleiviai – su specialiais atstovų pažymėjimais. Paprastai tokie atstovai yra renkiami arba skiriami proporcingai pagal kuopų, skyrių ar draugovių narių skaičių. Taip turbūt darys Lietuvos ateitininkai.

Tačiau atsižvelgiant į palyginti nedidelį iš užsienio į Lietuvą vykstančių skaičių, Ateitininkų federacijos valdyba savo gegužės 4 d. posėdyje nutarė

suteikti balsavimo teisę visiems JAV, Kanados ir kitų užsienio kraštų ateitininkams, kurie dalyvaus kongrese. Visi vykstantieji ateitininkai, tiek moksleiviai, tiek ir studentai bei sendraugiai, prašomi jau dabar skubiai registruotis šiuo adresu: **AF valdyba, 1209 County Lane, Lemont, IL 60439, USA**, prisiunčiant savo pavardes, adresus ir nurodant, kuriai kuopai, draugovei ar skyriui priklauso. Registruojasi ir tie ateitininkai, kurie gyvena toliau nuo ateitininkų vienetų ir negali jiems priklausyti.

AF valdyba, turėdama užsienio ateitininkų sąrašą, Vilniuje registracijos metu išduos oficialius Ateitininkų kongreso atstovų įgaliojimus su teise balsuoti.

Juozas Baužys, AFD gen. sekretorius

Dail. Palmyra Damijonaitienė, lydimas E. Verikaitienės, gegužės 16 d. lankėsi "Tėviškės žiburiuose", susipažino su laikraščio darbuotojais ir jiems padovanojo gražią didelę juostą, o gegužės 18 d. redakcijoje turėjo pakalbą, kuriuo glaustai supažindiname "TŽ" skaitytojus su menininke.

Ji gimusi 1933 m. Kaiseliuose, Rokiškio apskr. ūkininko šeimoje. Nuo 1959 metų gyvena Vilniuje. Pirmą kaktą juostą išaudė 1956 m. Nuo to laiko ir iniko į juostų audimo ir tyrinėjimo darbus. Viena iš pirmųjų atgavino senąsias juostas pagal Lietuvos kraštus ir technikas, surado ir nustatė būdą pvz. juostos nertos, vytos, pintos, austos, beraštės, kaitšytos, rinktinės. Menininke dalyvavusi daugelyje parodų Vilniuje, Varšuvoje, Budapeste, Paryžiuje, Italijos Ferranoje ir JAV-bėse. Jos juostų rinkinius turi įsigyti visi didieji Lietuvos muziejai.

Naujasis dail. Palmyros Damijonaitienės juostų ciklas – "Lietuva, būk laisva". Tuo šiuo išreiškiama didžiosios gyvenimo juostos tąsa, kurioje atsispindi laiko dvasia, laisvas ne tik lietuvis, bet ir juostose slėptos emblemos bei spalvos. O sovietmečiu kiekvienas jos juosta buvo tarsi tautinės gyvybės plazdėjimas, audinių raštuose išsakytas nesibagliantis, atkaklios kovos už tėvynę apsisprendimas. Bernardas Šaknas parodos Vilniuje (1991 m. vasario 15–kovo 14 d.) salankoje pastebė: "Kiekviena juosta išausta po atkaklių ieškojimų, nemigo naktų. P. Damijonaitienė nejučia peržengė menininkės ribą, tapdama dailininke profesionalė (...). Ji ištyrė senuosius audinius, susipažino su archeologinių radinių duomenimis, nagrinėjo etnografo ir muziejininkų surinktus lobius".

Dail. Palmyra Damijonaitienė pasakoja, kad audimo pasaulis – tai kūrybinės gelmės, į kurias nugrimstama dirbant, ir aplinka tarsi nebeegzistuoja. Galimas dalykas, kad stiprus jos potraukis į meną yra dvasinis paveldas – senelis buvo liudies menininkas. Sunaikias ojektacijos dešimtmėiais juostose prasmukdavę tautiniai motyvai. Šiuo metu savo studijoje Vilniuje turin-

ti gabią nebylę Aušrą Driltingaitę, 23 m. amžiaus, kuri jau gali susitelkti kūrybiniame darbe. Tačiau šis menas reikalauja labai daug kruopštumo, kantrybės, rimto įsigilinto, susikaupimo. Be šių savybių talentas nedaug ką padėtų. Tyrinėjant juostų įvairovę, tenka daug keliauti po Lietuvą. Bet dabar atskirų sričių originalumai palengva nyksta – linkstama į susivienodinimą.

Šiuo metu dailininke esanti atkurta Tautodailės sąjungos pirmininkė. Sąjunga jokios paramos iš valstybės negauna. Mielai pakviestų kokią mokinę iš Tautodailės instituto, veikiančio Kanadoje. Dail. P. Damijonaitienės darbo juostomis yra apjuosti žymūs asmenys: Šv. Tėvas Jonas Paulius II, buvęs Kanados ministras pirm. B. Mulroney, buvęs JAV-bių prez. G. Bush'as. Dviejų pastariesiems juostas išteikęs V. Landsbergis, kai lankėsi Otavoje ir Vašingtone, būdamas Lietuvos AT pirmininku.

Dail. Palmyra Damijonaitienė pokalbį baigė, prašydama perduoti viešą padėką visiems Kanados lietuviams, kurie domėjosi jos darbais ir ją pačią nuoširdžiai globojo, ypač dr. Angelei ir dr. Sigitui Kazlauskams bei Elenai Verikaitienei. Norėtų su visais pasimatyti šio sekmadienio (gegužės 29 d.) parodoje Anapilyje. Lieka tik palinkėti sėkmės tolesniuose jos kūrybiniuose darbuose, ne tik juostomis visa puošiant, bet per jas vis kalbant apie tautos gyvybę, dabar jau – ir dvasinį atgimimą.

Č. Senkevicius

Dail. PALMYRA DAMIJONAITIENĖ

"Amerikos pirtyje" autoriaus sukaktis

Lietuvoje buvo paminėta Juozo Vilkučiai-Keturakio 125 m. gimimo sukaktis. Gimęs 1869 m. kovo 1 d. Gulbiniškių kaime, Liudvinavo valsč., Marijampolės aps., mirė 1948 m. rugsejo 11 d. Augsburgėje, Vokietijoje. Autorius populiarios komedijos "Amerika pirtyje" ir kitos komedijos "Šimtas margų".

Lietuvos radijas kovo 13 d. transliavo J. Vilkučiai-Keturakio 40 min. laidą, skirtą jo atminimui. Kalbėjo tautotyrininkas ir literatas P. Mikalauskas, radijo darbuotoja R. Jakutytė ir kultūros istorikas B. Raguotis.

Pagrindinis minėjimas įvyko kovo 14 d. Maironio lietuvių literatūros muziejuje Kaune. Kaip rašo laiške to muziejiaus vedėja A. Ruseckaitė, scenoje buvo pastatyta Juozo Vilkučiai-Keturakio labai padidinta nuotrauka. Buvo uždegotos žvakės. Čia vėl kalbėjo P. Mikalauskas, mokytoja A. Adamonienė ir autoriaus Juozo Vilkučiai-Keturakio prof. dr. Ramunė Rimienė, gyvenanti Vil-

niuje, kur jos vyras tarnauja JAV ambasadoje. Aktoriai M. Šablauskaitė, A. Žekas ir A. Pintukas suvaidino dvi scenas iš "Amerika pirtyje" komedijos. Pabaigoje jie dar paskaitė keletą puslapių iš komedijos "Šimtas margų". Renginys užtruko dvi valandas. Dalyvavo arti dviejų šimtų žmonių.

Kauno Akademiniam dramos teatre kovo 18 d. buvo suvaidinta "Amerika pirtyje", skirta J. Vilkučiai-Keturakio 125-osioms gimimo metinėms.

Sukaktis buvo paminėta Lietuvos televizijoje ir spaudoje.

Ignas Medziukas

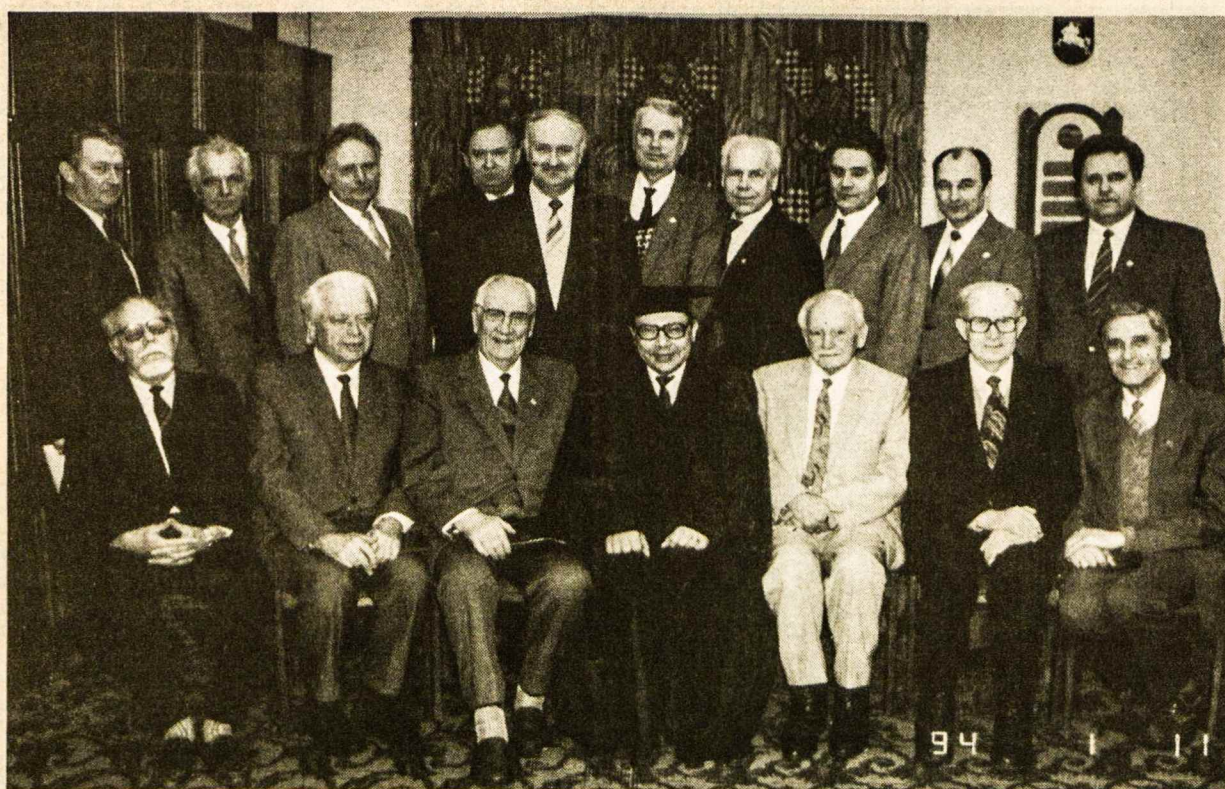
Atsiųsta paminėti

UNIVERSITAS VYTAUTI MAGNI, Vytauto Didžiojo universiteto laikraštis, nr. 1, 4 psl. Redaguoja N. Kreimerienė.

MITTELUNGEN aus baltischem Leben, leidžia Baltiečių draugija Vokietijoje, didelio formato 34 psl. leidinys vokiečių kalba, nr. 1, 1994 m. kovo mėn., 40-tieji leidimo metai. Rašyti adresu: dr. Olgrida Aule, Titulstrasse 9/VI, 81925 Muenchen. Tel. 089/98-05-42.

Juozo Vilkučiai-Keturakio 125 m. gimimo sukakties paminėjime (1994.III.14) Maironio lietuvių literatūros muziejuje Kaune kalba prof. RAMUNĖ RIMIENĖ

Mokslinės konferencijos "Statybos aukštojo mokslo raida Lietuvoje momentai" pranešėjai pas VTU rektorių. Iš kairės sėdi: dr. doc. J. Sabaliauskas, dr. prof. E. Palašaitis, dr. prof. J. Valikonis, VTU rektorius hab. dr. prof. E. Zavadskas, dr. prof. M. Kosčiasauskas, dr. prof. J. Šimkus, hab. dr. prof. A. Čizas; stovi: dr. doc. A. Tupinis, dr. doc. M. Malakauskas, dr. doc. A. Krutinis, dr. doc. P. Baublys, dr. doc. A. Nakas, dr. doc. R. Alekna, dr. doc. H. Elzbutas, VTU Statybos fak. dekanas dr. doc. P. Vainiūnas, dr. doc. A. Juzėnas

Statybos mokslo raida Lietuvoje

Žvilgsnis į 70 metų praeitį. Nauji dabarties reikalavimai

J. V. DANYŠ

Vilniaus Technikos universitetas 1994 sausio 11 surengė mokslinę konferenciją "Statybos aukštojo mokslo raida Lietuvoje momentai". Devyniolika autorių padarė 17 pranešimų; 13 jų yra Vilniaus Technikos universiteto (VTU) profesoriai, 4 Kauno Technologijos universiteto profesorai (KTU) ir 2 buvę Vytauto Didžiojo un-to profesorai, gyvenantys išeivijoje. Sutrum-pinti pranešimai išspausdinti specialiaame Vilniaus Technikos universiteto 93 p. leidinyje.

VD universiteto Statybos fakultetas (anksčiau – skyrius) nustojo veikti 1944 liepos 15, kai netrukus sekė antroji sovietinė okupacija. Po 50 metų konferencijos rengėjai galėjo surasti jau tik du išlikusius statybos fakulteto dėstytojus. Tai Juozas V. Danyš-Daniliauskas, buvęs VD universiteto Statybos fakulteto adjunktas profesorius, Hidrotechnikos katedros vedėjas, dėstęs užtvankų ir hidroelektrinių statybą, vandens jėgos naudojimą, hidrauliką (technologams), skaičiavimo techniką ir braižybą; Jurgis Gimbutas, buvęs vyr. asistentas Trobesių katedroje ir dėstęs "Statybos enciklopediją" Architektūros ir Technologijos fakultetų studentams.

Konferencijos paskaitas galima suskirstyti į dvi grupes: žvilgsnis į vykusius aukštojo mokslo mokslo pasikeitimus 1922-1990 m. ir vykdomas reformas nuo 1990 m. pagal vėl atsikūrusios Lietuvos reikalavimus.

Bendri raidos bruožai

1922 m. Kaune įsteigta Lietuvos universitete Technikos fakultete buvo statybos skyrius rengti šios specialybės inžinierius su universitetiniu išsilavinimu. Lietuvai 1918 m. atgavus nepriklausomybę, statybos, kaip ir kitų specialybių inžinierių, labai trūko Lietuvoje. Prie carinės valdžios jokių aukštųjų mokyklų Lietuvoje nebuvo leidžiama.

Technikos fakultetas su statybos, mechanikos ir elektrotechnikos skyriais pradėjo darbą be patalpų, be mokomųjų priemonių, be vadovėlių ir literatūros lietuvių kalba, su mažu skaičiumi jau buvusių

profesorių universitetuose. Pirmieji penkeri metai (1922-27) buvo intensyvaus organizavimosi metai ir išleido tik 9 dipl. inžinierius; per antrąjį penkmetį (1927-32) – 46, o per antrąjį dešimtmetį (1932-42) 327 dipl. inžinierius.

Mokslo programos iki 1940 m. ruošė plačios apimties inžinierius praktikus. 1940 m. mokslo planuose įvesta daugiausia specializuotų inžinierių ruošimas, nes tokių reikėjo sparčiai besivystančiam Lietuvos ekonominiui ūkiui.

1944 m. įvyko antroji sovietinė okupacija, ir inžinierių paruošimas pradėtas pagal Sovietų Sąjungoje esančias aukštųjų mokyklų programas. Joms buvo būdinga siaura specializacija, mokymo metų trukmės mažinimas.

1951 m. valstybinis Kauno universitetas (pakeistas vardas iš buvusio Vytauto Didžiojo universiteto) panaikintas ir buvo pakeistas Kauno politechnikos institutu (KPI) bei Kauno medicinos institutu.

Kauno politechnikos institutas (jam vėliau buvo suteiktas Antano Sniečkaus vardas) pasidarė pagrindinė, centrinė inžinierių aukštoji mokykla. Su skyriais Vilniuje, Klaipėdoje, Panevėžyje studentų skaičius pasiekė 11,000, moko-mojo personalo – 1.100. Ilgainiui skyriai darėsi vis autonimiškesni.

KPI skyrius Vilniuje 1969 m. tapo savarankišku Vilniaus inžinerinės statybos institutu (VISI), ir jo pagrindinė mokykla kryptis buvo statybinė inžinerija.

VISI bene pirmasis (išskyrus atkurtą VD universitetą Kaune 1989 m.) iš Lietuvos aukštųjų mokyklų pradėjo reformuoti pavidalą iš sovietinių mokyklų struktūrą. VISI senatas 1990.II.7 nauju rektoriumi išrinko prof. Edmundą Zavadską, siūlantį iš karto pradėti reformas, kai kiti kandidatai ir rektorius (prof. Kazimieras Antanavičius ir prof. Algirdas Čizas) linko į mažesnes bei lėtesnes reformas. 1994 m. pradžioje senatas perrinko prof. E. Zavadską rektoriumi sekan-tiems 4 metams.

Šiais metais VTU jau išleidžia pirmuosius inžinerijos bakalau-reatus studentus, kurie per ketverius metus išėjo atitinkamas reformuotas mokslo programas. Dabar VT universi-tete studijuoja 4,270 studentų, 207 siekia magistro ir 77 daktaro laipsnių. Pagal reformuotas mokslo programas VTU teikia bakalau-ro, magistro ir daktaro laipsnius, atitinkančius Vakarų universitetų laipsnius.

Tokia buvo praeitis

Prof. M. Kosčiasauskas (Vilniaus technikos universitetas) ir prof. J. Valikonis (Kauno technologijos universitetas) apžvelgė studijų eigą, dėsty-mą, inžinierių paruošimą VD universite iki 1944 m.

J. Danyš savo pranešime (atsiųsta paskaita konferencijoje buvo perskaityta), aprašydamas studijas, darbus statybose Lietuvoje ir dėstymą universitete, kritiškai pažvelgė į plačius VDU buvusio statybos fa-

kulteto mokslo planus. Pasak jo (1941 m. jis buvo planų vertinimo komisijoje), VDU statybos mokslo programos buvo daug platesnės, išsamesnės už eilės kitų kraštų universitetų. Todėl priverstinėje emigracijoje VDU statybos inžinieriai beveik visuose pasaulio kraštuose, kaip autoriaus ir kiti, galėjo sėkmingai dirbti savo profesinį darbą, kai tik pakankamai pramoko krašto kalbos. Bet VDU plačios apimties mokslo planai reikalavo ilgesnių studijų, kaip ir užsienio universitetuose.

J. Gimbuta atsiminimai (1941-44 m.) konferencijai buvo perduoti iš garsajuostės. Dėsty-mas ir inžinierių paruošimas vyko nacinės vokiečių okupacijos suvaržymų ir represijų metais.

Kituose pranešimuose autoriai aptarė statybos mokslo raidą per 70 metų atskirose statybos srityse, kaip kelių, transporto, medžiagų atsparumo tyrimų, pamatų mokslo, transporto miestuose.

Mokslo planų reformos

Rektorius prof. E. Zavadskas pranešime "Statybos inžinierių rengimas ir perspektyva Lietuvoje" gvildeno esamą ir galimą ateityje statybos inžinierių paklausą bei pasiūlė. Prof. A. Čizas ir prof. A. Nakas savo pranešimuose papildomai aprašė buvusią struktūrą ir vykdomas reformas.

Vykstant Lietuvoje ekonominiams, technologiniams ir statybiniam persitvarkymui, svarbus vaidmuo tenka ir aukšto-siems mokykloms. Perėjimas iš labai centralizuotos didžiulio krašto sistemos į demokratine, laisvą sistemą mažame krašte yra didelis, radikalus žingsnis. Kai kurios tradicinės profesijos pasidarė mažiau reikšmingos.

Pranešime parodytos inžinierių paklausa ir pasiūlos tyrimo lentelės rodo, kad kai kurių specialybių inžinierių pareikalavimas bus mažesnis nei esamų kandidatų skaičius, jų specialybėje nebus pakankamai darbų. Bet iškyla naujos specialybės, reikalingos laisvai rinkai.

Kai 1990 m. VISI persitvarkė į VTU, jis ruošė 5 specialybių inžinierius. Dabar, atsižvelgiant į naujus reikalavimus, inžinierių ruošimo programa išplėsta į 10 specialybių.

Rektorius prof. Zavadskas pastebėjo, kad turint ribotą informaciją apie būsimas Lietuvos ekonomikos vystymosi kryptis, sunku tiksliai numatyti būsimą specialistų poreikį. Tačiau atrodo, kad vykdomos reformos eina teisingu keliu.

Konferencijos bus tęsiamos

Šios mokslinės konferencijos iniciatorius ir vadovas buvo VTU prof. Algimantas Nakas. Konferencija susilaukė nemažo susidomėjimo. Gausūs dalyviai buvo iš Vilniaus ir Kauno universitetų. Jie pagėidavo tokias konferencijas tęsti. Rektoratas nutarė sekančią konferenciją surengti 1996 m., kai sueis 40 metų nuo aukštojo technikos mokslo institucijos pradžios Vilniuje.

KULTURINĖJE VEIKLOJE

A. a. Aras Rimavičius, dvidešimt devynerių metų čikagietis architektas, baigęs Iliojaus technologijos institutą, tragiškai žuvo 1993 m. gruodžio 21 d., besimaudydamas Karibų jūroje prie Šv. Tomo salos. Jį užkludė praplaukiantis greitlaivis. Velionis priklausė "Lituanicos" tunto skautams buddiams, buvo pradėjęs kurti skulptūras. Turbūt žymiausias jo kūrinys yra skulptūra "Trys Baltijos valstybės". Velionis palaidotas Čikagos lietuvių Šv. Kazimiero kapinėse, į jas atlydėtas iš Švč. Mergelės Marijos Nekalto Prasidėjimo šventovės.

Dr. Kęstutis Peckus, Vilniaus pedagoginio universiteto atstovas, lankėsi Čikagoje. Jaunimo centre jis susitiko su Lituanistikos tyrimo ir studijų centro vadovu dr. Jonu Račkausku. Jiedu nutarė Lietuvių švietimo išeivijoje archyvą įsteigti ir išvystyti Lituanistikos tyrimo ir studijų centre. Pirmiausia bus sudarytas atskiras ten jau turimos archyvinės mokyklų medžiagos rinkinys, papildomas nauja. Lituanistinių mokyklų vedėjai, mokytojai ir moksleiviai mokyklinius dokumentus, nuotraukas ir leidinius dabar prašomi siųsti Lietuvių švietimo išeivijoje archyvu Lituanistikos tyrimo ir studijų centre.

Kaliforniečio žurnalisto Bronio Railos amžiaus aštuoniasdešimtpenkmetis Vilniuje prisimin-tas Martyno Mažvydo bibliotekoje surengta jo knygų paroda ir Vytauto Vitkūno pranešimu "Tiesos" skaitytojams. Pastarasis primena B. Railos eilėraščių rinkinį "Barbaras rėkia" (1930), jo išversta E. M. Remarko romaną "Kelias atgal". Biblioteka parodan taipgi įjungė dešimtį išeivijoje išleis-tų knygų, apimančių B. Railos atsiminimus, publicistinius straips-nius. Iš jų išvardintos tik trys – "Tamsiausia prieš aušrą" (1960), "Iš paskendusio pasaulio" (1961) ir "Laumių juosta" (1966). Šie lei-diniai yra paminėti Vytauto Kazakevičiaus paruoštame pranešime apie Bronį Railą "Tarybų Lietu-vo enciklopedijoje". M. Mažvydo bibliotekos surengtos parodos aprašyme V. Vitkūnas pasakoja:

"Kituose stenduose galima susipažinti su B. Railos rankraščiais, laiškais, rašytais K. Borutai, L. Girai, kitiems rašytojams, kultūros darbininkams, žymiesiems žmonėms. Parodą pajavina nuotraukos, literatūra, kurią pavarčius galima rasti daug informacijos apie jubilioato gyvenimą, visuomeninę veiklą, kūrybą..."

Čikagos lietuvių opera savo veiklos trisdešimt atstuntąjį sezoną balandžio 17 d. pradėjo vienu Vytauto Klovos "Pilėnų" spektakliu Mortono gimnazijos auditorijoje. Iš tikrųjų šis vienietis "Pilėnų" spektaklis Čikagoje rampos šviesa pasiekė tik su didele Lietuvos operos ir baletu teatro pagalba. Tai liudija net šeši iš ten atvykę pagrindinių ir didesniųjų vaidmenų atlikėjai: sopranas Irena Milkevičiūtė (Eglė), baritonas Arvydas Markauskas (Margiris), mezo-sopranas Vitalija Šiškaitė (Mirta), tenoras Virgilijus Noreika (Rūtenis), bosas Liudvikas Norvaisas (Ulrichas) ir baritonas Vytautas Juozapaitis (Udrys). Čikagos lietuvių operos solistams teko tik keleri vadmenys: Julijui Savrimui – Jaunojo kario, Vaclovui Momkui – Almino, Vytautui Šimkui – Pilėnėlio, Broniui Maciukevičiui – Kario. Toliau nuo Čikagos gyvenamiesiems net neaišku, kokiais balsais jie dainuoja. Matyt, nė vienas neteko būti žymesniu dainininku, jeigu jų nėra bostoniškėje "Lietuvių enciklopedijoje" – ne tik pagrindiniuose, bet ir dviejuose papildymų tomuose. Čikagos lietuvių operai atstovavo jos meno vadovas ir dirigentas Alvydas Vasaitis, choras, chor-meisteriai čikagietis pianistas Manigirdas Motekaitis, iš Lietuvos atvažiavęs ir jau spėjęs įskurti koncertmeisteris ir vargonų solistas Ričardas Sokas. Iš Vilniaus atvyko pats kompozitorius Vytautas Klova, vyr. rež. Eligijus Domarkas ir keli choristai. Trisdešimt aštuntasis Čikagos lietuvių operos sezonas balandžio 24 d. baigtas jo dalyvių atsiseikimo koncertu Jaunimo centre. Čikagoje 1958 m. spalio 20 d. gimęs gitaristas ir kompoz. Petras Aglinskas "Draugo" balandžio 30 d. laidos kultūriniam priede pažėrė priekaištų "Pilėnų" spektakliui, ypač jo rež. E. Domarkui, pasak jo, stokojusiam pasitiekimui Čikagos lietuvių operos chorui.

Satyros ir humoro šventė "Juokis", trukusi dvi dienas, įvyko Marijampolėje, akcinės bendrovės "Vernitas" kultūros rūmų salėje. Ją suorganizavo Lietuvos liaudies kultūros centras su visuomenine organizacija "Juokis". Keturiuose koncertuose žiūrovai plojo satyrinėms bei humoristinėms grupėms "Aitvarai" ir "Natvati dzūkėliai" iš Alytaus rajono, marijampolietčių "Išradin-gajai šeimynai", "Jauniesiems ūkininkams", "Bordiūrai", Alytaus miesto "Skersapūčiui" ir "Adatėlei", iš Šilutės atvykusiai "Disproporcijai".

Kraštotyros draugija vilniečiams surengė Elenos ir Teofilės Krušinskaičių tautodailės darbų parodą. Audėja Teofilė Krušinskaitė jon išjūgę savo lovatiesėmis, staltiesėmis ir servetėlėmis. Savamokslė dail. Elena Krušinskaitė pagrindinį dėmesį skiria romantiškiems patriotinės nuotaitos polėkim tapyboje. Jau pirmąsias Kovo vienuoliakos metines ji sutiko Lietuvos piliakalnių, istorinių vietų, gamtos paminklų nutapytas vaizdais. Dail. E. Krušinskaitė taipgi kuria Lietuvos tautinę samonę žadinius suklėliu, knygnešiu, aušrininku tarpukario valstybininkų bei dabartinio Lietuvos atgimimo didvyrių portretus. Šią savo parodą ji skyrė Los Angeles mieste vasario 2 d. mirusiai archeologėi dr. Marijai Gimbutienei, jos puoselėjai mitologinei temai – alkavietsams, alkakalniams, dievų, deivių ir dievybių įvaizdžiams bei kitiems lietuvių senoji tikėjimo atstovams.

Pirmasis Lietuvos menininkų festivalis balandžio 19-23 d. Vilniuje buvo surengtas menininkų rūmų direktorės A. Daučiūnienės iniciatyva. Festivalinibus bandyta įjungti visų meno šakų atstovės i joms skirtus renginius Lietuvos menininkų rūmuose. Festivalio dalyvių ten laukė septynių dailininkų grafikos darbų paroda "Prakalbintas metalas", juvelyrės M. Gurevičienės papuošalai, M. Čepukienės siuvinėtos religinės vėliavos. Muzikos kūrėjoms atstovavo kompozitorės O. Narbutaitės kūrybinis vakaras, vadovautas muzikologės A. Žiuraitės. Kamerinės muzikos vakarą surengė A. Kisielitūtė, N. Knūkškaitė ir R. Šilinskaitė su poetu eilėraščių skaiciaus aktorė I. Kiauraite. Rež. I. Bučienė ir aktorė K. Kymantaitė žiūrovus linkminto tragikomiku M. Vučetičiaus vaidinimu "Liubica – daugiskaitos pirmas asmuo". Literatūros vakare, neoficialiai pavadintame "Nuo Lietuvos kaimo iki Tibeto", dalyvavo literatūros mokslinkinė V. Daujotytė, poetė J. Vaičiūnaitė, rašytojos J. Ivanauskaitė ir V. Juknaitė, aktorė R. Stailiūnaitė. Kaunietis poetė D. Teišerskytė poeziją papildė "Gabijos" grožio teatro rodomas madas. Renginiai gausus Lietuvos menininkų festivalis užbaigtas R. Gelgotienės vadovaujamo Vilniaus universiteto merginų choro "Virgo" koncertu.

Septyniolikametis smuikininkas Vilhelmas Čepinskis, jau mokėsis žemesniojoje Juiliardo muzikos mokykloje Niujorke, ten grįžo laikyti įstojamųjų egzaminų pagrindinėm Juiliardo muzikos mokyklon. Ją ketverius metus lanko talentingiausiai jaunieji instrumentalistai. Kaunietis V. Čepinskis šiemet baigia J. Naujalo muzikos mokyklą ir gaus jos diplomą. Ruošdamasis grįžti Niujorkan, savo jauną talentą jis dar kartą įrodė su Juozo Domarko dirguojuam Lietuvos simfoninio orkestru atlikta N. Paganinio pirmajame "Koncerte smuikiui ir orkestrui". V. Čepinskis, tapdamas pasaulinio masto smuiko virtuozu, Lietuvą galėtų garsinti daugiau už dabartinis jos krepšininkus. Problema sudaro didelės išlaidos. Už mokslo metus pasaulinio garso Juiliardo muzikos mokykloje reikia mokėti 25.000 dolerių. Kelių tūkstančių reikia ir butui, maistui bei kitoms išlaidoms. Tiek lėšų talentingojo V. Čepinskio stipendijai Lietuvos vyriausybė neturi. Jo žingsnius žemesniojoje Juiliardo mokykloje finansavo Čikagoje veikiantis Lietuvių fondas. Ketverių metų kurse Lietuvių fondas galėtų padengti tik dalį išlaidų. Tad į jaunojo V. Čepinskio koncertus Lietuvoje kviečiami ir mecenatais galintys tapti dabartiniai verslininkai. Mecenatų reikės ir išeivijoje, jei V. Čepinskis išlaikys egzaminus ir bus priimtas pagrindinėm Juiliardo muzikos mokyklon Niujorke. V. Kst.

PRISIKĖLIMO
PARAPIJOS KREDITO KOOPERATYVAS

999 College St., Toronto, Ontario M6H 1A8

Telefonai: (416) 532-3400 ir 532-3414
Anapilyje telefonas: (905) 566-0006

KASOS VALANDOS: Pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais – nuo 9 v. ryto iki 3.30 v.p.p.; ketvirtadieniais ir penktadieniais – nuo 9 v. ryto iki 8 v.v.; šeštadieniais – nuo 9 v. ryto iki 1 p.p.; sekmadieniais nuo 9 v. ryto iki 12.30 v.p.p. SKYRIUS ANAPILYJE: sekmadieniais nuo 9 v. ryto iki 12.30 v.p.p.; ketvirtadieniais nuo 1 v.p.p. iki 8 v.v.

MOKA UŽ:	IMA UŽ:
90-179 d. term. ind. 4.75%	Asmeninės paskolas
180-364 d. term. ind. 5.25%	nuo 8.50%
1 metų term. indėlius 5.25%	Sutarties paskolas
2 metų term. indėlius 5.25%	nuo 8.50%
3 metų term. indėlius 6.00%	Nekiln. turto paskolas:
4 metų term. indėlius 6.00%	Su nekeičiamu nuosimčiu
5 metų term. indėlius 6.00%	1 metų 8.00%
1 metų GIC-mėn. palūk. 5.50%	2 metų 8.50%
1 metų GIC-met. palūk. 6.00%	3 metų 8.75%
2 metų GIC-met. palūk. 6.50%	Su keičiamu nuosimčiu
3 metų GIC-met. palūk. 7.00%	1, 2 ir 3 metų 6.25%
4 metų GIC-met. palūk. 7.25%	
5 metų GIC-met. palūk. 7.50%	
RRSP, RRIF ir OHOSP 3.50%	
RRSP ir RRIF-1 m. term. ind. 6.00%	
RRSP ir RRIF-2 m. term. ind. 6.50%	
RRSP ir RRIF-3 m. term. ind. 7.00%	
RRSP ir RRIF-4 m. term. ind. 7.25%	
RRSP ir RRIF-5 m. term. ind. 7.50%	
Taupomąją sąskaitą 3.25%	
Kasd. pal. taupymo sąsk. 3.50%	
Kasd. pal. čekių sąsk. iki 1.75%	
Amerikos dol. kasd. pal. taupymo sąsk. 2.50%	

Duodame asmenines paskolas iki \$50,000 ir mortgičius iki 75% (kainoto turto vertės. Parduodame pinigines perlaides (money orders) ir kelionių čekius (traveler's cheques). Neimame mokesčio už išrašytus čekius bei apmokamas įvairias sąskaitas.

AKTYVAI per 56 milijonus dolerių

Mūsų tikslas – ne pelnas, bet sąžiningas patarnavimas

BVL ELECTRICAL ENGINEERING Licence E-2392

Taisau senas ir įvedu naujas:

- ELEKTROS INSTALIJAS
- VĖSINIMO SISTEMAS
- ŠALDYTUVUS
- SKALBIMO MAŠINAS
- ELEKTRINES PLYTELES
- DŽIOVINTUVUS
- KITUS BUTINIUS ĮRENGIMUS

Skambinti **Vytai tel. 200-8960** arba **236-9071**, Toronto.
Greitas – sąžiningas – pigus patarnavimas. Visi darbai garantuoti pagal susitarimą.

DRAUDA "ALL THE CHOICE IN THE WORLD"

MASKELL INSURANCE BROKERS LTD. (Savininkas Balys Maskeliūnas)

Tel. 251-4864, 251-4025, 251-4824 • Namų: 277-0814
2405 Lakeshore Boulevard West, Suite 403
Toronto, Ontario M8V 1C6

VISŲ RŪŠIŲ DRAUDA • 35 METŲ PATIRTIS
• ĮVARIŲ DRAUDOS BENDROVIŲ ATSTOVYBĖ •

Real Estate Service

"CENTRO KUBAS"

Tik lietuvių tvarkomas nekilnojamojo turto biuras iš Vilniaus "Centro kubas" priima užsakymus parinkti ir įsigyti gyvenamuosius namus ir butus Vilniuje. Kiekvienam besidominčiam asmeniškai suteiksime informaciją.

"Centro kubas"
Pylimo gatvė Nr. 12
2001 Vilnius
Lithuania
tel. (370-2) 22-70-90,
22-78-41

Countrywide WESTSIDE REALTY INC.

Jeigu norite pirkti ar parduoti namą, ar gauti informaciją, prašau man paskambinti. Prižadu mielai ir sąžiningai patarnauti.

Lina Kuliavienė

2323 Bloor St. West nr. 218, Toronto, Ontario M6S 4W1
(Windermere – Bloor kampas)
Tel. (416) 767-9000 Fax (416) 767-0382

DRAUDA

Gyvybės – verslo – namų – automobilių – sveikatos – kelionių – pensijų (RRSP, RRIF)
Greitas ir tikslus patarnavimas. Skambinkite

JUOZUI EIMIUI RAMUI
tel. 239-7733

namų 766-5857 FAX 234-5187

CHOLKAN INSURANCE BROKERS LIMITED
3836 BLOOR ST. W., ETOBICOKE, ONTARIO M9B 1L1
Klientų patogumui, susitarus, atvažiuoju į namus

Jaunučių krepšinio pirmenybių, įvykusių 1994 m. balandžio 23-24 d.d. Klivlande, atidarymo metu Amerikos, Kanados ir Lietuvos himnus giedoję "Žaibo" jaunieji sportininkai. Iš kairės: Simas Laniauskas, Kristina Klio-rytė ir Laura Rukšėnaitė. Kairėje, Dievo Motinos parapijos klebonas kun. Gediminas Kijauskas Nuotr. Vlado Bacevičiaus

SPORTAS

Redaguoja SIGITAS KRAŠAUSKAS.
32 Pasadena Gardens, Toronto, Ontario, M6S 4R5.
telefonas (416) 766-5367

Jaunučių krepšinio pirmenybėse 1994 m. balandžio 23-24 d.d. Toronto "Vyčio" D klasės krepšinio komanda, laimėjusi vicečempiono titulą. Klūpo iš kairės: Aras Marijošius, Bernardas Ramanaukaitė. Stovi iš kairės: Renata Ramanaukaitė, Jonas Didžbalis, Adėlė Radžiūnaitė, Jesika Kaknevičiūtė, Aleksandra Valadkaitė, Kristina Duliūnaitė, Alana Juzėnaitė, Aleksas Zimnickas ir Kristoforas Akelaitis su treneriais – kairėje Stasiu Ramanauku ir Arūnu Duliūnu Nuotr. Vlado Bacevičiaus

Hamiltono "Kovas" vyravo

Balandžio 23-24 d.d. Klivlande įvyko 1994-jų Šiaurės Amerikos lietuvių jaunučių krepšinio pirmenybės, kurias pravėdė Klivlando LSK "Žaibas". Dalyvavo 23 komandos 4-se klasėse: B (1978 m. gimimo ir jaunesnių), C (1980 m. gim. ir jaun.), D (1982 m. gim. ir jaun.) ir E (1984 m. gim. ir jaun.). Varžybos vykdymo sklandžiai ir tvarkingai.

Jaunių B klasėje dalyvavo 5 komandos: Toronto "Aušra", Hamiltono "Kovas", Čikagos ASK "Lituanica", Detroito "Kovas" ir Klivlando "Žaibas". Buvo žaidžiama pritaikyta vieno minuso sistema. Visos komandos buvo neblogio lygio. Pirmose rungtynėse "Žaibas" laimėjo prieš "Aušrą" 56:47, tačiau sekančiose buvo priversti nusileisti geriau žaidžiusiam Detroito "Kovui" 51:73. Kitoje lentelės pusėje pernykštis čempionas Hamiltono "Kovas" įveikė ASK "Lituanicą" 71:64. Pralaimėtojų pusėje ASK "Lituanica" prasmuko pro "Aušrą" 62:61. Sekančią dieną rungtynėse dėl 3-čios vietos ASK "Lituanica" nugalėjo "Žaibą" 62:57, o baigminės rungtynės H. "Kovas" apgynė pernykštį čempionatą parkludydams D. "Kovą" 63:57. Baigminis žaidimas buvo labai įtemptas ir permainingas. Detroitiškiai vedė beveik visą žaidimą, tačiau pa- baigoje hamiltoniečiai geriau su- žaidė taktiškai ir išspė užpelnę- tyti pergale. Iš hamiltoniečių ypatingai išsiskyrė Markus Jankus, sukales net 34 taškus. Didžiausi detroitiečių taškų medžiotojai buvo Rimas Polteraitis – 19 ir Linas Polteraitis – 13.

C klasėje žaidė net 7 komandos: Toronto "Aušra" I ir II, Toronto "Vytiš", Hamiltono "Kovas", Londono "Tauras", Čikagos ASK "Lituanica" ir Klivlando "Žaibas". Kanados klubuose žaidė nemažai mergaičių, o "Aušros" II-ją komandą sudarė vien tik mergaitės. Buvo žaidžiama pritaikyta vieno minuso sistema. Pirmose rungtynėse L. "Tauras" nelauktai įveikė ASK "Lituanicą" 49:30, o Hamiltono "Kovas" nupūtė "Aušrą" II 58:17. Kitoje lentelės pusėje "Aušra" I laimėjo prieš "Vytiš" 41:30. Pirmame pusfinalyje L. "Tauras" parodė, kad jų ankstesnis laimėjimas nebuvo atsitiktinis ir užtikrintai nugalėjo H. "Kovą" 49:30. Antrame pusfinalyje "Žaibas" laimėjo prieš "Aušrą" I 46:36.

Pralaimėtojų pusėje ASK "Lituanica" išstūmė "Aušrą" II 50:9. Ant- rą dieną ASK "Lituanica" rungtynė- se dėl 5-tos vietos nuskriaudė "Vy- tiš" 44:19. Dėl 3-čios vietos H. "Ko- vas" įveikė "Aušrą" I 24:18. Baigmė- je susitiko C klasės turnyro pirmū- nai "Žaibas" ir šių žaidynių "dark horse" L. "Tauras", kur drausmini- kiai tauriečiai pateikė trečią staig- meną, parkludydami nervingai žai- dusius šeimininkus 61:52, nepai- sant, kad didesnę žaidimo dalį vedė žaibiečiai. "Tauro" komandoje ryš- kiau išsiskyrė Adomas Drešeris (20 taškų) ir Jamie Kaufman (15 t.). "Žai- bo" didžiausias ramstis buvo Jeff Petrusis, sukovęs 19 taškų ir uo- liai darbavęs po lentomis. Kruopš- tumu ir veržlumu pasireiškė ir Pi- lypas Taraška, prisidėjęs su 10 taškų.

Jaunučių D klasėje dalyvavo 6 komandos, kurios pradiname rate buvo padalintos į 2 trejinius, kurie žaidė kiekviena prieš kiekvieną (Round Robin). Toliau grupių nuga- lėtojai rungsi dėl čempionato, o 2-trių vietų laimėtojai dėl 3-čios vietos. A grupėje nugalėtojai iš- ėjo Hamiltono "Kovas", įveikęs "Žaibą" 43:16 ir "Aušrą" II 51:3. Ant- roje vietoje liko "Žaibas", laimėjęs

prieš "Aušrą" II 42:7. Taigi "Auš- ra" II tapo išstumta iš tolimesnių varžybų. B grupėje pirmą vietą lai- mėjo Toronto "Vytiš", pasiekęs per- galės prieš Čikagos ASK "Lituanic- cą" 39:32 ir prieš Toronto "Aušrą" I 45:16. Antroje vietoje liko ASK "Lituanica", laimėdama prieš "Auš- rą" I 32:17. "Aušra" I liko išstum- ta. Rungtynės dėl 3-čios vietos lai- mėjo "Žaibas" prieš ASK "Lituanic- cą" 42:38 tik po pratęsimo. Baigmi- nės rungtynės H. "Kovas" "nubau- dė" "Vytiš" net 56:29, pasiglemžda- mas čempionatą be didesnio pasi- priešinimo. Išskirtiniai pažymėti- nas H. "Kovo" komandoje Antanas Repšys, kuris talentingai diriga- vo žaidimą sumedamas 16 t. "Vy- čio" komandoje išsiskyrė Alana Juzėnaitė (11 t.).

Jaunučių E – jauniausių "pipi- rų" klasėje entuziastingai rungėsi 5 komandos: "Vytiš", H. "Kovas", D. "Kovas" bei "Žaibas" I ir II. Čia H. "Kovas" nuskyne trečią čempionatą, baigmėje viršydams "Žaibą" 22:15. Rungtynės dėl 3-čios vietos laimėjo D. "Kovas" prieš "Vytiš" 25:20.

Pagrindinė žaidynių vieta buvo Dievo Motinos parapija, kur buvo žaidžiama abi dienas. Čia sėsta- dienio vakare įvyko sportininkų susipažinimo vakaronė, o sekmadie- nį žaidynių parėmimo pietūs ir vi- sos keturios baigmės. Prie žaidy- nių orumo prisidėjo trumpas oficia- lus aktas baigmių metu: įnešus Ame- rikos, Kanados ir Lietuvos vėlia- vas, visus tris himnus sugiedoję jauni sportininkai – Kristina Klio- rytė, Laura Rukšėnaitė ir Simas Laniauskas, kuriuos paruošė ir jiems akompanavo muz. Rita Klio- rienė; invokaciją sukalbėjo Die- vo Motinos parapijos klebonas kun. Gediminas Kijauskas, SJ, žaidynių dalyvius sveikino Klivlando LB-nės pirm. Romas Apanavičius ir LSK "Žaibo" pirm. Vidas Tatarūnas, žaidynių priesaiką paskaitė žai- bietis Gintautas Civiškas.

Žaidynių programa buvo išleistas skoningas ir turiningas leidinė- lis – programa, kurį redagavo LSK "Žaibo" vicepirm. Arūnas Apanavi- čius.

LSK "Žaibo" ir visų sportininkų nuosirdi padėka priklauso žaidy- nių rėmėjams, gausiems talkin- kams ir atsilankiusiems žiūrovams, o ypatingai Dievo Motinos parapij- ai ir jos klebonui kun. G. Kijaus- kui už leidimą naudotis parapijos patalpomis. amb

Teniso žaidynės Lietuvoje

Išsvijios sportininkai kviečiami į Pasaulio lietuvių teniso varžybas. Gautame iš Lietuvos teniso sąjun- gos pirmininko Romualdo Tarasevi- čiaus laiške rašoma:

"Malonu jums pranešti, kad 1994 metų liepos 14-17 dienomis, po Pa- saulio lietuvių dainų šventės, įvyks Pasaulio lietuvių žaidynės, kurių programoje ir lauko teniso varžy- bos. Kviečiami dalyvauti lietuvių kilmės tenisininkai iš visų pasaui- o šalių ir Lietuvos piliečiai. Vykdyto sąlygos. Varžybos vyk- domos moterų grupėse: iki 35 m., 35-40, 40-45, 45-50, 50-55, virš 55. Vyrų grupėse: iki 35 m., 35-40, 40-45, 45-50, 50-55, 55-60, virš 60. Leidžiama dalyvauti tik vienoje amžiaus grupėje. Startinis mokes- tis 20 litų. Vazųbos vyks vieno mi- nusio sistema, vienetoose išaiški- nant visas, o dvejetuose – prizines vietas. Kiekvienoje amžiaus grupė- je gali dalyvauti 16 žaidėjų. Jei grupėje užsiregistruoja mažiau nei 8 tenisininkai, organizatoriai pa- silieka teisę jungti dvi gretimas grupes į vieną. Visi susitikimai žai- džiami iki dviejų laimėtų setų. Kiek- viename sete 13 gemės (žaidimas, Red.) – lemiamas. Žaidžiama "Dun-

lop" arba "Wilson" kamuoliukais. Pusfinalių ir finalų susitikimams kamuoliukus duoda organizatoriai. Varžybų vykdymo vieta ir data. Vilniaus Žalgirio teniso aikšty- nas (Barboros Radvilaitės 6). Lie- pos 14-17 dienomis: moterų grupės iki 45 m. Vyrų grupės, taip pat iki 45 m. Dalyvių registracija liepos 13 dieną iki 12 val. Kauno teniso klubo aikštynas (Sprota 32), liepos 14-17 d.: moterų grupės nuo 45 ir 55 m. ir vyrų grupės, taip pat 45-60 ir virš 65 m. Dalyvių registra- cija liepos 13 iki 12 val.

Dalyvių apdovanojimas. Varžybų nugalėtojai apdovanojami Lietuvos sporto departamento įsteigtais pri- zais.

Laukiame Jūsų apsilankant Lie- tuvoje, Pasaulio lietuvių žaidy- nės. Būtų malonu, jeigu apie da- lyvavimą galėtumėte pranešti iki liepos 1 dienos Lietuvos Teniso sąjungai adresu: Žemaitės 6, 2675 Vilnius. Tel. (3702)453964, 613580 Fax (3702)269341, 624092."

Pastaba. Pasaulio lietuvių spor- to žaidynės, V-sios, yra numatytos surengti Lietuvoje 1995-aisiais. Ne- aišku, ką laiško autorius turi min- tyti, kalbėdamas apie PLS žaidynes po Pasaulio lietuvių dainų šven- tės 1994-aisiais? Aišku tik yra, kad Pasaulio lietuvių teniso varžybos, apie kurias jis kalba, tikrai įvyks. Išsvijios tenisininkams verta šio- mis varžybomis susidomėti. Sig. K.

Atėitininkų žinios

Susirinko būrys moksleivių. Ge- gužės 14 d. "Klutterbucks" resto- rane 11 jaunuolių susipažino su moksleivių veikla. Smagioje nuo- taikoje, bevalgydami skanėstus, su globėjais diskutavo apie MAS veiklą ir kaip Toronto gali prisidėti. Pamatę kitų kuopų laikrašči- lius ir nuotraukas, sužinojo apie MAS kursų ir stovyklų, pasiūlė minčių Toronto kuopos veiklai. Ši veikla galės gyvuoti tik su entuzias- tiškais nariais. Jau susirinko ne- mažai tokių, bet dar laukiam Jūsų. Kviečiame visą moksleivių amžiaus jaunimą dalyvauti. Dėl papildomos informacijos prašome skambinti kun. Edžiui tel. 533-0621.

Antrasis moksleivių atėitininkų susirinkimas. Birželio 5 d. bus iš- vyka į Pantages teatrą (Yonge gatvė) pamatyti kaip vyksta veikala "Phan- tom of the Opera" paruošiamieji dar- bai. Scenos, grimavimo, spektaklio apžiūra prasidės 11.30 v.r. Praše visus moksleivius kartu daly- vauti 10.15 v.r. Misiuose Prisikėli- mo šventovėje. Sėdame visi kartu gale šventovės, kad būtų galima išvykti punktučiai 11 v.r. Išvyka baigsis 12.30 v.p.p., po kurios pa- priešausime netolimaime restorane, grįšime atgal į Prisikėlimo para- piją 2 v.p.p. Norintys dalyvauti pra- šome paskambinti ir palikti žinē- lę telefonui 325-5402 pas Gabiją Petruskienę. Dėl informacijų kreip- kites į kun. Edį Putrimą tel. 533-0621.

Moksleivių atėitininkų baidarių iškyla. Trečiasis Toronto mokslei- vių atėitininkų susirinkimas įvyks šeštadienį, birželio 25 d. Kartu ke- liausime su baidarėmis (canoes) par- ke. Bus proga prieš vasarą gamtos aplinkoje geriau susipažinti besi- ruošiant rudens veiklai. Jei lis še-štadienį, važiuosime sekmadienį. Pa- pildoma informacija bus pateikta šiame skyrelyje.

Toronto atėitininkai susitiko su Federacijos vadu J. Polikaitiu. Sek- madienį, gegužės 15 d. visų apagėję. J. Polikaitis supažindino dalyvius su ateinančiu kongresu Lietuvoje. Bendromis Lietuvos ir išsvijios jė- gomis rengiamas XII Atėitininkų kongresas, kuris pirmą sykį nuo nepriklausomybės laikų kartu su- vės pasaulio atėitininkus. Liepos 14-17 d.d. Vilniuje numatytos pil- nai turiningos dienos kongreso da- lyviams. Skatinami visi dalyvau- ti, asmeniškai ar maldose. Studen- tai ir moksleiviai rengia priekong- resinę stovyklą, kurios programa suveda darbą, mąstymą, susipaži- nimą ir pasilinksminimą. Smulkes- nę informaciją teikia dr. O. Gustai- nienė (tel.445-4521).

Nusipirkti Atėitininkų kongre- so marškinėlius! Nusipirkti marš- kinešius marškinėlius paremsite kongresą ir įsigysite gražų isto- rinį XII Atėitininkų kongreso Lie- tuvoje simbolį. Marškinėliai bus parduodami Prisikėlimo parapijoje po Misių arba galit skambinti Leo- nui Ehlers tel. 767-2781.

Šios savaitės mintis: "Uždekte ki- tus" (J. Polikaitis). D.G.

Skautų veikla

• Birželio 2 d., 6.30 v.v. skautų- čių tėvų komiteto posėdis Anapi- lo mažojoje salėje.

• Gegužės 14 d. "Romuvos" stovyklos komitetas – pirm. R. Sriubiškis, pav. dr. A. Pacevičius, archt. T. Liačienė, inž. L. Garba- liauskas ir A. Baltakienė – "Ro- muvos" stovyklavietėje planavo darbus, kurie bus atliekami orga- nizuojant talkas ir paruošiant vasaros stovyklą rugpjūčio 7-20 d.d.

• Registracija skautų-čių ir "Romuvos" stovyklą vyks bir- želio 14 d. 7.30 v.v. Prisikėlimo para- pijos Muzikos studijoje. Tą dieną neužsiregistruvę turės mokėti \$20 pridėtinų stovyklapinių.

• Lietuvių skautybės fondo (LSF) pirmininku pakviestas v.s. fil. Petras Molis, pakeitęs ilga- metį pirm. v.s. Č. Kiliulį.

• "Mūsų skautybė", apžvalgi- nis lietuvių skautų-čių veiklos už Lietuvos ribų leidinys baigia- mas ruošti spaudai. Tuo rūpinasi v.s. fil. Jurgis Gimbutas. M.

LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS

MOKA:

4.75% už 90 dienų term. indėlius	
5.25% už 6 mėnesių term. indėlius	
5.25% už 1 m. term. indėlius	
5.25% už 2 m. term. indėlius	
5.75% už 3 m. term. indėlius	
6.00% už 4 m. term. indėlius	
6.00% už 5 m. term. indėlius	
5.50% už 1 m. GIC mėn. palūk.	
6.00% už 1 m. GIC invest. pažym.	
6.50% už 2 m. GIC invest. pažym.	
7.00% už 3 m. GIC invest. pažym.	
7.25% už 4 m. GIC invest. pažym.	
7.50% už 5 m. GIC invest. pažym.	
3.50% už RRSP ir RRIF ind. (variable rate)	
6.00% už RRSP ir RRIF 1 m. term. ind.	
6.50% už RRSP ir RRIF 2 m. term. ind.	
7.00% už RRSP ir RRIF 3 m. term. ind.	
7.25% už RRSP ir RRIF 4 m. term. ind.	
7.50% už RRSP ir RRIF 5 m. term. ind.	
3.25% už OHOSP (variable rate)	
3.50% kasd. pal. čekių (gyvybės drauda)	
3.50% kasd. pal. čekių	
2.50% už Amerikos dol. kasd. pal. sąsk. (US dol. Sav. Acc.)	

IMA:

už asmenines paskolas nuo	8.00%
už nekilnojamo turto paskolas (mortgages): su nekeičiamu nuosimčiu	
1 metų	7.25%
2 metų	8.00%
3 metų	8.25%
(fixed rate)	
su keičiamu nuosimčiu	
1, 2 ar 3 metų	6.25%
(variable rate)	

Asmeninės paskolas duodame iki \$65,000 ir mortgičius iki 75% (kainoto turto. Kitos paskolos: (Line of Credit) ir antrieji mortgičiai.

Nuosimčiai gali pasikeisti savaitės elgoje.

AKTYVAI per 100 milijonų dolerių

MasterCard Kredito kortelė

Visų narių gyvybė apdrausta santaupų dydyje, bet ne daugiau \$2,000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki \$30,000. Nemokamas čekių ir sąskaitų patarnavimas. Gaunama pinigines perlaides. Kelionių čekiai (American Express, Thomas Cook mastercard cheques). Kelionių drauda nariams ir svečiams iš kitų kraštų. (The Co-operators & Blue Cross). Nekilnojamo turto pa- skolų (mortgage) drauda. (Cumis & The Co-operators).

KASOS VALANDOS:

- Pirmad., antrd. ir trečiad. nuo 9 v.r.-3.30 v.p.p.
- Ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 9 v.r.-8 v.v.
- Šeštadieniais nuo 9 v.r.-1 v.p.p.

BŪSTINĖ: Lietuvių namai –
1573 Bloor Street West, Toronto, Ontario M6P 1A6

Telefonas 532-1149

GELIŲ PARDUOTUVĖ VICTORIA

416 Roncesvalles Ave., Toronto, Ontario M6R 2N2
(prie Turner & Porter laidotuvių namų).

Rožės ilgais kotelis \$19.95 už tuziną, normalaus dydžio \$9.95 už tuziną. Paruošiamės gėles įvairioms progoms – vestuvėms, laidotuviams ir t.t. Prienamos kainos. Pristatome Toronto mieste nemokamai. Skambinti tel. 536-1994

LEDAS REFRIGERATION
AIR CONDITIONING & APPLIANCES

Taisau ir įvedu visų rūšių

- Namų ir automobilių vėsinimo sistemas • Šaldytuvus, šaldymo sistemas
- Elektrines virkklas, užplovimo mašinas • Skalavimo mašinas, džiovintuvus • Atliekų įvairius vandentiekio (plumbing) darbus.

Skambinti R. Jareckui
PAGE 370-3539 arba tel. 222-1372 Toronto
(Nemokamas atvažiavimas ir įkainavimas.)

DAIVA DALINDA, BBA,
Broker Tel. (416) 231-5000

Amerikos didžiausia namų pardavimo įstaiga plečiasi Kanadoje!

Islington-Kingsway Realty Inc.
Prezidentė, turinti 14 metų patyrimą, jums sąžiningai patarnaus.

Nemokamas namo įvertinimas.

2908 Bloor Street West,
Etobicoke, Ontario M8X 1B6 FAX (416) 233-2713

MEDELIS CONSULTING
1407 Sarcee St., Oshawa, Ont. L1G 4N2
Tel. 1-905-434-1847 FAX 1-905-728-5745
ALGIS ar STEFA MEDELIAI

• Visos paslaugos atskiriant jūsų gimes iš Lietuvos. Kreipkitės visomis savaitės dienomis, išskyrus trečiadienius. Reikalui esant atvažiuojame į namus.

KELIONĖS Į LIETUVĄ per Amsterdamą, Frankfurtą, Helsinkį, Kopenhagą, Varšuvą arba kitomis jūsų pa- geidaujamos oro linijomis. Didelis pasirinkimas, geros kainos.

\$995 plius mokesčiai – per KOPENHAGĄ

ISSKRENDANT gegužės 25 arba birželio 1 ir grįžtant birželio 9 arba liepos 14 GRĮŽTANT liepos 28 ar vėliau \$1055 plius mokesčiai

ISSKRENDANT birželio 29, liepos 6 arba rugpjūčio 3 ar 17 ir GRĮŽTANT birželio 30, liepos 14, rugpjūčio 11 ar 25 \$1135 plius mokesčiai

Pilna kaina sumokama užsisakant kelionę. Taip pat teiraukitės apie tokias geras kainas, atsikviesdami savo gimes iš Lietuvos. Naudokitės proga, bilietų neperdaug! – IŠPARDAVIMAS RIBOTAM LAIKUI – Skrendant dviem asmenimis kartu, į virš minėtą kainą įeina ir 2 nak- vynės Kopenhagoje. Skrendant pavieniui – už nakčių priemoka \$50.

TURIM DAR KELETA VIETŲ Į DAINŲ ŠVENTĘ SU "GINTARU"

PER KOPENHAGĄ su visais mokesčiais \$1225

Dėl smulkesnės informacijos kreipkitės trečiadieniais nuo 11 v.r. iki 5 v.p.p. į Algį Medelį asmeniškai arba kasdien nuo 9.30 v.r. iki 6 v.v. į Kristiną (angliškai, rusiškai arba lenkiškai).

UNITY TRAVEL, 1558 Bloor St. W., Toronto, Ontario M6P 1A4
Tel. 416-538-6570 FAX 416-538-9657

ALGIS MEDELIS

Aukojo "Tėviškės žiburiams"

\$4 – E. Benetis, S. Jurskytė, A. Žinaitis, A. Stankevičius, A. Laucius, V. Kiškūnas, P. Rimkus, Z. Alondris, V. Vyčinas, B. Zabulionis, V. Čekanauskas, J. B. Diėpinigaitis, J. Gaizutis, J. Popikaitis, A. Marcher, S. Labinas, M. Mikštas, J. Lukoševičius, T. Vainauskas, L. Skripkutė; \$3 – J. Narušis, P. Vyte, K. G. putis, G. Mačys; \$2 – V. Menčinskas, M. Sakalinas, A. Posk, O. Balčiūnienė, J. Vizgirda, S. Vaivada, S. Vashkys, P. Kuliešis, S. Bliudnikas, A. E. Pestenis, G. Šutas, M. Renkys; \$1 – A. Sudeikis.

Garbės penumeratą atsiuntė:

\$200 – A. Dvarionas-Miklovaitis, H. Sakalauskas; \$110 – A. Mačiulis; \$100 – dr. A. Šidlauskas, G. Smolinskas, A. Ruta; \$90 – J. Dzenkaitis; \$77 – E. Jasūnaitis; \$75 – O. Skrebūnas, J. Mickevičius; \$73 – K. Dulevičius; \$72 – V. Nakrošius; \$70 – P. Basy; \$67 – A. Stanevičius; \$65 – V. Kardeelis, S. Jatis.

\$60 – T. Kobelskis, A. Garkūnas, S. Daugėla, J. Kraliauskas, J. Pužas, V. Biskys, J. Šileikis, A. Povilonis, S. Kneitas, H. Jasinskis, K. Račiūnas, E. Olšauskas, V. Jasinevičius, dr. L. Levinas, A. Laugaly, S. Šimoliūnas, H. Solys, MD, dr. R. Saplys, V. Mileris, A. Masonis, W. S. Kuzmas, K. Balčiūnas, B. Jurgutis, S. Žukas, S. Rukša, V. Trečiokas, E. Čuplinskis, S. Yokubynas, P. Žilinskis, G. Petrauskas, P. Dovidaitis, K. Dubauskas, E. Holmes, A. E. Jonikas, A. Aschenbrenner, dr. A. Dickson, K. Čerškus, V. Balseys, V. Dauginis, B. Jackevičius, dr. R. Stas, J. Smulskis, V. Mikšys, A. Vėlavičius, A. Kublinskis.

Už dvejus metus garbės penumeratą atsiuntė V. Rutkauskas.

Rėmėjo penumeratą atsiuntė:

\$57 – M. Pietryk, A. Valavičius, J. Nastajus, L. Kiriklis; \$53 – J. Narušis; \$52 – J. Močekvičius, O. Mitalas, J. Grėbliauskas; \$51 – B. Blekys, J. Petronis; \$50 – L. Stosiūnas, dr. B. Vidugiris, E. Barškėtis, V. Birštonas, V. Kazlauskas, kun. A. L. Rubšys, K. Bubelis, V. Balnis, V. Naras, A. Klemka, R. Celejewska, P. Bigauskas, J. Lasys, A. Žekas, dr. J. Vingilis, O. Urnavičius, dr. S. Čepas, V. Kuraitis, Z. Kučinskis, A. Balseys, J. Adomaitis, N. Liačs, D. Klėbinigaitis, S. Kekštas, J. Kazan, P. Seidmanas.

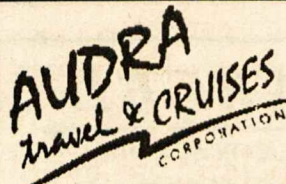
Dr. Gina J. Gincauskaitė optometristė

1551 Bloor Street West,
Toronto, Ont. M6P 1A5
(prie Lietuvių namų)
Prima pacientus pagal susitarimą
Telefonas 532-7115
Susitarus prima pacientus ir vakarais

KROVINIAI Į LIETUVĄ Laivais ir lėktuvais Greitas ir patikimas pristatymas

Komerciniai kroviniai nuo mažiausių siuntų iki didelių talpintuvų
taip pat
automobiliai ir asmeniniai daiktai

POLIMEX FORWARDING INC.
Toronto: 141 Roncevalles Ave. M6R 2L2
Prašome skambinti (416) 537-8648
ir susitarsime dėl persiuntimo laiko
Konkurencinės kainos * Profesinis patarnavimas

Vienintelis Kanadoje
lietuviškas kelionių biuras
kviečia keliauti kartu!

Keliaukite į Lietuvą

patogiais FINNAIR, KLM, LH ir Austrijų lėktuvais
Kelionės su FINNAIR į Vilnių ir Kauną kiekvieną penktadienį. Skrydžiai nuo gegužės 20 d. iki rugsėjo 30 d. 1994 m.

\$1050 (kan.)

Kelionės su KLM (Olandų oro linija per Amsterdamą)
Kelionės – kiekvieną pirmadienį, trečiadienį, šeštadienį.

DAINŲ ŠVENTĖS grupė

išvyksta KLM lėktuvu liepos 2 d.
Speciali kaina – \$1239 (kan.)

Smulkesnių žinių teiraukitės: tel. (416) 533-8443

Mūsų biure Jūs galite užsakyti:

- Išskietimus bei keliones giminiams atvykti į Kanadą
- Sveikatos ir kelionių draudimus
- Persiųsti pinigų ir vaistų giminiams
- Keliones lėktuvais bei traukiniais
- Keliones pramoginiiais laivais
- Keliones į Floridą ir kitus šiltus kraštus
- Keliones į sveikatingumo sanatorijas

Pensininkams nuolaida

VISAIS ŠIAIS KLAUSIMAIS SKAMBINKITE:

Tel. (416) 533-8443, FAX (416) 533-6279

1605 Bloor St. W., Toronto, Ontario M6P 1A6, Canada
Kelionių verslo registracijos nr. 2559030 (retail), nr. 2475066 (wholesale)

čius, J. Pusvaškis, J. Romikaitis, A. Ruginis, M. Priokockis, J. Rimkus, J. A. Raulinaitis, J. Petrikonis, J. Rastapkevičius, P. Petkus, K. R. Poškus, J. Rutkauskas, J. Olšauskas, P. Putrius, O. Delkus, P. Armonas, P. Abromaitis, A. Arelis, V. Akelaitis, S. Alekna, E. Bartminas, J. Adomaitis, K. Beiga, E. Boguslauskas, A. Boguslauskas, R. Černius, J. Ardy, V. Čepėnas, A. Bacevičius, K. Astravas, V. Bagdonavičius, A. Čerškus, V. Krasauskas, P. Kisielis, A. Kalendra, O. Kačinskas, E. Jonušas, M. Juzumas, S. Janušas, R. Kalvaitis, P. Kairiūnas, A. Pinkevičius, V. Juška, N. Otto, J. Rugelis, R. G. Paulionis, E. Šimaitis, G. Šutas, G. M. Šernas, B. Sadauskas, A. Skaibeikis, A. Stasiulis, V. Štūkys, G. Sirutis, L. Barčauskas, B. Garbas, V. Grikiėtis, S. Dargis, J. Sinkevičius, K. Poška, A. Staškevičius, L. Stulginskis, J. A. Lelis, A. Dapkus, H. Sukauskas, I. Punkskis, G. Ignaitis, J. Mačiulis, S. Noreika, J. Linkūnaitis, dr. A. Laučis, V. Navickas, D. Mitalas, V. O. Narušis, J. Lukoševičius, A. Langas, P. Rožaitis, S. Pikūnas, M. Račys, V. Žiaugra, N. Zeliznak, A. Šmulskienė, A. Augūnas, J. Morkūnas, V. Keturakis.

Nuosirdus aciu už paramą lietuviškai spaudai. Dėkojame garbės bei rėmėjo penumeratoriams ir visiems, kurie siųsdami reguliarią penumeratą, pridėdai ir auką. Taip pat nuoširdžiai dėkojame atsiuntusiems už loterijos bilietelius didesnes sumas.

Atitaisymas: "TŽ" nr. 20 aukotojų "Tėviškės žiburiams" sąraše \$50 aukoto V. Baleiša, ne V. Baleišas.

SKAITYTOJAI PASISAKO

TRŪKSTA IŠEIVIJOS SPAUDOS

Labai mažai, ar nieko čia žmonės nežino apie išeivijų spaudą. O kaip gi jie gali žinoti, jei jų leidinių už dolerius negali įstengti penumeruoti, ir mūsų kioskuose jų nėra. Labai gražią iniciatyvą buvo parodęs "Pasaulio lietuvis". Pasirodė kioskuose prieinama kaina, bet neilgam – dingio, tik nežinia ar visam laikui.

Audrius Mykolaitis, Alytus

PALANGA IR AUTOMOBILIAI

"TŽ" 1994 m. 19 nr. buvo A. Balasaitienės straipsnis "Ivažiuojį Palangon – mokėk 20 litų". Daug kur pasaulyje imamas mokestis ivažiuojant į vasaravimo vietas ir tik vasaravimo sezono metu. Taip ir Palangoje daroma, kad nesusedarytų didžiulis automobilių srautas. Imama tik už automobilį, o ne už asmenis. Iš pėčiųjų nėra imamas joks mokestis. Jokio leidimo ivažiavimui nereikia. Ivažiavimo mokestis 20 litų nėra pensininko mėnesio alga, nes pensininkai dabar gauna 104 litus per mėnesį.

Autoakistė yra Palangos priemiestyje. Nėra būtina važiuoti į patį miestą.

Stasys Prapakas, Toronto, Ont.

MOKYKLA IR TĖVAI

Paskutiniu laiku atkeliavo Torontan nauji ateiviai, savo noru palikę gimtines. Jie naudojami pokario ateivių sukurtois gėrybėmis, nėra patenkinti "dipukų" sukurto kai kuriomis institucijomis. Viena tokių – Maironio vardo mokykla: esąs žemas lietuvių kalbos lygis, blogi mokytojai, blogi vadovėliai, nesudaromos atskiros klasės naujųjų ateivių vaikams ir t.t. Bet jų reikalavimus, statomus Maironio mokyklai, patys tėvai turi įgyvendinti, dirbdami su savo vaikais. Mokykla nurodo tik darbo gaires, o išmokymas gramatikos ir sintaksės taisyklių priklauso tėvams. Pagaliau atviros durys vaikams gilinanti lietuvių kalbą Lietuvoje. Vasaromis Vilniuje vyksta lietuvių kalbos kursai. Ten vaikai gali išmokti lietuvių kalbą, o žiemomis Toronto mokyklose, universitetuose – apginti šio krašto diplomus.

Algimantas Kepalas, Torontas

Kanados įvykiai

(Atkelta iš 1-mo psl.)

orinio susisiektimo bendrovės "Air Canada" ir kad juo pats ministras pirm. B. Mulroney nėra pasinaudojęs savo kelionėmis.

Ministras pirm. J. Chretienas prisipažino, kad ir jo liberalų vyriausybė gali padaryti klaidų. Jas betgi bus stengiamasi ištaisyti, visus pažadus pilnai įgyvendinti iki sekančių Kanados parlamento rinkimų. Apie Kvebeko atsiskyrimą nuo Kanados jis vengė kalbėti, tik atmetė abiejų separatistų J. Parizeau ir L. Bouchardo kaltinimus. Pasak jų, šio liberalų suvažiavimo tikslas – sustabdyti separatistų reikalavimus, kurių įgyvendinimas leistų nepriklausomybę gavusiam Kvebekui pasilikti federacinėje Kanadoje.

Liberalų suvažiavimo dalyviai paruošia ir priima rezoliucijas. Tačiau jų nebūtinai turi laikytis vyriausybė. Ministras pirm. J. Chretienas labiausiai susidomėjo rezoliucija, reikalaujantią sustiprinti ginklų kontrolę. Mat jos reikalauja daug kanadiečių, sukręstų šaunamaisiais ginklais įvykdyti žmogžudysčių. Kanada

dos teisingumo ministeris Allan Rock pranešė, kad sustiprintos ginklų kontrolės įstatymo projektas jau ruošiamas ir parlamentui bus įteiktas šį rudenį.

Kritikai betgi nėra patenkinti sustiprinta ginklų kontrole, apimančia ir šovinių pardavimą. Mat visiems yra aišku, kriminaliniai nusikaltėliai jokios ginklų kontrolės nesilaikys. Net ir metropolinio Toronto policijos viršininkas B. McCormackas primena, kad kriminalinius nusikaltėlius nuo ginklų panaudojimo tegali atbaidyti automatiškas bausmės sustiprinimas. Taip buvo numatyta ir dabartiniame ginklų kontrolės įstatyme, bet tai jau spėjo užmiršti teisėjai. Nusikaltėliams turėtų būti žinoma, kad jų, nutvertų su nusikaltimais panaudotu ar tik turėtu ginklu, laukia dvigubai ilgesnė bausmė be teisiskai įprasto sutrumpinimo.

Įtampos suvažiavime atnešė jaunojo sparno liberalų pasiūlyta rezoliucija pripažinti seksiskai iškrypusių vyrų ir moterų tos pačios lyties šeimoms su visomis normalios vyro ir moteris šeimos teisėmis. Laimėjo vyresnioji liberalų atstovų karta, rezoliuciją atmetusi 461:243 balsų santykiu. Problemą sudaro vaikų klausimas. Šeimų vaikais remiasi ne tik tautos, valstybės, bet ir visos žmonijos ateitis. Iškrėpėlių vienalytės šeimos savo vaikų negali turėti, o įsi-sūnytus ar įsidukrintus kitų vaikus išaugintų pagal klaidingos meilės sampratą.

Kanados liberalų partijos pirm. D. Johnstoną, buvusį ministrą, pereinantį tarptautinėn veiklon, pakeitė iš Kalgario kilęs liberalų senatorius D. Hays, pasižymėjęs lėšų tekimu. Dabar jo pagalbos labai reikia Kanados liberalų partijai, turinčiai keturių milijonų dolerių skolą. Jo išrinkimu partijos pirmininko pareigoms baigtas Kanados liberalų atstovų suvažiavimas. V.Kst.

Įvairios žinios

Okeanologų suvažiavimą rengia Geografijos institutas ir Klaipėdos universitetas 1995 m. gegužės 22-27 d.d. Pusė suvažiavimo laiko Vilniuje, o kita – Klaipėdoje.

Tema – Pasaulio vandenynas ir Lietuva: geopolitika, mokslas ir ūkis. Darbo kryptys: vandenynų fizika, jūrų inžinerija ir navigacija; jūrų ir vandenynų biologija, chemija ir ekologinės problemos; jūrų ir vandenynų geologija ir naudingos iškasenos; jūrų ekonomika ir teisė.

Suvažiavimo posėdžių kalbos: lietuvių ir anglų. Apie keitimą dalyvauti su pranešimu ar be, prašome pranešti iki 1994 m. liepos 1 d suvažiavimo organizaciniam komitetui: hab. dr. Egidijus Trimonis, Geografijos institutas, Akademijos 2, Vilnius 2600, Lietuva. Tel. (3702) 3592 93; faksas 3702 3592 45. Arba P. A. Mažeika, P. A. Mažeika, P. O. Box 374, Pass Christian, MS 39571, USA 601 452 2222.

Paremkite "Tėviškės žiburius" auką, rėmėjo ar garbės penumeratą, testamentiniu palikimu. Iš anksto dėkingi – "TŽ" leidėjai

Dantų gydytoja

Gintarė Sungailienė, D.S., D.D.S.

Naujas adresas

1553 Hurontario Street, (1 pietus nuo QEW)

Mississauga, Ontario L5G 3H7

Tel.: (905) 271-7171

Taip pat gydytoja priima pacientus ketvirtadieniais

1588 Bloor St. W., Toronto, Ont. M6P 1A7

(Priešais Lietuvių namus)

Tel.: 530-1070

Dantų gydytojai

Dr. J. E. BIRGIOLAS, D.D.S.

Dr. S. DUBICKAS, D.D.S.

Dr. R. KARKA, D.D.S. M.S. Dip. Orth. (Orthodontist)

2373 Bloor Street West

(Prie Jane St.)

Telefonas

763-5677

Advokatas

VICTOR E. RUDINSKAS,

B. Eng., M. Eng., B.C.L., LL.B., M.B.A.

15 John St., Suite 2

Weston, Ontario M9N 1J2

(arti Lawrence ir Weston Rd.)

Tel. 240-0594

(24 valandas)

FAX 248-5922

Advokatas

PETRAS K. ŠIMONĖLIS B.A. M.L.S. LL.B.

perėmė a.a.advokato Algio Puterio

bylas ir testamentus

1579 Bloor St. West,

Toronto, Ontario

M6P 1A6

Ištaigos telefonas

(416) 532-3443

Advokatas

ALGIS S. PACEVIČIUS, B.Sc., LL.B.

2 Jane St., Suite 500

(Bloor ir Jane gatvių kampas)

Toronto, Ontario M6S 4W3

Tel. (416) 762-7393

Fax (416) 763-0674

Atstovybės Lietuvoje naujas

adresas: Goštauto 4-78

(kitoje Neries upės pusėje

nuo "Lietuvos" viešbučio)

Vilnius

Tel. (3702) 61 71 62

Fax (3702) 22 63 68

Juozas (Joseph) NORKUS

namų pirkimo ir

pardavimo atstovas,

patarnauja lietuvių kalba.

Nemokamas namų

vertinimas.

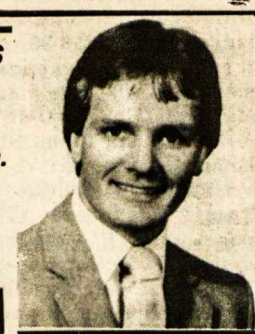
RE/MAX

West Realty Inc.

1678 Bloor Street West

Toronto, Ontario M6P 1A9

Phone: (416) 769-1616

DRESHER

DRAUDA

Visi draudos

patarnavimai.

Lietuvių kalba

patarnauja

V. Drešeris ir

Rima (Petkutė)

Drešerienė.

Nekilnojamas

turtas

Patarnavimai

visose pirkimo ir

pardavimo srityse.

Kreiptis į Valterį

ar Rick Drešerius

Nekilnojamo

turto

įkainojimas

– mortgičių

– mokesčių

– turto ir kt.

Kreiptis į

Rick Drešerį

3830B Bloor St. West, Etobicoke, Ontario M9B 1K8

Tel. 416-233-3334, 416-231-2661

FAX 416-233-0285

Darbo valandos: 9 v.r. – 7 v.v., šeštadieniais – 9 v.r. – 5 v.p.p.

Narys "Better Business" biuro

Patarnavimas – greitas ir tikslus!

V. Dauginis – telefonai (416) 533-1121, (416) 822-7376

Lilija Pacevičienė – telefonai (416) 533-1121, (519) 853-3652

* GAISRO * AUTOMOBILIŲ * ATSAKOMYBĖS *

* GYVYBĖS * KOMERCINĖ *

DRAUDA — INSURANCE

Walter V. Dauginis Insurance Broker Limited,

1613 Bloor St. West, Toronto, Ont., M6P 1A6

(416) 533-1121

FAX 533-1122

GINTARAS EXPRESS

1968 Bloor St. W., Toronto, Ontario M6P 3K9

(Prie High Park požeminės stoties).

Tel. (416) 604-4400,

FAX (416) 604-9748.

Siuntiniai laivu:

1 kubinė pėda \$7.00 plus \$14 pristatymas

arba

1 kg \$1.20 plus \$14 pristatymas

Siuntiniai lėktuvu:

1 kg \$5.50 plus \$14 pristatymas

Siuntiniai priimami bet kokiame įpakavime. Ir laivu, ir lėktuvu siuntiniai išsiunčiami kas antrą savaitę.

Visi Jūsų siuntiniai, siunčiami per GINTARAS EXPRESS nemuituojami. Siūlome Jums šventinės gėlių puokštes bei paruoštus maisto siuntinius iš Kanados ir Vakarų Europos šalių produktų.

Kelionės į Lietuvą ir iš Lietuvos: nuo \$1050

Mūsų darbo valandos: 10 v.r. – 7 v.v. (pirmadieniais-penktadi

TORONTO

Anapilio žinios

— Pavasarinė Kapinių lankymo diena bus gegužės 29, sekmadienį. Pamaldos kapinėse — 3 v.p.p. Pamaldoms kapinėse mokyklos autobusas važiuos nuo Islington požeminių traukinių stoties 2.30 v.p.p., o atgal nuo Anapilio išvažiuos 5.30 v.p.p. Tą sekmadienio rytą į 11 v. Mišias Anapilio autobuselis maldininkus atveš ir atgal parvės įprastą sekmadienio tvarką.

— Anapilio moterų būrelis kapinių lankymo dieną ruošia parodą Anapilio muziejaus salėje. Parodoje dalyvauja garsi liaudies audėja iš Lietuvos Palmyra Damijonaitienė su dideliu savo juostų rinkiniu ir skulptorius Kęstutis Kepartutis.

— KLKM d-jos šios parapijos skyrius Kapinių lankymo dieną ruošia pietus visiems dalyviams Anapilio salėje pradedant po 9.30 v.r. Mišių.

— Pradedant ateinančiu sekmadieniu Wasagoje Mišios bus laikomos sekmadieniais 11 val. ryto.

— Gegužės 21, šeštadienį, iš mūsų parapijos palaidota a.a. Emilija Baltrušaitienė, 75 m. amžiaus.

— Mišios gegužės 29, sekmadienį, 9.30 v.r. už a.a. Mariją ir Bolijų Liškauskus, 11 v.r. už parapiją; Wasagoje 11 v.r. už Gudų šeimos mirusius.

Lietuvių namų žinios

— Sekmadienio popietėje dalyvavo 160 asmenų. Svečių knygoje pasirašė Sean ir Leslie Burke iš Hartford, Conn. Sean Burke žaidė "Hockey Team Canada" 1988 ir 1992 m.; V. Pampalas iš Kauno; A. ir K. Ruginais iš Burlington. Svečių supažindino ir pranešimus padarė LN višumeninės veiklos pirm. T. Stanulis.

— LN valdybos posėdis įvyks gegužės 26, ketvirtadienį, 7.30 v.p.

— Visi nauji svetainės nariai bei pageidaujantys jais tapti kviečiami gegužės 27, penktadienį, atsilankyti "Lokyje", lietuviškos dainos vakaronėje su dainininku Lilija Turdaitė. Pražia 7.30 v.p.

— Aukos slaugos namams: \$80 — A. H. Baltrušaitienės atminimui (gyveno Wasagoje) aukojo dukros ir draugai R. J. Kymantai, V. O. Pulkauninkai, V. M. Vaitkevičiai, P. G. Stauskai; \$20 — P. Lapinskas. Iš viso slaugos namų fonde yra \$973,430.98. Aukos priimamos Toronto ir Hamiltono kredito kooperatyvuose arba siųsti tiesiog: Labdaros fondas, Lietuvių slaugos namai, 1573 Bloor St. W., Toronto, Ontario M6P 1A6.

— Gegužės 11 d. slaugos namų komiteto atstovai J. V. Šimkus, advokatas P. Van Loan ir architektas L. Danko susitiko su Toronto miesto advokatu (City Solicitor) G. Townend ir miesto planuotoju B. Brooks išsiaiškinti likusias teises klūtišio projekto planavime. Diskusijų temos: pastato paskirtis, automobilų pastatymas, pastato išorinis perimetras, fasadai ir stogo struktūra. Atrodo, kad neišvengiami brėžinių priedaravimai 1988 m. potvarkiui (byla nr. 578-88) bus nukreipti į vadinamą "Committee of Adjustments", gavus pritarimą iš "Ontario Municipal Board" (OMB).

— Tą pačią dieną slaugos namų komiteto atstovai V. Dauginis ir V. Stanaitis susitiko su Toronto Transit Commission (TTC) aukštai pareigūnais R. Crawford ir S. Tindall, bei Metro Engineering and Property Dept. pareigūnu G. Hamilton. Aptarta pranešimo forma projekto pamatų struktūra ir vibracijos problemos, įteikti architektūriniai ir struktūriniai projekto brėžiniai su statikos apskaičiavimais, geologinio tyrimo rezultatai iš Trow Consulting Engineers Ltd. ir TTC tunelių inspekcijos tyrimo sąlygos, paruoštos Yolles Partnership Inc. firmos. R. Crawford paaikšino TTC reikalavimus ir metodus, pagal kuriuos visi tuneliai savo laiku buvo statomi, ypatįgi Lietuvių namų sklypo vietoje. TTC pareigūnai pažadėjo susipažinti su projektu ir gauti rekomendacijas iš savo inžinierių per 6-8 savaites ir pranešti komitetui.

NAMŲ REMONTO BENDROVĖ "PUNIA"

Atliekame visus lauko ir vidaus remonto darbus: sienų vandentiekio elektros keramikos plytelių estiko blokų langų dažymo ir kt. Įrengiame rūsius vonias pirtis lauko verandas įvažiavimus kelių (driveways) iš susikabinusių (interlocking) plytų. Dėngiame stogus. Skambinti Alvydui tel. 905-848-9628, 416-609-5108 (pager).

Prisikėlimo parapijos žinios

— "Ugnies įpūtims" — Lietuvoje išleista knygutė apie Šv. Dvasios veikimą Kat. Bendrijoje, yra padėta ant knygu staliuko šventovės prieangyje. Sekminių proga labai naudinga pasiskaityti. Kaina — \$1.

— Žvakės, kurios tinka padėti ant kapų, yra bažnyčios prieangyje. Žvakės kaina \$2.50. Kapinių lankymas — šį sekmadienį, gegužės 29 d. Paminklai ir kryžiai šventinami prieš ir po Mišių. Bus pašventintas ir a.a. prel. Juozas Tadarauško paminklas.

— Pakrikstyta Greta-Elzbieta, Aidos (Greitūnaitės) ir Ronald D. Batten dukrelė.

— Gegužinės pamaldos mūsų šventovėje vyksla kiekvieną dieną 7 v.v. Šeštadieniais Marijos litantija kalbama po 9 v.r. Mišių, sekmadieniais litantija giedama po 11.30 v.r. Mišių.

— Lietuviškai kalbantiems vaikams stovykla šiais metais prasidės liepos 10 d. ir baigsis liepos 23 d. Lietuviškai nekalbantiems lietuvių kilmės vaikams stovykla bus nuo liepos 24 d. iki rugpjūčio 6 d. "Kretingos" stovyklavietėje, Wasagoje. Registracijos blankus galima gauti parapijos raštinėje. Stovyklą organizuoja parapijos tarybos jaunimo sekcijos narė Lina Kulavičienė — 416-766-2996. Stovyklos kapelionu pakviestas kun. Edis Putrimas.

— Mišios gegužės 29, sekmadienį, 8.30 v.r. — už a.a. Kazimierą Lukošienę, 9.20 v.r. — už a.a. Oną Kavaliuskiene, 10.15 v.r. — už gyvas ir mirusias motinas (novena), už a.a. Klemensą ir a.a. Tatjaną Dargius, a.a. Marijoną Gotlibą ir a.a. Adolfą Hirsch, 11.30 v.r. — už gyvus ir mirusius parapijiečius.

Išganytojo parapijos žinios

— Šventos Trejybės dieną, gegužės 29, pamaldas šventovėje 11.15 v.r. laikys kun. P. Dilys.

— Gegužės 28 d. bus pašventinta naujai atremontuota Katčių parapijos šventovė. Tą dieną bus įšventintas jaunas kunigas Darius Petukas, U. Bleizgienės ir A. R. Zilinskų giminaitis.

— Kviečiame į vakaronę Sibiro tremtinių paremti birželio 9, ketvirtadienį, 7.30 v.v., Prisikėlimo parapijos salėje. Rengia Baltiečių moterų tarybos lietuvių skyrius.

— Birželio 17 d., 7 v.v., "Baltic Special Interest Conference", Šv. Andriaus latvių-estų parapijos patalpose (Jarvis ir Gerrard kampas). Mūsų parapijai atstovaus E. Steponas ir G. M. Šernas.

— Birželio 18, šeštadienį, 4 v.p.p., P. ir I. Stūrmų namuose (1587 Live-oak Dr., Mississauga, tel. 905-274-3529), renkasi jaunimas pasiruošti "Pikniko parodai". Kviečiame visus jaunai nusiteikusius.

— Birželio 19, sekmadienį, po 11 v.r. pamaldų, kun. P. Diliiui pagerbti, Toronto Lietuvių namuose įvyks išleistuvinių atsisveikinimo pietūs. Kviečiame gausiai dalyvauti, pagerbti ilgametį mūsų dvasios vadovą. Del informacijos ir bilietų prašome skambinti E. Steponui tel. 622-5896, P. Stūrmui 905-274-3529.

— Parapijos gegužinė — birželio 26, sekmadienį, Huron Parke (Mavis ir The Queensway). Pamaldos — 11 v.r. Po jų bendri pietūs, žaidimai, linksmoji dalis.

LANKANTIS Lietuvoje, kosmetinių operacijų klausimais kreiptis į plastinės chirurgijos specialistą prof. dr. Viktorą Baltaitį. Informacija Vilniuje tel. 74 24 24.

GEĖS

PARUOŠIAME geles įvairioms progoms: vestuvėms, laidotuviams ir t.t. Skambinti Valei Siminkevičienei tel. 761-9131.

EUROPEAN CATERING Gaminamas maistas visom progom, parūpinama salė, muzika, geles, su-tvarkomi gėrimų (baro) reikalai. Skambinti bet kuriuo laiku: Antanas Gataveckas tel. (416) 626-2099, fax (416) 626-4770 Toronto.

ATLIEKU stalius, vidaus sienų (drywall), dažymo, elektros įvedimo, vandentiekio sistemos įvedimo (plumbing) darbus. Įrengiu pirtis (saunas). Skambinti Algiui tel. 272-8323.

IŠNUOMOJAMAS gražus ir švarus dviejų miegamųjų butas Jane gatvės rajone į šiaurę nuo Sheperd gatvės. \$645 į mėnesį. Į kainą įeina mokesčiai už elektrą, apšildymą ir kt., taip pat už automobilio pastatymą. Artį parduotuvių. Skambinti tel. (416) 742-5254, (416) 749-2319.

Teodoras (Ted) Stanulis

ROYAL LEPAGE

Residential Real Estate Services
5110 Dundas Street West,
Etobicoke, Ontario M9A 1C2
Bus.: (416) 231-3000 (24 hr.)
Res.: (416) 231-4937
Fax (416) 231-6993

High Park — Indian Rd., atskiras namas, geras patalpos, 11 kambarių, 3 virtuvės, 3 vonios, duobas garažas, arti tramvajaus ir požeminio traukinio, netoli parduotuvių. Skambinti tel. 231-3000.

Dailininkės PALMYROS DAMIJONAITIENĖS, garsios liaudies audėjos iš Lietuvos, ir dailininko KESTUČIO KEPARUČIO skulptūrų

PARODA

Įvyks gegužės 29, sekmadienį, Anapilio parodų salėje ATIDARYMAS tuoj po 9.30 valandos ryto Mišių

Maloniai kviečia visus atsilankyti — Anapilio moterų būrelis

"TĖVIŠKĖS ŽIBURIŲ" administracija kapų lankymo dieną gegužės 29, sekmadienį, bus atidaryta po 9.30 v.r. Mišių.

Dail. Palmyra Damijonaitienė iš Lietuvos, pagarsėjusi juostų audėja, globojama dr. Angelės ir dr. Sigitos Kazlauskų bei Elenos Verikaitienės, lankosi Toronte ir šį sekmadienį, gegužės 29 d., Šv. Jono kapinių lankymo dieną dalyvaus surengtoje sudėtinėje dail. Kęstučio Keparučio ir jos pačios darbų parodoje muziejaus-archyvo patalpose, Anapilio sodyboje. Parodą rengia Anapilio moterų būrelis, vadovaujamas R. Ciejewskos.

Vaikų lėlių teatras "Lėliukai" iš Mažeikių numato su įdomiais spektakliais atvykti į Kanadą birželio 8 d.

Teatras veikia nuo 1987 metų. Vadovauja režisierė Irena Mikuckienė. Įdomu tai, kad patys vaikai kuria ir daro spektaklius lėlytes, dekoracijas, daineles, taipgi ir dainuoja. Veikia dvi grupės 8-10 m. ir 14-15 m. amžiaus. Teatras matomas Lietuvos televizijoje, ir vaidinta poetės R. Skučaitės eiliuota pasakėlė "Atsiprašau, Slibinuk" konkurse laimėjo pirmąją vietą. Šią pasakėlę "Lėliukai" ir žada parodyti Kanados vaikams.

Lietuvos lenkų laikraščio "Kurier Wilenski" (gautame pranešime data nenurodyta) buvo išspausdintas laiškas, kuriame pranešama, kad Toronte veikianti nelietuvių advokatų įstaiga siūlanti, per kai kuriuos laikraščius, užpildyti imigracines anketas už JAV \$200. Atvykusiems į Kanadą siūlo sutvarkyti imigracijos dokumentus už maždaug \$10,000. Jau yra nukentėjusių — minėto laiško autoriaus sūnus ir kiti pažįstami turėję grįžti Lietuvoje nieko nelaimėję. Minėtoje advokatų įstaigoje esą dirba ir vienas lietuvių tautybės asmuo.

MERGINA IŠ LIETUVOS šeštadieniais gali išvalyti namus. Skambinti tel. 416-535-8519 Loreta.

JAUNAS VYRAS, stropus ir patyręs dažytojas atlieka įvairius (mažus ir didelius) namų vidaus dažymo darbus greitai, švariai ir sąžiningai. Skambinti Linui tel. 416-767-8987 Toronto.

CLEAN FOREVER. Valome kilimus, minkštus baldus ir automobilį vidų nauju būdu — sausomis putomis. Kilimas išdžiūna per 1-2 valandas. Labai gera kokybė. Skambinti bet kuriuo laiku. tel. 503-1687.

ATOSTOGOS SAULĖTOJ FLORIDOJ. Kambarys ir prausykla, vėsinimas, apšildomas baseinas, pusryčiai — savaitė \$200. Miegamas kambarys, bendra prausykla — savaitė \$150. Artį parduotuvių ir pajūrio. Skambinti arba rašyti: A. Zupkus, 5886 Guest Court, North Fort Myers, FL 33903, USA. Tel. (813) 656-5886.

Toronto Maironio mokyklos ir Aukštesniųjų lituanistinių kursų iškilmingas mokslo metų užbaigimas įvyko 1994 m. gegužės 20 d. Prisikėlimo parapijos salėje. Baigė ir pažymėjimus gavo 12 aštuntojo skyriaus abiturientų ir 8 kursantai. (Plačiau kt. nr.).

Dr. Valdas Samonis, Toronto universiteto profesorius, grįžo iš eilinės savo mokslinės kelionės į pokomunistinius kraštus ir vėl ruošiasi ten vykti ilgesniam darbui. Jis yra vienas iš trijų mokslinės programos "The Enterprise Restructuring in Postcommunist Countries" vadovų. Ši Europos sąjungos ir Pasaulio banko remiama programa, truksianti pusantų metų, turi iširti pokomunistinę įmonių transformaciją bei duoti atitinkamas rekomendacijas vyriausybėms ekonominei politikai. Vyriausias programos koordinatorius yra prof. Lešek Balcerovič, buvęs Lenkijos vicepremjeras, žinomas kaip autoritetas pokomunistinės ekonominės pertvarkos srityje. Prof. V. Samonis vadovaus teoriniams tyrimams bei koordinuos programoje dalyvaujančias mokslininkų grupes Lietuvoje ir Ukrainoje.

Baltiečių moterų taryba, susirinkusi 1994 m. gegužės 4 d. estų "Tartu College" namuose, savo metiniame susirinkime išsirinko naują valdybą. Kadangi sekantieji metai yra lietuvių vadovaujamieji, tad ir pirminke tapo lietuvė Irena Šernaitė-Meiklejohn. Buvusioji pirmininkė latvė Edite Lynch perėmė latvių vicepirmininkės pareigas. Lietuvių skyriaus vicepirmininke liko Irena Vibrienė, o estės išsirinko Lindą Kuk. Sekretore liko Inga Zarinš, išdininke Ellen Leivat ir administratore Daiva Lapienė. Po visų pranešimų buvusioji pirmininkė Edite Lynch apibūdino savo kadencijos darbą, kuris dėl susidėjusių aplinkybių nebuvo labai našus. Skyriai veikė daugiau savarankiškai. M.V.

Anapilio muziejaus statybos skoloms mažinti aukojo: \$500 — Sh. Konkulevičienė; \$100 — J. Staškevičius.

Anapilio autoaiškėtei aukojo: \$220 — Z. B. Tumosa; \$100 — J. P. Vegeliai; \$50 — M. P. Šostakai.

A. a. Miro Chainausko ketverių metų mirties prisiminimui žmona Dana "Tėviškės žiburiams" aukojo \$100.

A. a. Irena Mačikūnienė, mirusi Niagaroje 1994 m. kovo 22 d., sulaukusi 60 m. amžiaus, paliko "Tėviškės žiburiams" \$500 auką. Ją atsiuntė duklė Rima Mačikūnaitė. Velionė palaidota kovo 20 d. Šv. Jono lietuvių kapinėse Mississaugoje.

A. a. inž. Jono Kšivickio pirmųjų mirties metinių prisiminimui žmona Alina "Tėviškės žiburiams" aukojo \$100.

A. a. inž. Jono Kšivickio vienerių mirties metinių prisiminimui Antanina ir Juozas Viliamai "Tėviškės žiburiams" aukojo \$25.

KLK moterų dr-jos Delhi skyrius atsiuntė "Tėviškės žiburiams" \$200 auką.

A. a. Vladui Vindašiui mirus, užjausdami visus gimines, J. M. Rybiai "Tėviškės žiburiams" aukojo \$25.

A. a. Marytės Žadavičienės atminimui, užjausdami jos vyrą Juozą Žadavičių, gyvenantį Arizonoje, Petras ir Zuzana Jonikai "Tėviškės žiburiams" aukojo \$25.

Mylimos motinos a.a. Natalijos Šalkauskienės vienerių metų mirties prisiminimui sūnus Stasys Šalkauskis ir duklė Natalija Liačienė "Tėviškės žiburiams" aukojo \$100.

A. a. tėveliui mirus Lietuvoje, užjausdama Algį Puką, U. Paliulis "Tėviškės žiburiams" aukojo \$20.

Šv. Jono lietuvių kapinėms aukojo: \$50 — M. Kybrancienė.

PADĖKA

Gydantis man ir žmonai Irenai 1994 m. balandžio pabaigoje ir gegužės pradžioje Šv. Juozapo ligoninėje, mus aplankiusiems reikiame nuoširdžią padėką: dr. M. Valadkai, Toronto Prisikėlimo parapijos klebonui kun. Augustinui Šimanavičiui, OFM, Vilniaus krašto lietuvių sąjungos pirm. Broniui Sapliui, Vandai ir Leonui Norvaišoms, tos ligoninės vaistinėje dirbančiai Elenai Verikaitienei, Elzei Kazlauskienei, Jonui Bortnikui, Kleopatrai Bortnikienei, Audrai Bortnikaitėi-Morrison ir jos vyriui, kurie buvo atvykę iš Anglijos aplankyti giminių, draugų ir pažįstamų, Bronei Galinienei, dukrai Audrai Varankaitėi-Bortnikienei ir jos vyriui Edvardui.

Steponas ir Irena Varankos

KESTAS

Projektuoju ir gaminu paminklus,

darau skulptūras, portretus, bareljefus iš įvairių medžiagų (granito, vario, plieno, molio, medžio) pagal užsakovo pageidavimus. Skambinti telefonu

905-544-1056

\$\$\$\$ SIUNČIAME DOLERIUS Į LIETUVĄ \$\$\$\$

KAIRYS BALTIC EXPEDITING greitai ir garantuotai pristato Amerikos ir Kanados dolerius gavėjui į rankas, ir pasirašytą pakvitavimą jums atsiųsime. Persiuntimas iki \$2,000.00 4% plus pristatymas. Siunčiant daugiau kaip \$2,000.00 tik 3% plus pristatymas.

* Siunčiant didesnes sumas, yra nuolaida.

* Galime nuvežti į Lietuvą palikimus ir Lietuvoje sutvarkyti pas notarą.

* Vaziuojant jums ilgesniam laikui į Lietuvą, mes galim persiųsti jūsų pensijos pinigus pagal jūsų nurodymus.

	AMERIKOS DOL.	KANADOS DOL.
Siunčiama suma		
Patarnavimas 4% arba 3%		
Pristatymas į rankas	12.00	15.00
Iš viso:	\$.....00	\$.....00
Siuntėjas:	Gavėjas:	
Tel.	Tel.	

Rašyti čekį arba pašto perlaidą (money order) KAIRYS BALTIC EXPEDITING ir siųsti 517 Fruitland Road, Stoney Creek, Ontario L8E 5A6. Turėdami klausimų skambinkite Vytui ar Genei Kairiams, tel. 905-643-3334, fax 905-643-8980

MONTREAL

Generalinis Lietuvos konsulas Kanadoje nuoširdiai dėkoja Tautos fondo Montrealio atstovybei už dosnią vieno tūkstančio dolerių auką, kuri bus panaudota konsulato išlaikymo deficitui sumažinti.

Montrealio lietuvių kredito unijos "Litas" metinis visuotinis susirinkimas įvyko gegužės 15 d. Šv. Kazimiero parapijos svetainėje. Į susirinkimą atvyko 178 nariai ir 6 svečiai, nors "Litui" priklauso 2447 nariai. Iš valdybos pirmininkės, vedėjos ir komisijų pirmininkų pranešimų paaiškėjo, kad ir sunkių ekonominių metų "Lito" aktyvas paauogo daugiau kaip \$1 milijonų, ir dabar aktyve yra \$30.5 mil. Pelną padarys \$162 tūkstančiai ir rezervą sudaro \$2,257,000.

Rinkimų nebuvo, nes kandidatų atsirado tik tiek, kiek reikėjo išrinkti. Atskirai buvo pagerbti tris-

dešimt metų išdirbęs revizijos komisijoje Juozas Šiaučius, kuris nebekandidatavo, ir išsikeliantis į Torontą Vincas Piečaitis, išbuvęs ilgis metus kredito komisijoje.

Dabar valdybą sudaro: Rūta Po-causkaite-Rudinskienė, Lydija Dragūnienė, Arūnas Staškevičius, Augustas Mylė ir Rimas Jurkus. Revizijos komisija — Joana Adamonytė, Alfredas Paliaitis ir Lynn Zienka. Kredito komisija — Paul Rutkauskas, Justas Kibirkštis ir Irene Allen Lavinscas. Vedėjas yra Bruno Bulota ir jo pavaduotoja — Kristina Piečaitienė. Šalia jų dirba šeši tarnautojai ir viena kasininkė Rosemonto skyriuje. Susirinkimas praėjo be didesnių diskusijų. Po susirinkimo visi buvo pavaisinti karšta vakariene.

Danutos ir Romo Staškevičių pirmgimis sūnelis buvo pakrikštytas Justino-Emilijaus vardais. B.S.

40 METŲ!

Ką gi tai reiškia darbe?

40 METŲ reiškia pastovumą principingumą darbo liniją tikslo siekimą

Viskas tai gerai ir gražu, bet be Jūsų — klientų, kurie pasitikėjote, be Jūsų — lietuviai, kurie davėte pradžią — nieko nebūtų buvę.

Todėl šiandien tariame Jums nuoširdų AČIŲ!

Ir ateityje būkime kartu darbe, maldoje,

lietuviškoje veikloje, versle:

VIENYBĖJE GALYBĖ!

ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.

Tel. 722-3545

LITAS

MONTREALIO LIETUVIŲ KREDITO UNIJA

1475 DeSeve St., Montreal, Que. H4E 2A8

Tel. 766-5827; 766-5830

Skyrius: 3907A Rosemont Boulevard

VISI BANKINIAI PATARNAVIMAI

AKTYVAS — virš \$29,000,000 REZERVAS — virš 2 milijonų.

MOKA UŽ:

Certifikatus 1 m.	6.50%	Taupymo — special.	1.50%
Certifikatus 2 m.	6.75%	Taupymo — su gyv. dr.	1.25%
Certifikatus 3 m.	7.00	Taupymo — kasdienines	1.50%
Term. indėlius:		Einamos sąsk.	1.00%
1 metų	5.00%	RRIF-RRSP — 1 m.term.	6.50%
180 d. - 364 d.	5.00%	RRIF-RRSP — 2 m.term.	6.75%
120 d. - 179 d.	4.50%	RRIF-RRSP — 3 m.term.	7.00%
60 d. - 119 d.	4.50%	RRIF — RRSP — taup.	2.00%
30 d. - 59 d.	3.50%		

IMA UŽ:

Nekilin. turto:		asmenines — nuo	7.25%
1 metų	7.75%		
2 metų	8.25%		
3 metų	8.50%		

KASOS VALANDOS:

	1475 DeSeve	3907A Rosemont
Pirmadieniais	9.00- 3.00	10- 2
Antr., treč.	9.00- 3.00	
Ketvirtadieniais	12.00- 8.00	3.00- 7